

АГАТА КРИСТИ

КАРИБСКА МИСТЕРИЯ

Част 9 от „Госпожица Марпъл“

Превод от английски: Владимир Германов, 1993

chitanka.info

ГЛАВА ПЪРВА

МАЙОР ПАЛГРЕЙВ РАЗКАЗВА

— Да вземем Кения, например — каза майор Палгрейв. — Толкова много хора говорят за тази страна, без да имат ни най-малка представа за нея! Виж, аз самият съм прекарал четиринаесет години от живота си там. При това най-добрите!

Старата мис Марпъл наклони глава. Докато майор Палгрейв изреждаше малко нещо скучноватите спомени за живота си, тя мирно и тихо се занимаваше със собствените си мисли. Местата се сменяха непрекъснато. По-рано беше Индия. Майори, полковници, генерал-майори... И познатите до втръсване *Симла*, *носачи*, *тигри*, *Чута Хазри-Тифин*, *Китмагарс* и така нататък, и така нататък. Майор Палгрейв използваше малко по-различни думи — *сафари*, *Кикую*, *слонове*, *суахили*. Но нещата по същество не се различаваха — той също беше застаряващ мъж, който има нужда от слушател, за да може поне в спомените си да съживи някогашните щастливи дни. Дните, когато плещите му не са били прегърбени, когато е виждал без очила и е чувал нормално. Мнозина от тези приказливци бяха приятни стари момчета с военна осанка, но имаше и други — отчайващо досадни и отблъскващи. А майор Палгрейв, за жалост — с пурпурочервеното си лице, стъкленото око и вида си на препарирана жаба, беше от последните.

Всички тях мис Марпъл бе удостоявала с учтиво благоволение. Обикновено тя си даваше вид, че слуша внимателно, кимаше от време на време в знак на съгласие и се отдаваше на собствените си мисли, или се наслаждаваше на това, което в момента се намираше пред погледа ѝ — в този случай това бяха тъмносините води на Карибско море.

„Толкова мило от страна на скъпия Реймънд — мислеше тя с благодарност. — Толкова невероятно и неописуемо мило...“

Макар че тя не можеше да си обясни защо толкова се беше загрижил за старата си леля. Може би съвестта му се беше обадила?

Чувството за дълг към семейството? Или наистина беше привързан към нея?

Тя смяташе, че в общи линии — да. Винаги е бил привързан към нея — макар и с леко раздразнение и снизходителност. Винаги се бе опитвал да я поучава, да я направи „модерна“. Изпращаше ѝ книги. Съвременни романи. Толкова трудни за четене — всичките до един за неприятни хора, които се занимават със странни неща, без те дори да им доставят удоволствие. Когато мис Марпъл беше млада, думата „секс“ не се споменаваше — не че нямаше такова нещо, имаше предостатъчно. Но не се говореше за това — тогава хората просто му се наслаждаваха много повече отколкото сега или поне така ѝ се струваше. Макар и белязано с думата „грях“, онова, старото, беше за предпочитане пред това, в което ѝ се струваше, че се е превърнало сега — в нещо като задължение.

Погледът ѝ се спря върху книгата в ската ѝ, отворена на двадесет и трета страница — дотам беше стигнала (и всъщност, никак не ѝ се искаше да стигне по-нататък).

... — Нима искаш да кажеш, че изобщо не си имала полов живот? — попита младият мъж с изумление. — На деветнадесет! Но просто *трябва* да започнеш! Това е толкова важно!

Момичето наведе смутено глава и спъстената коса падна върху лицето му.

— Зная — промърмори то. — Зная.

Той я погледна — изпоцапаната памучна фланелка, босите крака, мръсните нокти, миризмата на гранясала мазнина... Зачуди се защо я намира толкова привлекателна.

Мис Марпъл също се чудеше! Ама наистина! Да те насильтват да правиш секс, сякаш те карат да пиеш сироп за кашлица! Горките млади хора!

„Мила лельо Джейн! Не бива да заравяш главата си в пяська като някой щраус! Потънала в този твой идиличен селски свят! Важен е ИСТИНСКИЯТ ЖИВОТ!“

Така беше казал Реймънд — и леля му Джейн го беше погледнала засрамена, както би трябвало да се очаква, и му бе отговорила: „Да, боя се, че съм доста старомодна“.

Макар че истинският живот на село далеч не беше идиличен. Хората като Реймънд не знаеха нищо за него. Изпълнявайки задълженията си в селската енория, мис Марпъл беше придобила обширни познания за фактите на селския живот. Тя не изпитваше нужда да говори за тях, още по-малко да пише за тях — но ги познаваше добре. Много „секс“ — естествен и противоестествен. Изнасилвания, прелюбодеяния, всякакви перверзни. (За някои от тях, ама наистина, дори учените младежи от Оксфорд, тези, които пишат цели книги за подобни неща, не са и чували.)

Мис Марпъл се върна към реалността и поде казаното от майор Палгрейв...

— Много необикновено преживяване — промърмори тя окуражително. — Търде интересно.

— Бих могъл да ви кажа много повече. Но, разбира се, някои от тези неща са неподходящи за ушите на една дама...

С лекотата, придобита от дългогодишен опит, мис Марпъл спусна надолу свенливо трепкащи клепачи, а майор Палгрейв продължи да разказва, но в омекoten вариант, за нравите и обичаите на някои диви племена. Тя отново се върна към мислите за любимия си племенник.

Реймънд Уест беше преуспяващ романист и печелеше много. Съвестно и много мило, той правеше всичко възможно, за да облекчи живота на възрастната си леля. Миналата зима тя се беше разболяла от пневмония и лекарят ѝ беше препоръчал повече слънце. С аристократичен жест Реймънд ѝ предложи да замине за островите в Карибско море. Мис Марпъл се възпротиви — заради разходите, разстоянието, трудностите при пътуването и защото не искаше да изоставя без надзор къщата си в селцето Сейнт Мери Мийд. Но Реймънд се погрижи за всичко. Негов приятел, който в момента пишел книга, имал нужда от спокойно място в провинцията.

— Ще се грижи за къщата отлично. Той е домошар. И е обратен... Искам да кажа...

Реймънд замълча леко смутен, но реши, че дори и старата леля Джейн би трябвало да е чувала думата „обратен“.

Той продължи да я убеждава по другите пунктове от възражението ѝ. В днешно време пътуването било нищо и половина. Щяла да пътува със самолет — една приятелка, Диана Хоръкс, отивала до Тринидад и щяла да я придружи дотам, а на Сен Оноре щяла да отседне в хотел „Златната палма“, собственост на семейство Сандерсън. Най-прекрасната двойка на света! Те щели се погрижат всичко наистина да е както трябва. Щял да им пише веднага.

Семейство Сандерсън обаче се беше върнало в Англия. Независимо от това техните приемници, семейство Кендъл, бяха много мили и отзивчиви и увериха Реймънд, че няма нужда да се притеснява за леля си. На острова имало много добър лекарю ако се наложи за нещо спешно, а те лично щели да се грижат за комфорта на възрастната дама.

И освен това бяха удържали на думата си. Моли Кендъл беше простодушна блондинка на двадесет и няколко години, която очевидно винаги беше в добро настроение. Тя посрещна мис Марпъл много сърдечно и наистина правеше всичко, за да се чувства тя добре. Тим Кендъл, мъжът ѝ — слаб, чернокос, на около тридесет — също беше самата любезнот.

„Така че, ето ме“ — мислеше мис Марпъл... Далеч от суровия английски климат, със собствено бунгало, ведро усмихнатите островитянки, които се грижеха за всичко, Тим Кендъл — винаги готов да се пошегува, когато се съветваше с него за менюто на следващия ден, късата, равна пътека от бунгалото до плажа, където можеше да седи на плетен стол и да наблюдава къпещите се... Имаше дори няколко възрастни гости за компания. Старият мистър Рафиъл, доктор Греъм, пастор Прескът със сестра си и сегашният кавалер на мис Марпъл — майор Палгрейв.

Какво повече би могла да иска една възрастна дама?

За съжаление, а мис Марпъл изпитваше угрizения дори да си го помисли, тя не беше толкова доволна, колкото би трявало да се очаква.

Приятно и топло — да. И толкова полезно за ревматизма ѝ... И красивия пейзаж, макар че... не беше ли малко монотонен? Толкова много палми. Всеки ден едно и също... И нищо не се случва! Не както в Сейнт Мери Мийд — там непрекъснато се случва нещо. Веднъж племенникът ѝ беше сравnil живота в селото с жабуняк в блато, а тя с

възмущение беше отбелязала, че ако сложиш този жабуняк на стъкълце и го погледнеш под микроскоп, в него ще видиш твърде много живот. Да, в Сейнт Мери Майд наистина непрекъснато ставаше нещо. В главата й започнаха да се връщат случка подир случка — грешката в сиропа за кашлица на старата мисис Линит, толкова странното поведение на младия Полгейт, когато дойде майката на Грегъри Уд, за да го види (но наистина ли това беше майка му?), истинската причина за скарването между Джо Ардън и жена му... Толкова много интересни човешки проблеми, на които беше посветила десетки приятни часове, потънала в размисъл. Ех, да имаше и тук нещо... нещо, с което да се заеме...

Стресната, тя забеляза, че майор Палгрейв е изоставил Кения и вече говори за северозападните райони на Индия, където някога бил ефрейтор. За жалост той беше задал въпрос и сега с голямо нетърпение очакваше отговора:

— Не сте ли съгласна с мен?

От дълъг опит мис Марпъл беше свикнала да се справя с подобни положения съвсем умело.

— Не мисля, че имам достатъчно опит, за да мога да преценя. Боя се, че винаги съм живяла доста усамотено.

— Така и трябва, така и трябва, уважаема госпожо — извика майор Палгрейв галантно.

— Вашият живот е бил толкова разнообразен — каза мис Марпъл, решена да компенсира предишното си приятно за нея разсейване.

— Не мога да се оплача — отвърна майор Палгрейв добродушно.

— Никак не мога.

Той се огледа критично наоколо и отбеляза:

— Хубаво място е това.

— Да, наистина — съгласи се мис Марпъл, но не можа да се сдържи и добави: — Чудя се дали понякога тук се случва нещо?

Майорът я изгледа.

— О, случват се доста неща. Скандали, колкото искате... Моля? Но защо, бих могъл да ви разкажа...

Но не скандалите интересуваха мис Марпъл. В днешните скандали нямаше нищо интересно. Мъже и жени, които сменят партньорите си и привличат вниманието на околните върху това,

вместо да си замълчат и да се засрамят, както би трябвало да се очаква от тях...

— Преди няколко години стана дори убийство. Един човек на име Хари Уестърн. Новината заля вестниците тогава. Сигурно помните.

Мис Марпъл кимна без особен ентузиазъм. Това убийство не беше по вкуса ѝ. И беше заляло пресата преди всичко, защото повечето замесени бяха извънредно богати. Беше много вероятно Хари Уестърн да е застрелял граф Де Ферари — любовника на жена си — и също толкова вероятно, добре подгответо му алиби да е било купено срещу солидна сума пари. Изглежда всички са били пияни и в цялата история участваха доста наркомани. „Толкова безинтересни хора“ — мислеше мис Марпъл... Макар че без съмнение всички те бяха привлекателни и приятни за гледане. Но определено не бяха от нейния тип.

— И ако питате мен, това не е единственото убийство станало тук. — Майорът кимна и ѝ намигна. — Аз имах своите подозрения на времето...

Мис Марпъл изпусна кълбото прежда, майорът се наведе и ѝ го подаде.

— Като говорим за убийства, веднъж попаднах на много интересен случай... е, не лично, но...

Мис Марпъл му се усмихна окуражително.

— Веднъж се бяхме събрали в клуба и един приятел започна да разказва някаква история. За някакъв негов пациент. Приятелят ми беше лекар. Веднъж посред нощ го събудил непознат млад човек. Жена му се била обесила. Нямали телефон, така че след като я свалил от въжето и направил каквото могъл, той се качил на колата си и тръгнал да търси лекар. Не била умряла, но била в много тежко състояние. Както и да е, прескочила трапа. Младият човек изглежда бил много влюбен в нея. Плакал като дете. Забелязал, че от известно време тя се държи странно, изпадала в пристъпи на депресия и така нататък. Е, това било. Като че ли нещата се оправили, но въщност някъде след около месец жената взела свръхдоза приспивателно и умряла. Тъжна история.

Майор Палгрейв замълча и поклати глава няколко пъти. Тъй като очевидно не беше завършил, мис Марпъл не каза нищо.

— Е, случват се такива неща, може да си каже човек. Нищо ново под слънцето. Невротична жена, нищо необикновено. Но някъде след около година този лекар си говорел със свой колега и приятел и той му разказал за някаква друга жена, която се опитала да се удави, а мъжът я спасил, но след седмица тя все пак се отровила с газ.

Истинско съвпадение, нали? Съвсем същият случай. Моят познат казал: „И аз имах подобна история. Човекът се казваше Джоунс, (или както там му било името). Как се казваше твоят?“ Но събеседникът му не успял да си спомни точно. Бил Робинсън или нещо подобно. Но не Джоунс. Двамата се спогледали и решили, че всичко това е много странно. И тогава моят познат извадил една снимка. Показал я на другия и казал: „Ето това е човекът. На следващия ден отидох, за да уредя формалностите, и пред вратата забелязах чудесен хибискус, разновидност, която не бях виждал наоколо. Бях в колата. Точно като правех снимката, на вратата излезе мъжът, така че заснех и него, без той да забележи. Попитах го за хибискуса, но той не можа да ми каже името на тази разновидност.“ Колегата му погледнал снимката и макар и да била малко нефокусирана, бил готов да се закълне, че мъжът е същият, на когото бил попаднал и той. Не знам дали са тръгнали по следите му. И да са, не са стигнали доникъде. Предполагам, че този Джоунс, или Робинсън, е прикрил следите си твърде добре. Но историята е странна, нали? Не бих си помислил, че нещо такова може да се случи.

— О, аз не бих се изненадала — каза мис Марпъл добродушно.
— Такива неща стават почти всеки ден.

— Е, как пък всеки ден! Доста невероятно ми се вижда.

— Ако човек открие формула, която действа, не би се отказал от нея. Ще продължи да я прилага.

— Като Смит, който давел съпругите си във ваната, а?

— Нещо такова. Да.

— Лекарят, моят познат, ми даде тази снимка като куриоз...

Майор Палгрейв започна да тършува в препълнения си портфейл и да мърмори:

— Колко много неща имам тук... Защо ли ги държа...

Мис Марпъл смяташе, че може да си обясни защо. Те бяха част от живота му. С тях той илюстрираше разказите си. Това, което ѝ беше

разказал току-що, поне така ѝ се струваше, беше една доста видоизменена от многократна употреба версия.

Майорът продължи да рови в портфейла си и да мърмори:

— Бях забравил за тази история... А каква хубава жена беше... и през ум не може да ти мине... Но къде е... А, това връща мисълта ми назад... Какви бивни само! Трябва да ви покажа...

Той мълкна. Извади малка снимка и се вгледа в нея.

— Искате ли да видите лицето на един човек, извършил убийство?

Той понечи да ѝ я подаде, но изведнъж замръзна. Майор Палгрейв — сега видът му на препарирана жаба биеше на очи повече от всякога, гледаше втренчено над дясното ѝ рамо — оттам долетяха гласове и приближаващи се стъпки.

— Проклет да съм, ако... Искам да кажа...

Майорът натъпка всичко обратно в портмонето си и го прибра в джоба си. Лицето му придоби още по-тъмночервен оттенък и той възклика с неестествено висок глас:

— Та както казвах, исках да ви покажа тези слонски бивни... Най-големия слон, който някога съм убивал... А! Здравейте! — Тонът му изведнъж стана припрын и престорено сърдечен. — Вижте кой идва! Голямата четворка, флора и фауна! Имахте ли късмет днес?

Оказа се, че приближилите се са четирима от гостите на хотела, които мис Марпъл вече бе виждала. Бяха две семейни двойки и макар че не знаеше фамилиите им, беше дочула, че към едрия мъж със стърчаща нагоре гъста сива коса се обръщат с Грег, че блондинката, която му беше жена, е Лъки и че другите двама — тъмнокосият слаб мъж и хубавата, но доста загоряла от слънцето жена — са Едуард и Ивлин. Беше разбрала, че са ботаници и че освен това се интересуват от птици.

— Никакъв късмет — отговори Грег. — Поне не успяхме да намерим това, което търсехме.

— Мисля, че не познавате мис Марпъл. Полковник Хилингдън и мисис Хилингдън. Грег и Лъки Дайсън.

Те я поздравиха приветливо и Лъки каза високо, че ще умре, ако не получи нещо за пиене на секундата или още по-бързо.

Грег махна на Тим Кендъл, който седеше малко настрани и преглеждаше с жена си никакви счетоводни книги.

— Здрави, Тим! Донеси ни нещо за пие. — След това се обърна към останалите: — Плантаторски пунш, нали?

Всички се съгласиха.

— За вас, мис Марпъл?

Мис Марпъл му благодари, но каза, че предпочита лимонов сок.

— Разбира се — каза Тим Кендъл. — Един лимонов сок и пет пунша.

— Ела при нас, Тим.

— Ще ми се да можех — отговори Тим. — Но трябва да прегледам тези сметки. Не мога да оставя всичко на Моли. Между другото, довечера ще свири фолклорният оркестър.

— Чудесно — извика Лъки. — По дяволите — добави почти веднага след това: — Цялата съм в тръни! Ох! Едуард нарочно ме бутна в някакъв трънлив храст!

— С прекрасни розови цветове — каза Хилингдън.

— И прекрасни дълги тръни. Ти си звяр, садист, нали Едуард?

— За разлика от мен — каза Грег с усмивка. — Преизпълнения с каймака на човешката доброта.

Ивлин Хилингдън седна до мис Марпъл и започна да разговаря с нея свободно и приятно.

Мис Марпъл остави плетката на коленете си. Бавно и с известно усилие заради ревматизма във врата си тя извърна глава назад и погледна през дясното си рамо. Недалеч се виждаше голямото бунгало, заето от богатия мистър Рафиъл, но в него нямаше признания на живот.

Тя отговаряше на забележките на Ивлин (колко мили бяха всички с нея), но очите ѝ оглеждаха замислено лицата на двамата мъже.

Едуард Хилингдън имаше приятен вид. Тих, много очарователен човек... А Грег — едър, веселяк, с вид на щастливец. „Той и Лъки са канадци или американци“ — помисли си тя.

Погледна майор Палгрейв, който все още се правеше на благовъзпитан добряк, макар и доста пресилено.

Интересно...

ГЛАВА ВТОРА

МИС МАРПЪЛ ПРАВИ СРАВНЕНИЯ

I.

Тази вечер в хотел „Златната палма“ беше много весело.

Седнала на една малка маса в ъгъла, мис Марпъл се оглеждаше наоколо с интерес. Ресторантът беше отворен от три страни за мекия, ароматен морски въздух. На масите имаше малки лампи, които светеха с меки цветове. Повечето жени бяха с вечерни тоалети — леки памучни материи, от които се показваха загорелите от слънцето рамене. Самата мис Марпъл беше принудена по най-приятния възможен начин от съпругата на племенника си, Джоан, да приеме „малък чек“.

— Защото, лельо Джейн, там ще бъде доста топло, а предполагам, че нямаш никакви леки дрехи.

Мис Марпъл ѝ благодари и прие чека. Когато тя самата беше млада, беше нещо съвсем естествено старите да помогнат на младите, но и хората на зряла възраст да се грижат за старите. Все пак тя не би могла да си купи нещо прекалено тънко. На нейната възраст човек и в най-горещото време рядко се чувства повече от приятно затоплен, а температурите на Сен Оноре не можеха да бъдат наречени „тропическа жега“. Тази вечер тя носеше най-подходящото за една възрастна дама от провинцията на Англия — сиви дантели.

Не че беше единственият посетител на такава възраст. Имаше представители на почти всички възрасти — застаряващи магнати с третите или четвъртите си съпруги, семейства на средна възраст от Северна Англия. Имаше и едно семейство от Каракас, заедно с децата си. Различните страни от Южна Америка също бяха представени добре — навсякъде се чуваше испанска и португалска реч. Англичаните бяха двама свещеници, един лекар и един пенсиониран съдия. Имаше дори едно семейство китайци. В ресторанта сервираха преди всичко жени — високи, стройни чернокожи момичета с горда осанка, облечени в ослепително бяло. Но главният келнер беше италианец, а за вината се грижеше французин. Освен това и бдителният поглед на Тим Кендъл следеше всичко да е наред. Той спираше от време на време край масите, за да размени по някоя дума с гостите. Жена му помагаше

умело. Беше хубаво момиче. Косата ѝ беше естествено руса, а големите ѝ устни почти винаги се усмиваха. Моли Кендъл много рядко се ядосваше. Персоналът работеше добре, а тя се стремеше да предразположи гостите. С възрастните мъже се смееше и кокетничеше, а на младите жени правеше комплименти за тоалетите.

— С каква прекрасна рокля сте тази вечер, мисис Дайсън! Толкова ви завиждам, ще вземе да ви я открадна!

Но тя изглеждаше много добре и в собствената си рокля — поне така смяташе мис Марпъл. Беше бяла, със светлозелен бродиран шал върху раменете. Лъки заопипва шала.

— Какъв хубав цвят! Искам да го имам!

— Можете да намерите същия в магазина тук — отговори Моли и отмина нататък. Не спря при мис Марпъл. Обикновено възрастните дами оставяше на мъжа си. „Симпатичните възрастни дами предпочитат повече мъжете“ — казваше тя често.

Тим Кендъл се приближи и се наведе над мис Марпъл.

— Желаете ли нещо специално? — попита той. — Само ми кажете и веднага ще наредя да ви го пригответ. Предполагам, че хотелската храна, при това от този географски район, не е това, с което сте свикнали у дома?

Мис Марпъл му се усмихна и му каза, че промяната е едно от удоволствията на пътуването в чужбина.

— Значи всичко е наред. Но ако все пак искате нещо...

— Какво например?

— Ами... — Тим Кендъл доби замислен вид. — Например препечени филийки с масло?

Мис Марпъл му се усмихна и отговори, че за момента би се справила чудесно и без филийки с масло. Тя взе лъжичката и започна да яде мелбата си с радостно задоволство.

След това започна да свири оркестърът. Тези фолклорни ансамбли бяха една от атракциите на островите. В интерес на истината мис Марпъл можеше да мине и без подобно нещо. Според нея оркестърът вдигаше ужасен шум, много повече, отколкото трябва. Но без съмнение всички останали се забавляваха отлично и мис Марпъл, в духа на своята младост реши, че това е нормално и че трябва да се опита да хареса оркестъра. А нима би могла да накара Тим Кендъл да извика отнякъде с магия тихите, приятни звуци на „Синия Дунав“.

(Колко красиво — валс.) Колко странно танцуват хората днес! Мятат се насам-натам, кривят се... сякаш се самоизмъчват! Е, както и да е — младите все пак трябва да се забавляват... Тази мисъл я порази. Защото щом се замисли, си даде сметка, че много малко от околните всъщност са млади. Танците, светлините, оркестрите (дори и като този) — всичко това е за младежите. А къде бяха те? Учат в университетите, предположи тя, работят — и имат по две седмици отпуск годишно. Местата като този хотел бяха твърде далеч и твърде скъпи за тях. Това веселие и този безгрижен живот можеха да си позволят само по-възрастните — хората на тридесет, четиридесет години — и съвсем старите господа, които се мъчат да се издигнат (или да се спуснат?) до нивото на младите си съпруги.

Някак си това й се струваше жалко.

Мис Марпъл въздъхна тъжно за младостта. Разбира се, тук беше мисис Кендъл. Тя не беше на повече от двадесет и две или три години и изглежда също се забавляваше отлично. Но дори и така да е, все пак това беше работата ѝ.

Пастор Прескът и сестра му седяха на една маса недалеч. Те махнаха на мис Марпъл, за да изпият кафето си заедно, и тя отиде при тях. Мис Прескът беше слаба, строга на вид жена, а пасторът беше закръглен, червендалест мъж, от който лъхаше доброта.

Донесоха кафето и те отместиха столовете си малко назад. Мис Прескът извади ръкоделието от чантата си — едни наистина ужасни салфетки за маса, които започна да поръбва. Тя разказа на мис Марпъл как са прекарали деня. Сутринта посетили едно новооткрито девическо училище, а след почивката в ранния следобед се разходили до една плантация, за да пият чай с техни познати, отседнали в някакъв пансион.

Тъй като пастор Прескът и сестра му бяха в хотел „Златната палма“ от доста време, можеха да й кажат много неща за останалите гости.

Този престарял мистър Рафиъл. Идвал всяка година. Фантастично богат човек! Притежавал огромна верига супермаркети в Северна Англия. Младата жена с него била негова секретарка. Естер Уолтърс, вдовица. (Няма нищо лошо, разбира се. Нищо неприлично. В края на краищата, мистър Рафиъл беше някъде на около осемдесет!)

Мис Марпъл се съгласи, като кимна разбиращо, и пасторът забеляза:

— Много приятна млада жена. Майка ѝ, доколкото разбрах, също е вдовица и живее в Чичестър.

— Мистър Рафиъл има и прислужник... Но той по-скоро се грижи за здравето му... квалифициран масажист, ако не се лъжа. Горкият мистър Рафиъл е почти парализиран. Толкова тъжно... При цялото това богатство...

— Той е щедър и добър дарител — кимна пастор Прескът одобрително.

Хората започнаха да се раздвижват — някои се отдалечаваха от оркестъра, други се тълпяха пред него. Майор Палгрейв се присъедини към четворката на Хилингдън и Дайсън.

— А онези хора... — мис Прескът понижи глас без нужда, защото оркестърът и без това го заглушаваше.

— Да, тъкмо щях да ви попитам за тях.

— И миналата година бяха тук. Всяка година прекарват по три месеца на различни острови. Високият е полковник Хилингдън, а чернокосата жена му е съпруга. Те са ботаници. Другите двама, мистър и мисис Дайсън, са американци. Струва ми се, че пишат статии за пеперудите. Всички те се интересуват от птици.

— Хубаво е да имаш хоби, свързано с излизане на чист въздух — отбелая пастор Прескът.

— Те не биха се съгласили да го наричаш „хоби“, Джереми — възрази сестра му. — Пишат статии за „Нешънъл Джиографик“ и други такива списания. Смятат заниманията си за нещо съвсем сериозно.

От масата, която наблюдаваха, долетя шумен смях. Беше толкова силен, че дори заглуши оркестъра. Грегъри Дайсън се беше облегнал на стола си и тактуваше по масата под неодобрителния поглед на жена си, а майор Палгрейв изпразни чашата си и започна да аплодира шумно.

Едва ли в момента имаха вид на хора, които вземат заниманията си на сериозно.

— Майор Палгрейв не бива да пие толкова — каза мис Прескът язвително. — Кръвното му налягане и без това е високо.

На масата донесоха нови чаши с планторски пунш.

— Хубаво е, че успях да разбера кой кой е от тези хора — каза мис Марпъл. — Когато ме запознаха с тях днес следобед, не можах да схвата добре кой за кого е женен.

Последва малка пауза, мис Прескът се прокашля сухо и каза:

— Колкото до това...

— Джоан — прекъсна я пасторът с наставнически тон. — Може би ще е по-добре, ако не говорим повече за това.

— Но, Джереми, аз нямах намерение да кажа нищо особено. Само че миналата година по една или друга причина, наистина не знам защо, бяхме останали с впечатлението, че мисис Дайсън е мисис Хилингдън... После някой ни каза, че не е така.

— Понякога човек добива страни впечатления, нали — забеляза мис Марпъл с невинен тон. Погледът ѝ се срещна с този на мис Прескът и помежду им припламна искричката на женското разбирането.

Един по-наблюдателен човек от пастор Прескът би се почувстввал като натрапник.

Двете си размениха още един сигнал. Беше съвсем ясен, сякаш го бяха изразили с думи: „Някой друг път“.

— Мистър Дайсън нарича жена си Лъки^[1]. Това ли е истинското й име, или е прякор? — попита мис Марпъл.

— Едва ли е истинското й име.

— Веднъж го попитах — каза пастор Прескът. — Обясни ми, че я наричал Лъки, защото му била талисман за щастие. Ако я загубел, щял да загуби и късмета си. Доста добре казано, нали?

— Той много обича да се шегува — отбеляза мис Прескът.

Пасторът погледна сестра си неуверено.

Последва експлозия от хаотични звуци, с която оркестърът надмина себе си, и на подиума се появиха професионални танцьори.

Мис Марпъл и останалите обърнаха столовете си, за да гледат. Танците ѝ харесаха повече от музиката — допадаха ѝ стъпките и ритмичното поклащане на гъвкавите тела. Струваше ѝ се, че това е нещо много истинско. И въздействащо.

Тази вечер за първи път тя започна да се чувства добре в новото си обкръжение. Досега не беше успяла да направи това, което винаги ѝ доставяше удоволствие — да се опита да намери прилики между новите си познайници и хората, които познаваше отпреди. Вероятно

беше замаяна от необичайното облекло на околните и от пъстрите, екзотични цветове. Но чувството, че и тук ще е в състояние да направи някои интересни сравнения, не я беше оставило нито за миг.

Моли Кендъл например много ѝ напомняше за онова приятно момиче, чието име все не можеше да си спомни... кондукторката в автобуса за Маркет Бейсинг. Тя винаги помагаше на хората да се качат и никога не звънеше на шофьора да тръгва, преди да се убеди, че всички са седнали. Тим Кендъл малко ѝ напомняше за главния келнер от „Роял Джордж“ в Манчестър. Самоуверен, но въпреки това някак си напрегнат. (Спомни си, че той страдаше от язва.) Що се отнася до майор Палгрейв, той просто не се отличаваше от генерал Лерой, капитан Флеминг, адмирал Уиклоу и генерал Ричардсън. Тя се замисли за някой по-интересен индивид. Например Грег? Грег беше труден за определяне, защото беше американец. Може би напомняше с нещо за сър Джордж Тролъп, който вечно се шегуваше по време на събранията на Гражданската отбрана. Или може би за мистър Мърдок — месаря. Мистър Мърдок имаше много лоша репутация, но някои хора твърдяха, че това са само клюки и че самият той обичал да пуска слухове за себе си. Лъки? Е, това беше лесно — Марлийн от „Трите Корони“. Ивлин Хилингдън? Не можеше да намери мястото ѝ съвсем точно. Външният ѝ вид беше подходящ за много роли — високите, загорели от слънцето англичанки никак не са малко. Лейди Каролайн Улф, първата жена на Пайът Улф, тази, която се самоуби? Или... имаше една Лесли Джеймс — тиха жена, която рядко показваше какво чувства в действителност. Тя продаде къщата си и замина, без да се обади на никого. Полковник Хилингдън? Тук отново не беше лесно. Първо трябваше да го опознае малко. Един от тихите хора с добро възпитание. Никога не можеш да разбереш какво точно мислят. Понякога могат и да те изненадат. Майор Харпър например един ден тихомълком беше прерязал гърлото си. Никой така и не разбра защо. Мис Марпъл мислеше, че знае защо... но не беше напълно сигурна...

Погледът ѝ се спря върху масата на мистър Рафиъл. За него се знаеше, че е невероятно богат, че всяка година идва на островите и че е полупарализиран. Приличаше на граблива птица. Дрехите висяха върху слабото му сгърченото тяло. Би могъл да е на седемдесет, осемдесет, дори на деветдесет. Очите му бяха хитри и той често се държеше грубо, но хората не се обиждаха — отчасти защото беше

толкова богат, отчасти защото беше обаятелен и те караше да мислиш, че човек като него някак си има право да се държи грубо, ако пожелае.

До него седеше секретарката му, мисис Уолтърс. Тя имаше кестенява коса и приятно лице. Мистър Рафиъл много често се държеше грубо с нея, но тя сякаш не забелязваше — не толкова от желание на всяка цена да му угоди, колкото заради това, че не беше чувствителна по природа. Държеше се като добре обучена болногледачка. „Не е изключено и да е била медицинска сестра“ — помисли си мис Марпъл.

Появи се един млад мъж с бяло сако и застана до масата на мистър Рафиъл. Старият човек вдигна поглед към него, кимна му и му посочи стол. Младежът седна. „Мистър Джаксън, предполагам — каза си мис Марпъл — прислужникът му.“

Тя разгледа новодошлия с известно внимание.

II.

В бара Моли Кендъл изпъна гръб и събу обувките с високи токчета. От терасата дойде Тим и застана до нея. В момента при тях нямаше никого.

— Уморена ли си, скъпа? — попита Тим.

— Малко — отвърна тя. — Краката ме наболяват.

— Не ти е лесно, зная. Всичкото това... Не, не е лека работа.

Тим я погледна угрижено. Моли се засмя.

— О, Тим! Не говори глупости! Тук е прекрасно! Страхотно е!

Винаги съм си мечтала за нещо такова и сега мечтата ми се събудна!

— Да, сигурно би било много приятно, ако си само гост. Но да се грижиш за всичко... това все пак е работа.

— На този свят не можеш да получиш нищо, ако сам не дадеш, нали? — каза Моли Кендъл.

Тим Кендъл се намръщи.

— Мислиш ли, че всичко е както трябва? Че ще успеем? Че ще се справим?

— Разбира се!

— Не ти ли се струва, че хората си казват: „Не е както преди, когато собственици бяха семейство Сандерсън“?

— Естествено е някои хора да мислят така... Винаги има такива! Но те са като стари, запънали се в калта магарета. Сигурна съм, че се представяме много по-добре от семейство Сандерсън. Ние сме по-симпатични от тях. Ти очароваш старите бабки и непрекъснато ухажваш дамите на четиридесет или петдесет. Аз пък правя мили очички на възрастните господа и ги карам да се чувстват на осемнадесет... Или пък се правя на милата малка дъщеря, каквато по-сантименталните съжаляват, че нямат. О, справяме се чудесно!

Лицето на Тим отново се разведри.

— Щом смяташ така... Понякога се плаша. Рискувахме всичко, за да започнем това тук... Зарязах работата си...

— И съвсем правилно — прекъсна го Моли бързо. — Тя щеше да те унищожи.

Той се засмя и целуна върха на носа ѝ.

— Казах ти, че всичко е наред. Защо вечно се тревожиш? — попита Моли.

— Такава ми е природата, предполагам — отговори Тим. — Винаги си мисля... Ами ако нещо се случи...

— Какво може да се случи?

— О, не зная. Някой може да се удави например.

— Много трудно. Това е един от най-безопасните плажове наоколо. И онзи огромен швед е винаги на поста си.

— Аз съм глупак — каза Тим Кендъл. Той се поколеба и добави:
— Вече не сънуваš такива сънища, нали?

— Това беше някаква глупост — каза Моли и се засмя.

---

[1] Късметлия. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

СМЪРТ В ХОТЕЛА

Както обикновено мис Марпъл поръча да ѝ занесат закуската в леглото. Чай, едно варено яйце и резенче папая.

„Плодът на острова — помисли си мис Марпъл — е доста разочароващ“. И вечно папая. Ако сега можеше да си хапне една хубава ябълка... Но изглежда ябълките тук бяха нещо непознато.

Сега, след като беше прекарала тук цяла седмица, тя напълно се беше освободила от навика да пита какво е времето навън. Времето винаги беше едно и също — хубаво. Без никакви интересни отклонения.

— Многоликото великолепие на един английски ден — промърмори тя сама на себе си и се зачуди дали това е цитат или сама го е измислила.

Разбира се, тук имало и урагани, поне така ѝ казаха. Само че мис Марпъл не причисляваше ураганите към „времето“, според смисъла, който влагаше в тази дума. По своята същност те повече напомняха Божии дела. Наистина, понякога валеше дъжд — кратки порои, които продължаваха по пет минути, след което изведнъж спираха. Всичко и всички плувваха във вода и след още пет минути изсъхваха.

Чернокожата островитянка се усмихна, каза „добро утро“ и постави подноса върху коленете на мис Марпъл. Толкова хубави бели зъби, толкова щастлива и усмихната. Тези момичета бяха добри по природа, жалко че изпитваха такава неприязнь към брака. Това силно тревожеше пастор Прескът. Според него много от тях кръщавали децата си и това все пак било някаква утеша, но никой не сключвал брак.

Мис Марпъл започна да закусва и да мисли как ще прекара деня. Всъщност нямаше много за мислене.

Щеше да стане, когато си пожелае, нямаше да бърза, защото беше доста горещо и крайниците ѝ не бяха така гъвкави, както някога. След това щеше да си почине десетина минути, да вземе плетката си и

бавно да отиде в хотела. Там щеше да реши къде да се настани. На терасата с изглед към морето? Или да слезе на плажа, за да погледа къпещите се и играещите деца? Обикновено гледаше децата. Следобед, след като си почине, можеше да се повози с кола. Всъщност нямаше никакво значение.

„Днес ще е ден като всички останали“ — каза си тя.

Само че не беше.

Мис Марпъл започна да изпълнява плана си и тъкмо крачеше бавно по алеята към хотела, когато срещна Моли Кендъл. За първи път тази слънчева млада жена не се усмихваше. Изглеждаше толкова съсипана, че мис Марпъл я попита веднага:

— Мила моя, случило ли се е нещо?

Моли кимна, поколеба се за миг и каза:

— Е, добре. Все едно ще научите. Всички ще научат. Майор Палгрейв... Той умря.

— Умря?

— Да. През нощта.

— О, скъпа, толкова съжалявам!

— Да, ужасно е да имаме смъртен случай в хотела. Всички се разстройват... Разбира се, той беше много стар, но все пак...

— Вчера изглеждаше съвсем добре, беше толкова весел... — каза мис Марпъл, малко недоволна от намека, че е нормално да се очаква един човек в напредната възраст да умре всяка минута. — Изглеждаше съвсем здрав — добави тя.

— И мал е високо кръвно налягане — обясни Моли.

— Но за това в наше време има лекарства. Всевъзможни хапчета. Науката е нещо чудесно.

— Да, но може да е забравил да си вземе хапчетата или да е взел повече, отколкото трябва. Като с инсулина.

Мис Марпъл не смяташе, че диабетът и високото кръвно налягане са едно и също нещо, и попита:

— А какво каза лекарят?

— О, да. Първо го видя доктор Греъм. Той почти не работи и живее в хотела. Дойдоха и официалните власти, разбира се. Трябваше да се оформи смъртният акт, но всичко изглежда съвсем ясно. Подобни неща се случват, ако имаш високо кръвно налягане. Особено ако

прекалиш с алкохола. А майор Палгрейв беше доста непослушен в това отношение. Снощи също!

— Да, забелязах — отговори мис Марпъл.

— Сигурно в забравил да вземе лекарството си. Какъв лош късмет... Но все пак хората не могат да живеятечно, нали? А за нас с Тим всичко това е много неприятно. Гостите ни могат да си помислят, че е станало заради храната.

— Но без съмнение симптомите на хранителните отравяния и високото кръвно налягане са съвсем различни.

— Да, така е. Но хората говорят каквото си поискат. Ако някой реши, че храната не е била хубава... и си замине... или каже на приятелите си...

— Според мен няма защо да се тревожите — успокои я мис Марпъл мило. — Както сама казахте, не е изключено един възрастен човек като майор Палгрейв да умре. За повечето от гостите ви това би било нещо напълно естествено... Тъжно е, да. Но не и странно.

— Ако поне — каза Моли — не беше толкова внезапно.

„Да, наистина е много внезапно“ — помисли си мис Марпъл след това, когато бавно се отдалечаваше по алеята. Предишната вечер беше жив, смееше се и разговаряше с Хилингдън и Дайсън, беше в прекрасно настроение, а сега...

Хилингдън и Дайсън... Мис Марпъл тръгна още по-бавно... И изведнъж спря като закована. Вместо да отиде на плажа, тя седна в единия ъгъл на терасата. Извади плетката си и иглите започнаха да подскачат бързо, сякаш се мъчеха да догонят мислите ѝ. *Нещо не ѝ харесваше, не, никак че ѝ харесваше. Беше станало така ненадейно...*

Тя се замисли за предния ден. Майор Палгрейв и неговите безкрайни истории... Но всичко това беше нещо съвсем обикновено и нямаше нужда човек да слуша много внимателно... Но може би щеше да е по-добре, ако беше слушала.

Кения — той говореше за Кения и след това за Индия, за северозападната граница на Индия... После стана дума за убийства... Но дори тогава тя не слушаше внимателно...

Нещо, което се беше случило тук, един нашумял случай, подробно описан от вестниците...

И след това, след като ѝ подаде кълбото с преждата, той започна да ѝ разказва за някаква снимка... *Снимка на човек, извършил*

убийство — това каза той.

Мис Марпъл затвори очи и се помъчи да си припомни разказа му по-точно.

Доста объркана история... майорът я чул в клуба си... или в нечий друг клуб... Разказал му я лекар, който пък я чул от друг лекар... Някакъв лекар направил снимка на човек, излизащ от къщата си... Човек, който е извършил убийство...

Да, това беше то. Постепенно си припомняше подробностите...

И майорът ѝ предложи да ѝ покаже тази снимка... извади портфейла си и започна да рови в него... без да престава да говори...

След това той вдигна поглед... Но не към нея, а към нещо зад нея, зад дясното, ѝ рамо по-точно. И тогава изведнъж майорът мълкна и лицето му почервения още повече. Започна да прибира всичко в портфейла си с леко треперещи ръце и да говори с неестествено силен глас за слонски бивни!

След няколко секунди Хилингдън и Дайсън дойдоха при тях... Тогава мис Марпъл извърна глава, за да погледне зад дясното си рамо... Но там нямаше никой и нищо за гледане. Вляво от нея, на известно разстояние в посока към хотела, седяха Тим Кендъл и жена му, а малко по-нататък — едно семейство венецуелци. Само че майор Палгрейв не гледаше към тях...

Мис Марпъл продължи да разсъждava докато стане време за обяд.

След обяда не отиде да се повози с кола.

Вместо това обяви, че не се чувства добре и помоли да попитат доктор Греъм дали би бил така добър да дойде, за да я прегледа.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

МИС МАРПЪЛ ТЪРСИ ЛЕКАРСКА ПОМОЩ

Доктор Греъм беше симпатичен около шестдесет и петгодишен човек. Беше практикувал на островите в продължение на много години, но сега вече почти не работеше и беше доверил повечето си пациенти на местните си колеги. Той поздрави мис Марпъл сърдечно и я попита от какво се оплаква. За щастие на нейната възраст винаги имаше по някое заболяване, от което би могла да се оплаче, макар и с известно преувеличение. Мис Марпъл се поколеба между „рамото ми“ и „колояното ми“, но най-накрая се спря на болките в коляното, които за жалост, както трябваше да признае, винаги бяха на разположение.

Доктор Греъм беше удивително любезен и не ѝ посочи факта, че на нейната възраст подобни болки са нещо най-естествено. Предписа ѝ едни от полезните малки хапчета, които са в основата на всяко лекарско предписание. Тъй като от опит знаеше, че повечето възрастни хора се чувстват самотни, когато дойдат на островите, той остана известно време при нея, за да побърят.

„Много мил човек — помисли си мис Марпъл. — И наистина се срамувам, че трябва да го лъжа, но не виждам какво друго мога да направя.“

Още от дете мис Марпъл се беше научила да уважава истината и искрено ненавиждаше лъжата. Само че понякога, когато сметнеше, че е неин дълг, тя можеше да си позволи да излъже и лъжите ѝ звучаха удивително правдоподобно и убедително.

Мис Марпъл се прокашля, за да прочисти гърлото си, и както подобава на една възрастна дама, каза с притеснение и леко смущение:

— Докторе, искам да ви попитам за нещо... Не бих искала да го споменавам, но... но не знам какво друго да направя... Макар че всъщност никак не е важно... Само че за мен е много важно...

Надявам се, че няма да сметнете това, което искам, за досадно или за недопустимо...

На тази увертюра доктор Греъм отговори съвсем учтиво:

— Нещо ви безпокои? Позволете ми да ви помогна.

— Свързано е с майор Палгрейв. Толкова жалко, че почина...

Горкият... Когато научих тази сутрин, наистина ми дойде като гръм от ясно небе...

— Да — съгласи се доктор Греъм. — Наистина стана малко внезапно. Вчера майорът беше в прекрасно настроение...

Говореше любезно, но равнодушно. Очевидно не смяташе, че в смъртта на майор Палгрейв има нещо необяснимо. Мис Марпъл се зачуди дали пък тя самата не си въобразява неща, които не съществуват. Дали пък не беше станала прекалено мнителна? Може би повече не трябваше да се доверява на собствените си преценки? Не че в случая ставаше дума за преценка, не, просто за подозрение. Но вече беше започнала, така че трябваше да продължи.

— Вчера седяхме и си приказвахме — каза тя — и майорът ми разказваше интересни случки от живота си. Ходил е на толкова много места...

— Да, наистина — съгласи се доктор Греъм, който очевидно също не един път беше слушал отегчителните спомени на майора.

— След това заговори за семейството си или по-скоро за детските си години, а аз му разказах за моите племенници и той прояви интерес. Показах му снимка на един от племенниците си... Толкова мило момче... Е, вече не е съвсем момче, но за мен винаги ще си остане... Разбирайте, нали?

— Напълно — каза доктор Греъм и се зачуди още колко време трябва да мине, за да разбере за какво въщност става дума.

— Дадох му снимката, за да я разгледа и тогава дойдоха онези хора... Много мили хора... Които събират диви цветя и ловят пеперуди... полковник Хилингдън и жена му, ако не се лъжа и...

— О, да, зная. Хилингдън и Дайсън.

— Точно така. Та те дойдоха неочеквано и бяха в много добро настроение, поръчаха си напитки, след това седнаха при нас и се заприказвахме. Беше много приятно. Майорът трябва машинално да е приbral снимката ми в джоба си. Тогава не обърнах много внимание, но после си спомних и си казах: „Трябва да напомня на майор

Палгрейв да ми върне снимката на Дензъл“. Снощи пак си спомних за нея в ресторана, когато свиреше оркестърът, но не исках да го беспокоя, защото толкова се забавляваше... Реших да оставя за днес сутринта... Само че тази сутрин... — мис Марпъл замълча, останала без дъх.

— Да, да — каза доктор Греъм. — Разбирам ви напълно. Естествено, искате да си вземете снимката. Това ли е всичко?

Мис Марпъл кимна в знак на съгласие.

— Да, точно това. Виждате ли, нямам друга такава снимка, а няма и негатив. Не искам да я загубя, защото горкият Дензъл почина преди пет или шест години. Той беше мой любимец... Само тази снимка ми беше останала за спомен... Помислих си... Надявах се... Дали няма да можете да я вземете? Не знам към кого другого да се обърна, разбирате, нали? Не зная кой ще се разпореди с вещите на майора и... Толкова е трудно... Какво ли ще си помислят за мен, ако поискам такова нещо... Едва ли ще ме разберат... Никой не може да разбере какво означава тази снимка за мен...

— Да, да, естествено — успокои я доктор Греъм. — Разбирам ви напълно. В желанието ви няма нищо странно. Всъщност, ще се срещна с представител наластите съвсем скоро... погребението ще се състои утре. Днес трябва да дойде човек от местната администрация, за да прегледа вещите и документите на майора, след това ще се свържат с наследниците му... Както се прави в подобни случаи... Ако ми опишете тази снимка, ще мога да...

— Ами... направена е пред къщата... — каза мис Марпъл. — Един човек, искам да кажа Дензъл, тъкмо излиза през пътната врата. Снимал я е другият ми племенник, който обича да снима цветя... А там има един хибискус, ако не се лъжа, или друго красива растение... Дензъл случайно е излязъл точно в този момент и снимката не е много хубава, размазана е малко... Но на мен ми харесваше и я запазих...

— Е, това е напълно достатъчно — каза доктор Греъм. — Мисля, че няма да има проблем да ви върнем снимката, мис Марпъл.

— Много сте мил, докторе! Наистина! Разбирате притеснението ми, нали?

— Да, естествено — отговори доктор Греъм и топло стисна ръката ѝ. — И не се тревожете. Раздвижвайте коляното си всеки ден,

само че внимателно. Ще ви изпратя таблетките. Вземайте по една три пъти дневно.

ГЛАВА ПЕТА

МИС МАРПЪЛ ВЗЕМА РЕШЕНИЕ

На следващия ден се състоя погребалната церемония на майор Палгрейв. Мис Марпъл и мис Прескът присъстваха. Пасторът прочете опелото... и животът продължи както обикновено.

Смъртта на майор Палгрейв остана в миналото. Неприятно събитие, което скоро беше забравено. Животът тук се състоеше предимно от слънце, море и развлечения. Една мрачна посетителка беше прекъснала нормалния ход на нещата, хвърляйки за миг тъмната си сянка, но сега отново всичко беше както преди. Майорът беше от онези отегчителни хора, които държат непременно да чуеш спомените им, независимо че може и да нямаш особено желание да го направиш. Жена му беше починала преди много години. Той беше живял сам и беше умрял сам. И с тази си самота се бореше, като прекарваше колкото се може повече време сред хората и като се стремеше да живее колкото се може по-приятно. Палгрейв беше самoten, но същевременно и весел човек. Беше се наслаждавал на живота по свой собствен начин. А сега беше мъртъв, погребан и никой не се интересуваше кой знае колко от това. След седмица вече никой нямаше да си спомня за него, дори и бегло.

Единственият човек, за когото можеше да се каже, че усеща отсъствието на майор Палгрейв, беше мис Марпъл. Не заради никакви лични чувства към него, а защото той олицетворяваше един начин на живот, който тя познаваше и ѝ беше близък. Когато човек старява, така разсъждаваше тя, все повече свиква да слуша. Е, може би без кой знае какъв интерес, но... Все пак между нея и майора се бяха установили приятни отношения — като между двама души на една и съща възраст. Тези отношения бяха някак си топли и човешки... Не че тъгуваше за майора в истинския смисъл на думата, но все пак той ѝ липсваше.

Следобеда след погребението, когато седеше на любимото си място с плетка в ръка, при нея дойде доктор Греъм. Тя остави иглите и

го поздрави. Докторът заговори веднага, сякаш се извиняваше:

— Боя се, че ще трябва да ви съобщя неприятна новина, мис Марпъл.

— Така ли? Да не би да е за моята...

— Да. Боя се, че не успяхме да открием тази ваша снимка. Предполагам, че това е твърде неприятно за вас.

— Да, да, така е... Е, не е чак толкова важно в края на краищата. Чиста сантименталност. Давам си сметка за това. Значи я нямаше в портфейла на майор Палгрейв?

— Нямаше я. Не беше и сред другите му вещи. Намерихме само няколко писма, изрезки от вестници и други дреболии, но нито следа от снимката, която ми описахте.

— О, колко жалко — каза мис Марпъл. — Е, нищо не може да се направи. Много съм ви благодарна, доктор Греъм.

— Не, не ми костваше нищо. Зная много добре какво означават за човек тези семейни спомени особено когато стане на възраст.

Старата дама прие тъжната новина съвсем добре или поне така му се стори. Предположи, че майор Палгрейв е видял снимката в портмонето си, не е успял да си спомни как се е оказала там и я е хвърлил като нещо ненужно. Но, разбира се, тази снимка значеше много за мис Марпъл. Все пак тя прие вестта спокойно и философски.

Само че вътрешно мис Марпъл не беше нито спокойна, нито пък беше настроена философски. Трябваше ѝ малко време, за да може да премисли нещата, но също така беше решена да използва докрай предоставилата ѝ се възможност.

Тя поведе с доктора разговор, без изобщо да се стреми да прикрие вълнението си. Добрият човек, отдавайки залелия го водопад от думи на самотата на старата дама, положи усилие да отклони вниманието ѝ от загубата на снимката и заговори приятни неща за живота на острова и за хубавите места, които вероятно би искала да посети. Едва ли би могъл да си обясни как разговорът отново се върна към смъртта на майор Палгрейв.

— Струва ми се много тъжно — каза мис Марпъл — да умреш сам и толкова далеч от дома. Макар че, доколкото разбрах от думите му, той е няマル семейство. Изглежда в Лондон също е живеел съвсем сам.

— Пътуващо много, струва ми се — отговори доктор Греъм. — Поне през зимата. Изглежда, не е понасял нашата английска зима. Не мога да го укоря за това.

— Разбира се, че не — отговори мис Марпъл. — А може и да е имало някаква друга причина, слаби бели дробове например... За да избягва зимата у дома...

— О, не. Не мисля така.

— Струва ми се, че е имал високо кръвно налягане. В днешно време толкова много хора страдат от това. Не е ли жалко?

— Той ви е говорил за това, така ли?

— О, не. Никога не го е споменавал. Някой друг ми каза.

— Аха.

— Струва ми се — добави мис Марпъл, — че при тези обстоятелства смъртта му не е нещо съвсем неочеквано.

— Може и да е — каза доктор Греъм. — Има много начини да се контролира кръвното налягане.

— Смъртта му на пръв поглед беше внезапна... Но предполагам, вие не сте изненадан?

— Така е, не се изненадах особено... При човек на неговата възраст... Но все пак не бих предположил, че ще стане толкова скоро. Честно казано, винаги ми е изглеждал в много добра форма. Но не съм го преглеждал лично. И никога не съм мерил кръвното му налягане.

— Може ли да се познае, искам да кажа, един лекар може ли да познае дали човек има високо кръвно налягане само по външния му вид? — попита мис Марпъл с невинно изражение на лицето.

— Само по външния вид едва ли — усмихна се доктор Греъм. — Трябва да се измери с апарат.

— Да, разбирам. Онази ужасна гума, която навиват около лакътя ти, и после надуват... Толкова мразя това! Но, слава Богу, моят лекар твърди, че кръвното ми налягане е много добро за възрастта ми.

— Е, това да се чува — каза доктор Греъм.

— Но пък майорът доста обичаше пунш — каза мис Марпъл замислено.

— Да. Алкохолът не е най-доброто нещо, ако имаш високо кръвно.

— Съществуват лекарства, доколкото разбрах?

— Да, има няколко вида. В стаята му намерихме флаcon Серенит.

— Какви чудеса прави науката в наши дни! — възкликна мис Марпъл. — Лекарите могат да направят много, нали?

— Имаме един голям съперник — каза доктор Греъм. — Природата. И някой от добрите стари лекове също влизат в работа от време на време.

— Като да сложиш паяжина на порязано? — попита мис Марпъл. — Когато бях малка винаги правехме това.

— И много правилно — отвърна доктор Греъм.

— Или пък синап на гърдите при простуда и разтривки с камфоров спирт.

— Виждам, че знаете всичко — засмя се доктор Греъм и стана.

— Как е коляното? Безпокои ли ви много?

— А, вече не. Доста по-добре е.

— Е, няма да се мъчим да отгатнем дали е заради лекарството или заради великата природа — каза доктор Греъм усмихнато. — Съжалявам, че не можах да ви бъда по-полезен.

— Но вие бяхте толкова мил! Честно казано, малко се срамувам задето ви загубих времето! Та, казахте, че в портфейла на майора не е имало снимки, така ли?

— О, имаше. Имаше една на майора като съвсем млад, възседнал пони за поло. И една с убит тигър... Той беше стъпил върху гърдите му... Такива снимки... Спомени от младостта. Но мога да ви уверя, че тази, която ми описахте, не беше сред тях...

— О, сигурна съм, че сте търсили както трябва! Не исках да кажа това! Просто ми беше интересно... Всички ние пазим подобни спомени...

— Съкровища от миналото — допълни докторът усмихнато.

Той се изправи и се сбогува.

Мис Марпъл остана на мястото си, загледана в палмите и морето. Известно време не взе плетката си. Сега знаеше един факт. Трябаше да помисли над него и да се опита да разбере какво означава той. Снимката, която майорът беше прибрал толкова бързо в портфейла си, не беше там след смъртта му. Самият той не би изхвърлил нещо такова. Тя видя как я прибра би следвало да се намери там след смъртта му. Би могло да откраднат парите му, но не и такова нещо... Освен ако няма много сериозна причина...

Лицето на мис Марпъл беше мрачно. Налагаше се да вземе решение. Трябваше ли или не да остави майор Палгрейв да лежи спокойно в гроба си? „Дънкан е мъртъв! След треската на живота, той спи сега спокойно“ — изрече тя тихо. Сега нищо не можеше да навреди на майор Палгрейв. Беше отишъл там, където нищо не можеше да го достигне. Дали пък не беше чисто съвпадение, че умря точно през тази нощ? Или пък не беше съвпадение? Лекарите приемаха смъртта на възрастните толкова лесно... Особено ако край леглото им открият флакон таблетки за кръвно налягане, които трябва да се вземат всеки божи ден... Но ако някой е взел снимката от портмонето на майора, същият човек би могъл да сложи край леглото му и таблетките... Тя лично никога не беше виждала майора да пие лекарства... Той никога не беше споменавал пред нея, че има високо кръвно налягане... Единственото нещо, свързано със здравето му, беше признанието: „Вече не съм толкова млад“. Да, понякога не му достигаше въздух, дишаше трудно, но само това. Някой друг спомена, че той има високо кръвно... Моли? Мис Прескът? Не можеше да си спомни кой.

Мис Марпъл въздъхна и се укори мислено. „Боже, Джейн! Какви мисли ти се въртят в главата! Нима не си измисляш всичко това? Възможно ли е? Тези подозрения основават ли се на нещо сериозно?“

Тя си припомни дума по дума, доколкото можеше, разговора си с майора за убийствата и убийците.

„О, Боже! — каза си мис Марпъл. — Дори и да... Не, не виждам какво бих могла да направя...“

Но знаеше, че поне ще се опита.

ГЛАВА ШЕСТА

В МАЛКИТЕ ЧАСОВЕ

I.

Мис Марпъл се събуди прекалено рано. Като повечето възрастни хора тя спеше съвсем леко и дълги часове лежеше будна, мислейки си за това, което трябваше да свърши на следващия ден или по-нататък. Обикновено това бяха лични, домашни неща, които не интересуваха никого, освен нея, но тази сутрин тя се бе замислила съвсем сериозно за едно убийство и какво би могла да направи, ако подозренията ѝ се окажеха истина. Знаеше, че няма да е лесно. Тя разполагаше само с едно-единствено оръжие и то беше възможността да разговаря с хората.

Възрастните жени са склонни да приказват надълго и нашироко за най-различни неща. Околните често се отегчават, разбира се, но едвали някой би ги заподозрял в тайни помисли. Мис Марпъл не би могла да задава въпроси направо. (Наистина, освен всичко останало, щеше да ѝ е трудно да реши какво точно да пита.) Най-напред трябваше да научи малко повече факти за някои хора. Тя се замисли.

Вероятно не знаеше всичко и за самия майор Палгрейв, но дори и да знаеше, каква щеше да е ползата от това? Може би никаква. Майорът беше убит не заради тайните в живота си, не за да му отмъстят и не за да наследят парите му. Всъщност, макар и да беше жертва на това престъпление, то беше един от редките случаи, при които фактът, че познаваш пострадалия не можеше да те насочи към престъпника. Причината за смъртта му — според мис Марпъл не можеше да има никаква друга — се криеше в това, че майорът говореше прекалено много.

От доктор Греъм тя беше научила един много интересен факт. В портфейла си майорът държеше множество най-различни снимки — самият той, сниман с кон за поло, след това със застрелян тигър... и други подобни. А защо ги носеше винаги със себе си? Доколкото мис Марпъл можеше да съди от богатия си опит с разни адмирали, генерали и всякакви други пенсионирани военни, просто защото е обичал да разказва слuchки от живота си и да ги онагледява. Нещо като: „Когато бях на лов за тигри в Индия стана нещо прелюбопитно...“ Или

пък: „Това беше любимият ми кон за поло, който...“ Значи и историята за онзи убиец е била придружена от снимка за илюстрация, винаги подръка в портфейла.

При разговора си с нея майорът беше постъпил точно така. След като стана дума за убийства, за да събуди интереса ѝ колкото се може повече, той направи това, което без съмнение беше правил много пъти и преди — извади снимката и каза нещо от рода на: „Не бих и помислил дори, че този тип е убиец, а вие?“

Работата беше в това, че мис Марпъл не беше първата, чула тази история. Тя беше част от дежурния му репертоар и веднага щом някой заговореше за убийства и убийци, майорът поемаше инициативата и продължаваше с пълна парга напред.

„В такъв случай — помисли си тя, — сигурно е успял да разкаже всичко това на някой от другите гости на хотела. Или на няколко души. Ако е така, бих могла да науча останалите подробности от историята и дори как е изглеждал човекът от снимката.“

Мис Марпъл поклати глава със задоволство. С това щеше да започне.

Разбира се, тя не забрави и хората, които мислено наричаше „четиридесет заподозрени“... макар че в разказа на майор Палгрейв очевидно ставаше дума за мъж и следователно двете жени отпадаха. Полковник Хилингдън и мистър Дайсън никак не приличаха на убийци, но нима това беше задължително? А не би ли могло да е някой съвсем друг?

Беше се обърнала назад при първата възможност, но не беше видяла никого. Само бунгалото на мистър Рафиъл. Дали някой не се бе показал за малко на вратата му и не бе изчезнал обратно вътре, преди тя да успее да го види? Ако е така, това можеше да бъде единствено младият прислужник. Как му беше името? А, да... Джаксън. Може би се бе появил на вратата точно както мъжът на снимката. *Мъж, излизащ през пътната врата.* Може би майорът го беше разпознал именно в този момент. Дотогава можеше дори да не го е погледнал. Старият Палгрейв съвсем определено беше сноб, а Артър Джаксън беше най-обикновен прислужник — едва ли би го удостоил с нещо повече от бегъл поглед.

До момента, когато снимката се оказа в ръката му и през рамото на мис Марпъл видя мъж, застанал на друга пътна врата. Това ли се

беше случило?

Мис Марпъл се обърна на другата страна. Програмата за утре... или по-скоро за днес — да проучи по- внимателно Хилингдън, Дайсън и Артър Джаксън — прислужника.

II.

Доктор Греъм също се събуди рано. Обикновено в такива случаи той се обръщаше на другата страна и заспиваше отново, но днес се чувствува разтревожен и сънят не идваше. И тази угроженост, която не му даваше да заспи, беше нещо, което не беше изпитвал от дълго време. Каква беше причината за нея? Наистина не можеше да си я обясни. Лежеше и мислеше. Беше свързано с... да, с майор Палграйв. Със смъртта му? Само че не разбираше какво би могло да го притеснява. Дали не беше нещо, казано от бъбривата стара дама? Наистина лош късмет да загуби снимката си по този начин, но пък го прие много спокойно. А какво каза тя, каква дума изтърва, която предизвика у него това нелепо беспокойство? В края на краищата в смъртта на Палграйв нямаше нищо странно. Абсолютно нищо. Поне той смяташе така.

Беше съвсем ясно, че при състоянието на майора... мисълта му изведнъж секна. Дали знаеше нещо определено за състоянието на майор Палграйв? Всички казаха, че е имал повишено кръвно налягане. Само че самият майор никога не беше споменавал пред него подобно нещо. Но пък и не бяха разговаряли кой знае колко, нали? Майорът беше един стар досадник, а доктор Греъм се стремеше да избяга старите досадници. Защо, по дяволите, се беше забила в главата му мисълта, че може да има нещо нередно? Дали не беше заради тази стара жена? Но в края на краищата тя не беше казала нищо конкретно. Както и да е — това не беше негова работа. Местните власти бяха напълно удовлетворени. Флаконът Серенит беше намерен в стаята на майора и той явно бе говорил за кръвното си налягане с доста хора.

Доктор Греъм се обърна и много скоро заспа отново.

III.

В една от бедняшките къщурки край потока извън територията на хотела се събуди едно момиче на име Виктория Джонсън. То се обърна и седна в леглото. Това момиче от острова беше изящно създание с тяло от черен мрамор, на което би се възхитил всеки скулптор. Прекара пръсти през тъмната си къдрава коса и сбута с коляно в ребрата спящия отстрани мъж.

— Ей, събуди се!

Мъжът изсумтя и се обърна.

— Какво искаш? Виж колко е рано!

— Събуди се! Искам да ти кажа нещо.

Мъжът се надигна, протегна се и хубавите му бели зъби проблеснаха в тъмнината.

— Какво има? Какво те е прихванало?

— Онзи майор, който умря. Нещо не ми харесва. Нещо не е наред.

— И какво има толкова? Беше стар и умря, това е.

— Слушай, онези хапчета... за които ме попита докторът...

— Какво онези хапчета? Може да е изгълтал повече, отколкото трябва.

— Не, не е това. Слушай — момичето се наведе към него и заговори възбудено. Той изпусна една прозявка и легна пак.

— Няма нищо странно в това. Какви ги дрънкаш?

— Все едно, утре ще поговоря с мисис Кендъл. Струва ми се, че нещо не е наред.

— Няма смисъл да се тревожиш — каза мъжът, когото макар и без усложненията на съответната церемония, момичето считаше за свой съпруг.

— Не си търси белята — добави той и с прозявка се обърна на другата страна.

СЕДМА ГЛАВА

СУТРИН НА ПЛАЖА

I.

Беше около десет часът сутринта. Ивлин Хилингдън излезе от водата и легна на топлия златист пясък на плажа пред хотела. Тя свали плувната си шапка и тръсна черната си коса. Плажната ивица не беше много голяма. Хората се събираха тук сутринта и към единадесет и половина мястото вече се превръщаше в център за светски разговори и срещи. Вляво от Ивлин, на един от екзотичните плетени столове, седеше сеньора Де Касперо — красива венецуелка. До нея седеше старият мистър Рафиъл, който сега беше доайен на „Златната палма“ и се ползваше с вниманието, с което може да бъде удостоен само стар и много богат инвалид. За него се грижеше секретарката му Естер Уолтърс. Обикновено тя носеше със себе си бележник и молив, за да може да стенографира и изпрати веднага телеграма или писмо, ако мистър Рафиъл решеше, че се налага. Самият мистър Рафиъл в плажно облекло изглеждаше невероятно сбръкан. Костите му бяха покрити с висящи торби суха кожа. Макар и да приличаше на човек, който скоро ще умре, видът му беше останал непроменен най-малко от осем години — поне така се говореше. Над сбръканите му бузи гледаха проницателни сини очи и сякаш единственото удоволствие в живота му беше да възразява грубо на всичко, което каже някой друг.

Мис Марпъл също беше на плажа. Както обикновено тя седеше, плетеши и следеше какво става наоколо почти без да се намесва в разговорите. Когато се намесеше, останалите почти винаги се изненадваха, защото обикновено забравяха за присъствието ѝ. Ивлин Хилингдън я погледна снизходително и си помисли, че тя е една приятна стара бабка. Сеньора Де Касперо втри още малко плажно масло в дългите си красиви крака и затананика някаква мелодийка. Тя не беше от приказливите. Погледна недоволно бутилката плажно масло и каза тъжно:

— Това далеч не е толкова добро, колкото „Франгипанио“. Но тук не можеш да го намериш. Колко жалко. — И клепачите ѝ се спуснаха отново.

— Сега ли ще се потопите в морето, мистър Рафиъл? — попита Естер Уолтърс.

— Ще се потопя тогава, когато реша — отговори той троснато.

— Единаесет и половина е — напомни му Естер.

— И какво от това? — изръмжа мистър Рафиъл. — Мислиш, че съм вързан за часовника, така ли? Вечно: „Прави това точно в толкова часа, онова точно в и двадесет, другото точно в без двадесет! Фу!“

Мисис Уолтърс се бе грижала за мистър Рафиъл достатъчно дълго време, за да си изработи свой собствен начин да се справя с него. Тя знаеше, че след влизането във водата ще му трябва доста време, за да се възстанови от усилието, и му беше напомнила за къпането десетина минути по-рано, за да може той да ѝ възрази и след това да направи каквото трябва точно навреме, за да не закъснеят за обяд, при това, без да има чувството, че го командват.

— Не ми харесват тези еспадрили — намръщи се мистър Рафиъл и вдигна леко единия си крак. — Казах му на онзи глупак Джакъсън, но той никога не слуша какво му говоря!

— Мога да ви донеса други, мистър Рафиъл. Да отида ли?

— Никъде няма да ходиш. Ще стоиш тук и ще пазиш тишина. Мразя хората, които се щурат насам-натам като кудкудякащи кокошки!

Ивлин помръдна на пясъка и протегна ръце встани.

Мис Марпъл, погълната от плетката си — поне така изглеждаше за околните, — изпъна крака си и бързо го прибра с хиляди извинения.

— О, колко съжалявам мисис Хилингдън. Стори ми се, че ви ритнах.

— Няма нищо — отговори Ивлин. — Плажът е толкова тесен и набълъскан с хора.

— О, моля ви, не се mestете. Аз ще дръпна стола си назад, за да не ви ритна отново.

Мис Марпъл премести стола си и продължи да говори възбудено като малко дете:

— Толкова е хубаво тук! Знаете ли, никога не съм идвала на тези острови. Мислех си, че не бива да ходя на такива места, но ето че съм тук и то благодарение добрината на племенника ми. Предполагам, че доста добре познавате тази част на света, така ли е мисис Хилингдън?

— Е, била съм на този остров един-два пъти... Също и на повечето други.

— О, да! Заради пеперудите и цветята. С приятелите ви... Или сте роднини?

— Приятели сме.

— Предполагам, че доста пътувате заедно заради общите си интереси. Така ли е?

— Да. От няколко години пътуваме заедно.

— Сигурно сте преживели много вълнуващи неща.

— Не мисля — отговори Ивлин. Гласът ѝ беше равен, леко отегчен. Тя не успя да потисне прозявката си. — Изглежда вълнуващите неща винаги се случват на други хора.

— И не сте попадали на опасни отровни змии, на диви животни или на побеснели туземци?

„Какви глупости приказвам“ — помисли си мис Марпъл.

— Само насекоми са ни хапали — увери я Ивлин.

— Горкият майор Палгрейв — продължи мис Марпъл. —

Веднъж го ухапала змия.

Това, разбира се, беше пълна измислица.

— Така ли?

— Не ви ли е разказал този случай?

— Може и да е. Не си спомням.

— Предполагам, че го познавахте добре?

— Майор Палгрейв? Не. Много слабо.

— Винаги разказваше толкова интересни неща!

— Ужасен стар досадник! — възклика мистър Рафиъл. — При това пълен глупак. Нямаше да умре, ако се беше грижил за себе си както трябва.

— Не е съвсем така, мистър Рафиъл — възрази мисис Уолтърс.

— Знам какво говоря! Ако човек се грижи за здравето си както трябва, не може да му се случи нищо! Погледнете мен! Лекарите ме бяха отписали преди години. Добре, казах си, аз имам собствени правила за здравето си и ще спазвам тях. И ето ме тук.

Той се огледа гордо наоколо.

Наистина изглеждаше доста невероятно, че е там.

— Горкият майор Палгрейв имаше високо кръвно налягане — каза мисис Уолтърс.

— Глупости! — отговори мистър Рафиъл.

— Но това е истина — намеси се Ивлин Хилингдън. Гласът ѝ неочаквано стана властен, нетърпящ възражение.

— Кой ви каза това? — попита мистър Рафиъл. — Той ли?

— Някой ми го каза.

— Лицето му беше много червено — подкрепи я мис Марпъл.

— Това нищо не значи — възрази мистър Рафиъл и добави: — Освен това съм сигурен, че не е имал високо кръвно, защото сам той ми е казвал.

— Как така ви е казвал? — попита неуверено мисис Уолтърс. — Струва ми се, че човек невинаги знае какво му има.

— Знае. Веднъж, когато се наливаше с любимите си пуншове, му казах: „Трябва да внимаваш с яденето и пиенето. На твоята възраст можеш да вдигнеш кръвното.“ А той ми отговори, че нямало за какво да се притеснява, защото кръвното му било отлично за неговата възраст.

— Но е вземал лекарства, струва ми се — намеси се още веднъж в разговора мис Марпъл. — Някакви таблетки... Казваха се... Нещо като Серенит, струва ми се.

— Ако питате мен — каза Ивлин Хилингдън, — той просто не е искал да признае, че му има нещо и че може да е болен. Струва ми се, че беше от тези, които не смеят да признаят, че са болни, защото се страхуват.

Изглежда това беше твърде дълго изречение за нея. Мис Марпъл погледна замислено чернокосата ѝ глава.

— Бедата е — каза мистър Рафиъл с нетърпящ възражение тон, — че прекалено много хора обичат да обсъждат заболяванията на другите. Всички си мислят, че ако прехвърлиш петдесетте, неизбежно ще умреш от хипертония, коронарна тромбоза или нещо подобно. Глупости! Щом като някой ви каже, че му няма нищо, значи му няма нищо! Човек познава собственото си здраве най-добре. Колко е часът? Дванадесет без четвърт? Трябваше да се потопя в морето отдавна! Защо не ми напомняш за тези неща, Естер?

Мисис Уолтърс не реагира. Тя стана и доста сръчно помогна на мистър Рафиъл да се изправи на краката си, след което внимателно го придружи до водата. Влязоха в морето заедно.

Сеньора Де Касперо отвори очи и промърмори:

— Колко грозни са старите мъже! О, колко са грозни! Трябва да ги убиват на четиридесет... Дори на тридесет и пет! Нали?

Към тях се приближиха Едуард Хилингдън и Грегъри Дайсън.

— Как е водата, Ивлин?

— Както винаги.

— Никакво разнообразие, а? Къде е Лъки?

— Не зная — отговори Ивлин.

Мис Марпъл отново погледна черната ѝ коса замислено.

— А сега ще се направя на кит — обяви Грегъри. Той хвърли на пясъка шарената си лятна риза и се спусна към водата с пухтене и ръмжене, размахвайки ръце, плюсна се във вълните и заплува бърз кроул. Едуард Хилингдън седна на пясъка до жена си. След малко я попита:

— Ще влезеш ли пак?

Тя се усмихна, сложи си шапката за плуване и тръгна с мъжа си към морето по доста по-обикновен начин.

Сеньора Де Касперо отново отвори очи.

— Първо си помислих, че тези хора са на сватбено пътешествие. Той се държи така очарователно с нея... А после разбрах, че са женени от осем... девет години! Не е ли невероятно?

— Чудя се къде ли е мисис Дайсън? — каза мис Марпъл.

— Тази Лъки? Сигурно е с някой мъж.

— Така ли... смятате?

— Убедена съм — отговори сеньора Де Касперо. — Тя е от тези. Само че вече не е толкова млада и очите на мъжа ѝ непрекъснато шарят наоколо... През цялото време пуска въдици, за да улови някоя рибка... Знам.

— Да — отговори мис Марпъл. — Сигурна съм, че знаете.

Сеньора Де Касперо я погледна с изненада. Явно не беше очаквала да чуе нещо толкова язвително от устата на тази бабка.

Само че мис Марпъл гледаше вълните с добродушно, невинно изражение.

II.

— Може ли да поговоря с вас, мадам, мисис Кендъл?

— Да, разбира се — каза Моли. Тя седеше на бюрото си в канцеларията.

Виктория Джонсън, висока и стройна в бялата си униформа, влезе вътре и затвори вратата с тайнствено изражение на лицето.

— Искам да ви кажа нещо, мисис Кендъл, моля.

— Да? Какво има?

— Не знам. Не съм сигурна. Възрастен господин, който умря. Господинът майор. Умрял докато спи.

— Да, да. И какво?

— В стаята му имало шишенце хапчета и доктор питал за тях.

— Да?

— Доктор каза: „Я да видим какво има на рафт в баня“. И погледнал, нали. Имало паста за зъби, хапчета за stomах, аспирин, разслабително, крем за бръснене, одеколони и едни хапчета в шишенце. Серенит казвали.

— Да? — подкани я Моли още веднъж.

— И доктор видял тях. Само кимнал с глава. Но аз почнала да мисли след това. Тези хапчета нямало там преди. Не виждала в негова баня преди. Другите виждала. Аспирин и паста за зъби и другите — виждала. Но не това Серенит. Това не забелязала там.

— Така ти се струва — каза Моли озадачена.

— Не знае какво ми се струва — отговори Виктория. — Мисля това не наред и решила да каже. Дали вие да не каже на доктор? Може това неслучайно. Може някой сложил там, за да пие майор и умре.

— О! — възклика Моли. — Това ми се струва съвсем невероятно.

Виктория поклати глава:

— Човек никога не знае... Хора правят толкова лоши неща...

Моли погледна през прозореца. Гледката напомняше някакъв земен рай. С морето, слънцето, кораловия риф, музиката, танците — истинска райска градина. Но дори и в рая е имало тъмна сянка —

сянката на змията... Лоши неща... колко ужасно е да чуеш такива думи!

— Ще проверя, Виктория — каза Моли рязко. — Не се тревожи. И най-вече, не пускай никакви глупави слухове.

Тим Кендъл влезе тъкмо когато Виктория, някак си неохотно, излизаше през вратата.

— Проблеми ли има, Моли?

Моли се поколеба. Но Виктория без никакво съмнение щеше да отиде и при него, така че му разказа всичко.

— Не мога да разбера с какво тези празни приказки могат да... И какви всъщност са тези хапчета?

— Не зная, Тим. Вчера доктор Робъртсън каза, че са за кръвно налягане струва ми се.

— И какво чудно има в това? Майорът имаше високо кръвно налягане, значи е пиял и лекарства, нали? Това е нормално и го правят много хора.

— Да — поколеба се Моли, — но Виктория смята, че може да е умрял от тези хапчета.

— О, това вече е прекалено! Искаш да кажеш, че някой може да е сменил лекарството за високо кръвно с нещо друго и да го е отровил?

— Зная, че звуци абсурдно — каза Моли смутено. — Но изглежда Виктория смята така.

— Тя е глупачка! Можем да отидем и да попитаме доктор Греъм. Предполагам, че ще знае за какво става дума. Но това е такава глупост, че изобщо не си струва да го занимаваме!

— И аз мисля така.

— И защо Виктория е решила, че някой може да е отровил майора? Да сложи други хапчета в същото шишенце?

— Не можах да разбера много добре — отговори Моли. — Струва й се, че по-рано тези хапчета ги е нямало в стаята му.

— Това са пълни глупости — отсече Тим Кендъл. — Та той ги е пиял непрекъснато заради кръвното си!

Той се обърна и безгрижно тръгна към вратата, за да потърси управителя на хотела по някаква работа.

Но Моли не можеше да изостави въпроса толкова лесно. След като премина напрежението около обяда, тя отново попита мъжа си:

— Тим... Мислех си... Ако Виктория тръгне да говори за това наляво и надясно... не е ли по-добре все пак да попитаме някого?

— Мила моя! Робъртсън и другите бяха тук, огледаха всичко и зададоха всичките въпроси, които искаха да зададат.

— Да, но ти знаеш как приказват тези момичета, когато си навият нещо на пръста...

— Е, добре де! Ще отидем да попитаме Греъм. Той би трябвало да знае по-добре от нас.

Доктор Греъм седеше на терасата си с книга в ръка. Младата двойка отиде при него и Моли се впусна в обяснения. Тъй като те бяха доста объркани, Тим реши да се намеси.

— Звучи доста идиотско — каза той с неудобство, — но доколкото успях да разбера, това момиче си е набило в главата, че някой е сложил някаква отрова в... как се казваше... Сера... нещо такова.

— А защо смята така? — попита доктор Греъм. — Може би е видяла или дочула нещо... Иначе откъде ще ѝ хрумне такова нещо?

— Нямам представа — отговори Тим безпомощно.

— Моли, друго лекарство ли е намерила?

— Не — отговори Моли. Струва ми се каза, че е видяла шишенце Серен... Севен...

— Серенит — помогна ѝ докторът. — Това е съвсем нормално. Добре известен препарат. Майорът го е вземал редовно.

— Но Виктория каза, че не го е виждала в стаята му преди това.

— Не го е виждала в стаята му? Откъде ѝ е дошло наум това?

— Не зная. Зная само, че го каза. На рафта в банята имало всякакви други неща, но не и такова шишенце. Аспирин, паста за зъби, крем за бръснене... о, тя изброя всичко. Предполагам, че докато е чистила, е научила наизуст какво има. Само че не била виждала този Серенит до деня на смъртта му.

— Това е много странно — каза доктор Греъм рязко. — Сигурна ли е в това?

Необикновената острота на тона му накара и двамата му събеседници да го погледнат. Не бяха очаквали доктор Греъм да реагира така.

— Стори ми се, че е сигурна — каза Моли бавно.

— Може би е искала да предизвика някаква сензация — предположи Тим.

— Мисля, че е най-добре сам да поговоря с това момиче — отвърна доктор Греъм.

Виктория изпита неприкрито удоволствие, задето ѝ дадоха възможност да разкаже каквото знае.

— Не искам има никакви неприятности — каза тя. — Аз не сложила онез хапчета там и не знае кой сложил.

— Но си убедена, че някой друг ги е сложил, а не сам майорът? — попита Греъм.

— Докторе, щом не били там, значи някой сложил.

— Може би майорът ги е държал някъде другаде, в някое чекмедже например. Или в чанта.

Виктория поклати глава хитро.

— Няма направи така, ако вземал непрекъснато, нали?

— Така е — съгласи се доктор Греъм неохотно. — Не. Това лекарство се взема по няколко пъти на ден. И никога не си го виждала да го взема?

— Никога не държал тях там. Помислила, понеже хора приказвали, че може умрял заради тях, че те отровили, и решила, че враг сложил там, за да убие.

— Глупости, моето момиче — каза доктор Греъм. — Пълни глупости.

Виктория изглеждаше смутена.

— Вие казва, че това било лекарство... Хубаво лекарство?

— Да, хубаво лекарство, при това необходимо — успокои я доктор Греъм. — Няма защо да се тревожиш, Виктория. Мога да те уверя, че всичко е наред. Човек трябва да пие такива лекарства, ако има оплаквания като неговите.

— Камък паднал от сърцето — усмихна се момичето и показа блестящите си бели зъби.

Но камъкът продължаваше да лежи на сърцето на доктор Греъм. Неясното беспокойство, което го беше обзело през нощта, сега започна да добива съвсем ясни очертания.

ГЛАВА ОСМА

РАЗГОВОР С ЕСТЕР УОЛТЪРС

— Този хотел не е това, което беше преди — каза мистър Рафиъл, след като забеляза, че мис Марпъл приближава към мястото, където седеше той със секретарката си. — Не можеш да помръднеш, без някоя стара кокошка да се напъха в краката ти. Защо им е на тези възрастни госпожи да идват на островите?

— А къде според вас трябва да ходят? — попита Естер Уолтърс.

— В Челтнам например — отговори веднага мистър Рафиъл. — Или в Борнмът, или в Торки, или в Ландиндрод Уелс. В Англия има богат избор. Там им харесва, чувстват се съвсем добре.

— Те и без това невинаги могат да си позволяят да идват на тези острови — забеляза Естер. — Не всички са имали вашия късмет.

— Точно така — сряза я мистър Рафиъл. — Натрий ми главата. Какво съм аз? Купчина болящи стави и стари кокали! А ти ми завиждаш и за най-малкото облекчение, което мога да си позволя! Освен това не вършиш никаква работа! Защо още не си написала онези писма?

— Нямах никакво време!

— Ще се заемеш ли най-накрая с тях? Доведох те тук, за да свършиш някоя и друга работа, а не за да се печеш на слънце и да показваш прелестната си фигура!

Някои хора биха сметнали забележките на мистър Рафиъл за съвсем груби и лишени от основания, но Естер Уолтърс беше работила при него няколко години и знаеше много добро, че работодателят ѝ е като куче, което повече лае, отколкото хапе. Той страдаше от болки почти непрекъснато и острите забележки изглежда му помагаха да получи облекчение. Каквото и да ѝ кажеше, тя оставаше невъзмутима.

— Хубава привечер, нали? — каза мис Марпъл, когато спря край тях.

— Защо не? — отговори мистър Рафиъл. — Нали заради това сме дошли тук?

Мис Марпъл се засмя звучно.

— Толкова суров човек сте! Реших, че щом за англичаните времето е типична тема за разговор... Тук човек забравя... О, Боже! Взела съм другата прежда!

Мис Марпъл остави чантата си за плетене върху масичката и забърза към бунгалото си.

— Джаксън! — изкрешя мистър Рафиъл.

Джаксън се появи.

— Помогни ми да вляза вътре. Ще направим масажа сега, преди тази кудкудякаща кокошка да се е върнала. Не че има някаква полза от този масаж, но...

След като каза това, мистър Рафиъл се оставил да го изправят на крака и да го поведат към бунгалото. Естер Уолтърс проследи двамата с поглед и отново се обръна, когато мис Марпъл се върна с кълбо прежда и седна до нея.

— Надявам се, че не ви притеснявам — каза мис Марпъл.

— Не, разбира се — отговори Естер Уолтърс. — След малко трябва да напиша едни писма, но мога да си позволя още десетина минути на слънце.

Мис Марпъл се намести удобно и започна да говори с мек, приятен глас. Докато говореше, се помъчи да прецени що за човек е Естер Уолтърс. На външен вид не беше нещо особено, но ако опиташе, би могла да стане дори привлекателна. Мис Марпъл се зачуди защо не го прави. Разбира се, не беше изключено мистър Рафиъл да не одобрява такива неща, но все пак ѝ се струваше, че не би имал нищо против. Той беше толкова зает със самия себе си, че ако не го оставеше да се почувства пренебрегнат, Естер би могла да се превърне дори в красива горска фея, без той изобщо да забележи промяната. Освен това мистър Рафиъл винаги си лягаше рано, така че вечер — с всичките тези танци и музиката, Естер Уолтърс лесно би могла да... Мис Марпъл се замисли, за да намери точната дума, без да престава да разказва весело за посещението си в Джеймстаун... А, да! Би могла да разцъфти! Във вечерните часове Естер Уолтърс би могла да разцъфти.

Мис Марпъл внимателно насочи разговора към Джаксън.

За него Естер Уолтърс говореше доста неясно.

— Той е много способен — каза тя. — Квалифициран масажист.

— Предполагам, че работи при мистър Рафиъл от дълго време?

— О, не... около девет месеца, струва ми се...

— Женен ли е? — осмели се да попита мис Марпъл.

— Да е женен? Не, не мисля... — отговори Естер леко изненадана. — Не е споменавал такова нещо... — Не, определено не е женен — добави тя след малко, но лицето ѝ изразяваше неувереност.

„Поне не се държи като семеен човек“ — помогна ѝ мислено мис Марпъл.

Но пък и колко женени мъже се държаха така, сякаш не са? Можеше да избери поне дузина!

— Хубавец е — каза тя замислено.

— Да, предполагам, че сте права — съгласи се Естер с безразличие.

Мис Марпъл я погледна съсредоточено. Нима не я интересуват мъжете? Или може би винаги я е интересувал само един мъж. Бяха ѝ казали, че е вдовица.

— А вие отдавна ли работите при мистър Рафиъл? — попита тя.

— Четири или пет години. След като мъжът ми почина, се наложи да започна работа отново. Дъщеря ми трябва да учи, а съпругът ми ме оставил в много тежко положение.

— Сигурно не е лесно да се работи за мистър Рафиъл? — попита мис Марпъл.

— О, не чак толкова. Когато го опознаеш... Често избухва и сам си противоречи... Но според мен най-лошото е, че хората го уморяват. За две години смени трима прислужници. Сякаш непрекъснато има нужда от нови и нови физиономии, за да има кого да тормози. Но двамата се спогаждаме много добре.

— Мистър Джаксън изглежда е много изпълнителен млад човек?

— Той е тактичен и пълен с енергия. Разбира се, понякога е малко... — тя мълъкна.

Мис Марпъл се замисли.

— Сигурно на моменти положението му никак не е леко — предположи тя.

— Да. Не е нито само прислужник, нито само масажист. Обаче — усмихна се Естер — въпреки всичко някак си успява да се забавлява много добре.

Мис Марпъл се замисли и върху това. То не можеше да ѝ помогне кой знае колко. Тя продължи да бъбри за други неща и скоро

Естер заговори за четиридесетата природолюбители — Дайсън и Хилингдън.

— Семейство Хилингдън идва тук поне от три или четири години — каза Естер. — А Грегъри Дайсън — от много по-отдавна. Познава островите удивително добре. Струва ми се, че в началото е идвал с първата си жена. Здравето ѝ не е било много добро и се е налагало да прекарва зимата в чужбина... Някъде, където е топло.

— И се е развел с нея? Или е починала?

— Починала е. Струва ми се, че тук. Не, нямам предвид точно този остров. На някой от другите. Доколкото разбрах, имало е известни неприятности... Някакъв скандал. Но той никога не говори за нея. Тези неща съм научила от други. Изглежда не се е разбирал добре с жена си.

— И след това се е оженил повторно за тази... Лъки?

Мис Марпъл произнесе името натъртено, сякаш искаше да каже: „Какво невероятно име, наистина!“

— Струва ми се, че тя е роднина на първата му жена.

— Отдавна ли се познават със семейство Хилингдън?

— Мисля, че откакто Хилингдън идват тук. Три или четири години, не повече.

— Семейство Хилингдън са много приятни хора — отбеляза мис Марпъл. — Тихи и спокойни.

— Да, и двамата са такива.

— Всички казват, че са много привързани един към друг — добави мис Марпъл. Тонът ѝ беше напълно неутрален, но Естер Уолтърс я изгледа остро.

— Но вие мислите, че това не е истина, така ли? — попита тя.

— И вие самата не мислите така, нали, мила?

— Чудила съм се понякога...

— Тихите мъже от типа на полковник Хилингдън — каза мис Марпъл, — често харесват по-буйни жени.

И след многозначителна пауза тя добави:

— Лъки... какво странно име! Мислите ли, че мистър Дайсън си дава сметка какво става около него?

„Стара клюкарка! — помисли си Естер Уолтърс. — Тези възрастни жени понякога са ужасни!“

— Нямам никаква представа — отговори Естер ледено.

Мис Марпъл смени темата:

— Много жалко за горкия майор Палгрейв, нали?

Естер Уолтърс се съгласи донякъде от учивост.

— Но ако наистина съжалявам за някого, това са собствениците на хотела — отбелаязя тя.

— Да, наистина е много неприятно подобно нещо да се случи в хотел.

— Хората идват тук, за да се забавляват, нали? — каза Естер. — Да забравят за болестите си, за смъртта, за данъците, за замръзналите водопроводни тръби и всичко останало. Никой — добави тя с напълно променен тон — не обича да му напомнят за смъртта.

Мис Марпъл пусна плетката на коленете си.

— Много добре казано, мила. Много добре наистина. Да, точно така е.

— И са толкова млади! — продължи Естер Уолтърс. — Поеха работата от Сандерсън едва преди шест месеца и ужасно се притесняват дали ще успеят да се справят или не, защото нямат никакъв опит.

— Смятате ли, че смъртта на майора ще се отрази на репутацията им толкова зле?

— Честно казано, не — отговори Естер. — Струва ми се, че хората не помнят подобни неща повече от ден-два. Поне не в тази атмосфера. Всеки си казва: „Дошъл съм тук, за да се забавлявам и всичко останало да върви по дяволите!“ Струва ми се, че смъртта ги впечатлява за около двадесет и четири часа, а след погребението изобщо не си спомнят за нея. Тоест, ако никой не им напомни. Разбира се, аз казах това на Моли, но тя е много притеснителна.

— Мисис Кендъл? Та тя винаги изглежда толкова безгрижна.

— До голяма степен това е маска, струва ми се — каза Естер бавно. — Според мен Моли е от тези хора, които непрекъснато се притесняват, че нещо може да се обърка.

— А аз си мислех, че мъжът ѝ се притеснява повече от нея.

— Не е така. Тя се притеснява непрекъснато, защото си е такава по природа. Тревожи се, защото се тревожи, ако разбирате какво искам да кажа.

— Интересно — каза мис Марпъл.

— Моли непрекъснато се стреми да изглежда весела и безгрижна. Това усилие според мен я изтощава. След това изпада в

пристъпи на депресия. Тя... не е уравновесен човек.

— Горкото дете — каза мис Марпъл. — Често се срещат такива хора. Околните даже и не подозират за страданията им.

— Защото обикновено са много добри актьори — добави Естер. — Но не мисля, че в този случай Моли има от какво да се притеснява. Та в наши дни от коронарна тромбоза, кръвоизлив в мозъка и подобни неща непрекъснато умират хора. Много повече, отколкото преди години, струва ми се. Хората биха се уплашили сериозно, ако беше хранително отравяне, тиф или нещо подобно.

— Майор Палгрейв никога не е споменавал пред мен, че има високо кръвно налягане — каза мис Марпъл. — А пред вас?

— Казал е на някого... Не помня на кого... Може и да е бил мистър Рафиъл. Да, наистина той твърди точно обратното, но иначе просто нямаше да е той! Джаксън ми спомена веднъж... Каза, че майорът би трябало да внимава малко повече с алкохола.

— Хм.

Мис Марпъл се замисли и след малко каза:

— Сигурно ви се е сторил много отегчителен. Непрекъснато разказваше разни скучни истории и предполагам, че ги е повтарял непрекъснато.

— Това беше най-лошото при него — съгласи се Естер. — Наистина можеше да слушаш едно и също нещо до втръсване, ако не съумееш да се измъкнеш навреме.

— Разбира се, аз самата нямах нищо против — каза мис Марпъл, — защото съм свикнала с такива неща. А и най-често забравям каквото съм чула преди.

— Това е то! — възклика Естер и се засмя весело.

— Много обичаше да разказва една история — продължи мис Марпъл — за някакво убийство. Предполагам, че ви я е разказал и на вас.

Естер Уолтърс отвори дамската си чантичка и започна да търси нещо в нея. Извади червилото си и каза:

— Помислих, че съм го загубила. Извинете, не ви чух.

— Попитах, дали майор Палгрейв ви е разказал любимата си история. За някакво убийство.

— Мисля, че да. Като се замисля... За някой, който се самоубил с газ... Но всъщност не се самоубил, а го убила жена му. Дала му

някакво приспивателно и сложила главата му върху газовата печка.
Това ли е?

— Не е съвсем така — отговори мис Марпъл и погледна Естер
Уолтърс замислено.

— Той разказваше толкова много неща — каза Естер, сякаш за да
се оправдае. — А и да си призная, невинаги го слушах.

— Имаше даже снимка... Много често я е показвал на
слушателите си... — каза мис Марпъл.

— Може и да съм я виждала. Но не помня нищо. Показвал ли я е
на вас?

— Не — отговори мис Марпъл. — Тъкмо се канеше да ми я
покаже и прекъснаха разговора ни.

ГЛАВА ДЕВЕТА

МИС ПРЕСКЪТ И НЯКОИ ДРУГИ

— Историята, която аз чух... — каза мис Прескът, сниши глас и се огледа боязливо наоколо.

Мис Марпъл приближи стола си още повече. Беше минало доста време, преди да успее да попадне на мис Прескът насаме, за да могат да си побъбрят както трябва. Това се дължеше на факта, че пасторът беше много привързан към сестра си и почти непрекъснато беше с нея, а без никакво съмнение мис Марпъл и мис Прескът нямаше да могат така лесно да се отпуснат и да си поклюкарстват хубавичко в негово присъствие.

— Изглежда — каза мис Прескът, — макар че не искам да разпространявам скандални истории и всъщност не знам нищо определено...

— О, напълно разбирам — каза мис Марпъл.

— Изглежда е имало някакъв скандал все пак, когато първата му жена е била още жива. Очевидно тази жена, сегашната... Лъки... Какво име само!... Струва ми се, че е била братовчедка на първата му жена... Та, тя дошла тук при тях, за да работи с него върху пеперудите или нещо такова. И хората се разприказвали, защото двамата се разбирали твърде добре... Ако се досещате какво искам да кажа.

— Хората забелязват много неща, нали? — каза мис Марпъл.

— И тогава, естествено... Когато жена му умряла доста неочеквано...

— Тук, на този остров ли е умряла?

— Не, не. Мисля, че са били на Мартиника или на Тобаго по онова време.

— Аха.

— Но научих от други хора, които също са били там... срещнах ги тук по-късно... че лекарят не е бил особено удовлетворен.

— Нима? — възклика мис Марпъл заинтересувано.

— Е, това са само клюки, разбира се, но... Та, мистър Дайсън се оженил повторно твърде бързо след това.

Мис Прескът понижи глас и добави:

— Само *месец*, струва ми се.

— Само *месец!* — повтори мис Марпъл. Двете жени се спогледаха.

— Изглежда безсърдечно от негова страна — каза мис Прескът.

— Да — съгласи се мис Марпъл. — Наистина е безсърдечно.

След това добави деликатно:

— Дали не е ставало дума за никакви пари?

— Не зная със сигурност. Понякога той се шегува, може да сте го чули... Казва, че жена му била талисман за щастие...

— Да, чувала съм го — потвърди мис Марпъл.

— Някои хора смятат, че казва така, защото е имал късмет да се ожени за богата жена. Макар че, разбира се — продължи мис Прескът с тон на съвършено справедлив човек, — тя е и много хубава, ако ви допада този тип. А аз лично смяtam, че първата му жена е имала пари.

— Семейство Хилингдън заможно ли е?

— Да, така ми се струва. Не са баснословно богати, но са заможни. Имат две момчета. Учат в частно училище на много приятно място в Англия. Самите те през зимата пътуват много.

В този момент се появи пасторът, за да предложи кратка разходка и мис Прескът стана, за да го придружи. Мис Марпъл остана на мястото си.

Няколко минути след това покрай нея мина Грегъри Дайсън, който беше тръгнал към хотела. Той ѝ махна весело и извика:

— Давам петак, за да науча какво мислите.

Мис Марпъл му се усмихна мило и се зачуди как ли би реагирал, ако му беше отговорила:

— Мисля си дали сте убиец.

Наистина беше много вероятно да е той. Всичко съвпадаше — историята със смъртта на първата му жена... защото майор Палгрейв ѝ беше рассказал за човек, убил жена си... беше го сравnil с нашумелия случай „Смит“, с удавените във ваната съпруги...

Да, фактите съвпадаха... Единственото възражение можеше да бъде, че съвпадат прекалено добре. Но мис Марпъл веднага се упрекна

за тази мисъл — че как можеше да иска всички убийства да се извършват по някакъв шаблон?

Един глас я накара едва ли не да подскочи — беше силен и дрезгав:

— Виждали ли сте някъде Грег, мис...

„Лъки — помисли си мис Марпъл — изглежда не е в най-доброто си настроение.“

— Току-що мина оттук. Тръгна към хотела.

— Така си и знаех! — възклика Лъки с раздразнение и продължи бързо нататък.

„На четиридесет години и нито ден по-малко — помисли си мис Марпъл. — Как ѝ личат днес!“

Стана ѝ тъжно. Тъжно за милионите като Лъки на този свят... Толкова уязвими за времето...

Зад себе си чу звук и се обърна.

Мистър Рафиъл, подкрепян от Джаксън, излизаше от бунгалото си.

Джаксън настани работодателя си в инвалидния стол и се засуети около него. Мистър Рафиъл му махна нетърпеливо да си върви и той се отправи към хотела.

Мис Марпъл реши да не губи време — мистър Рафиъл никога не оставаше сам за дълго и вероятно Естер Уолтърс щеше да дойде при него всеки момент. Трябваше да поговори с него насаме и сега имаше възможност да го направи. Трябваше да каже това, което искаше, много бързо. И дума не можеше да става за увертюри и заобикалки. Мистър Рафиъл не беше от тези, които могат дълго да изтърпят приказките на една възрастна жена, и сигурно веднага щеше да се приbere в бунгалото си, твърдо убеден, че го е постигнало някакво наказание. Мис Марпъл реши да говори направо.

Тя отиде при мистър Рафиъл, взе стол и седна до него.

— Искам да ви попитам нещо мистър Рафиъл — каза тя.

— Добре, добре! — отговори той. — Да чуем. Какво искате? Предполагам, някакво дарение? За някои мисионери в Африка или за ремонт на църква, може би.

— Да — отговори мис Марпъл. — Занимавам се и с неща от този род и с радост бих приела помощта ви, но не за това исках да говорим.

Искам да ви попитам, дали някога майор Палгрейв ви е разказвал за едно убийство.

— Ох! — възкликна мистър Рафиъл. — Значи и на вас ви е разказвал, така ли? И предполагам, че сте се хванали на приказките му?

— Не зная какво да мисля — отговори мис Марпъл. — А какво точно ви каза?

— Дрънкаше за някакво прекрасно създание — отговори мистър Рафиъл — за някаква съвременна Лукреция Борджия. Красива, млада, русокоса, всичко...

— О! — възкликна мис Марпъл леко разочарована.

— А кого е убила?

— Съпруга си, разбира се! — отговори мистър Рафиъл. — Кого другого?

— С отрова?

— Не. Струва ми се, че го упоила с хапчета за сън и след това сложила главата му върху газовата печка. Изобретателна жена. После казала, че се е самоубил и се отървала леко. Понижена вменяемост или нещо такова. Така му казват в наши дни, ако си някоя хубава жена или нещастен хулиган, когото майка му е глезила повече отколкото трябва, когато е бил малък. Дрън-дрън!

— О! — възкликна мис Марпъл.

Тя остана на стола си и беше доста изненадана. Очевидно майор Палгрейв е обичал да разказва не само за тигрите и слоновете, които е застрелял, но и за убийците, на които е попадал. Може би е имал цял репертоар от подобни истории. Като се замисли човек... Стресна я гласът на мистър Рафиъл, който неочекувано изрева: „Джаксън!“, но не получи никакъв отговор.

— Мога да го намеря и да му кажа да дойде — предложи мис Марпъл и стана.

— Няма да го намерите. Предполагам, че пак се увърта около някоя, такъв е той. Не струва. Loш характер. Но ми върши работа.

— Ще отида да го потърся — каза мис Марпъл.

Откри Джаксън седнал на чашка с Тим Кендъл в далечния край на терасата на хотела.

— Мистър Рафиъл ви търсеше — каза му тя.

Джаксън направи изразителна гримаса. Пресуши чашата си и стана.

— Ето ти пак — каза той. — Няма и миг спокойствие за порочните... Два телефонни разговора и поръчване на специалната диета... Помислих си, че ще получа алиби поне за четвърт час... Но, не би! Благодаря ви, мис Марпъл. Благодаря за питието, мистър Кендъл.

Джаксън се отдалечи.

— Става ми жал за това момче — каза Тим. — Понякога го черпя по едно питие, за да го поразвеселя... Мога ли да ви предложа нещо, мис Марпъл? Какво ще кажете за чаша пресен лимонов сок? Зная, че го обичате.

— Не още, благодаря... Трябва да е доста трудно да се грижиш за човек като мистър Рафиъл. Инвалидите понякога са много капризни...

— О, нямах предвид само това... Той е много добре платен и е нормално да търпи капризи... Пък и Старият Рафиъл не е чак толкова лош в края на краишата... Имах предвид нещо друго... — Тим Кендъл се поколеба.

Мис Марпъл го погледна въпросително.

— Виждате ли... как да кажа... по-трудни са отношенията му с хората. Те са такива сноби... Тук няма никой с неговото социално положение. Той е над обикновения слуга, но е под нивото на средния гост на хотела... или поне всички смятат така. Нещо като гувернантка от времето на кралица Виктория. Дори секретарката, мисис Уолтърс, дори тя смята, че е нещо повече от него. Трудно му е...

Тим Кендъл замълча и добави съчувствено:

— Наистина е ужасно! Като си помислиш колко много проблеми от подобно естество могат да възникнат на място като това!

Наблизо мина доктор Греъм с книга в ръка. Той седна на една маса, от която можеше да гледа морето.

— Доктор Греъм изглежда доста разтревожен — забеляза мис Марпъл.

— О, всички сме разтревожени.

— Вие също? Заради смъртта на майор Палгрейв ли?

— Не, аз престанах да се беспокоя за това. Хората сякаш го забравиха... Не, заради жена ми... Моли... Знаете ли нещо за

сънищата?

— За сънищата? — попита мис Марпъл изненадано.

— Да. За лошите сънища... за кошмарите. Е, всички сънуват кошмири от време на време, но Моли страда от това почти непрекъснато. Страхува се. Дали не може да ѝ се помогне някак? Да ѝ се даде някакво лекарство? Сега взема някакви хапчета за сън, но според нея те влошават нещата още повече... Без тях, ако сънува кошмар, поне може да се събуди, а с тях не може.

— А какво сънува?

— Някой или нещо я преследва... Или я наблюдава... Не може да се отърве от това чувство, дори когато е будна.

— Ако се обърнете към лекар, сигурно ще...

— Тя не обича лекарите. Не иска и да чуе такова нещо. Е, струва ми се, че това ще мине... Но бяхме толкова щастливи! Всичко беше толкова хубаво! И сега напоследък... Може би смъртта на стария Палгрейв я обезпокои... Оттогава сякаш е друг човек...

Тим се изправи.

— Трябва да се залавям за работа. Сигурна ли сте, че не искате да ви донеса лимоновия сок?

Мис Марпъл поклати отрицателно глава.

Остана замислена на мястото си. Лицето ѝ беше мрачно и угрежено.

Тя погледна към доктор Греъм и след малко взе решение.

Стана и отиде до неговата маса.

— Трябва да ви се извиня, доктор Греъм — каза му тя.

— Така ли? — Докторът я погледна с учтива изненада, дръпна един стол и тя седна.

— Боя се, че направих най-лошото нещо — продължи мис Марпъл. — Изльгах ви умишлено.

Тя го погледна смутено.

Доктор Греъм не изглеждаше съкрушен от разкритието ѝ, а по-скоро изненадан.

— Така ли? — отговори той. — Е, не бива подобно нещо да ви тревожи прекалено много.

„За какво ли ме е изльгала тази мила старица? — чудеше се той.

— Може би за възрастта си?“ Макар че доколкото можеше да си спомни не беше споменавала годините си пред него.

— Е, обяснете ми за какво става дума — подкани я той, тъй като виждаше, че тя иска да изповядва греха си на всяка цена.

— Нали помните, когато ви казах за снимката на племенника си? Че съм я дала на майор Палгрейв и той не ми я е върнал?

— Да, да. Разбира се, че си спомням. Жалко, че не можахме да я намерим.

— Нямаше нищо такова — каза мис Марпъл с тих, уплашен глас.

— Извинете?

— Нямаше нищо такова. Боя се, че съчиних всичко това.

— Съчинихте го? — Доктор Греъм изглеждаше малко раздразнен. — А защо?

Мис Марпъл му каза. Каза му го съвсем сериозно, не като стара бъбрива бабка. За историята, която й беше разказал майор Палгрейв, за това, как беше понечил да ѝ покаже онази фотография, как внезапно се беше смутил, как самата тя се бе разтревожила и как в крайна сметка беше решила да я види на всяка цена.

— И наистина не можах да измисля как да я погледна, без да ви излъжа — завърши тя. — Надявам се да ми простите.

— Значи според вас това е била снимка на убиец?

— Така каза той. Според думите му, бил му я дал някакъв негов познат — този, който му разказал за онова убийство.

— Да, разбирам... Но, извинете ме, вие повярвахте ли?

— Не зная дали тогава наистина му повярвах или не — отговори мис Марпъл. — Но виждате ли... Майорът умря на следващия ден.

— Да — каза доктор Греъм, стреснат от яснотата на думите ѝ. — Той умря на следващия ден...

Доктор Греъм я погледна. Не знаеше какво да каже.

— Извинете ме, мис Марпъл — попита той накрая, — но това, което ми казвате сега... Истина ли е?

— Не се учудвам, че се съмнявате — отговори мис Марпъл. — На ваше място и аз бих се съмнявал. Да. Това, което ви казвам сега, е истина. И си давам сметка, че няма кой друг да го потвърди. Все пак, дори и да не ми повярвате, реших, че съм длъжна да ви го кажа.

— Защо?

— Защото трябва да знаете абсолютно всичко възможно в случай, че...

— В случай, че?

— В случай, че решите да предприемете нещо.

ГЛАВА ДЕСЕТА РЕШЕНИЕ В ДЖЕЙМСТАУН

Доктор Греъм беше в кабинета на местния администратор в Джеймстаун — мрачния тридесет и пет годишен негов приятел Дейвънтри.

— По телефона ми прозвуча доста тайнствено, Греъм — каза Дейвънтри. — Нещо конкретно ли те тревожи?

— Не зная със сигурност — отговори доктор Греъм, — но съм обезпокоен.

Дейвънтри погледна доктора в очите и кимна, когато прислужникът внесе поръчаните напитки. Веднага заговори за някаква риболовна експедиция, в която беше участвал и едва когато прислужникът излезе, той се отпусна назад и каза направо:

— Добре тогава. Да чуем.

Доктор Греъм му разказа фактите, които го бяха обезпокоили, и Дейвънтри подсвирна удивено.

— Разбирам. Значи смяташ, че около смъртта на стария Палгрейв има нещо нередно. Вече не си толкова сигурен, че е настъпила по естествени причини. А кой подписа смъртния акт? Сигурно Робертсън. Той изобщо не се е усъмнил, така ли?

— Не. Но предполагам, че мнението му е било повлияно от таблетките Серенит, намерени в банята. Попита ме дали Палгрейв някога се е оплаквал от хипертония, но аз лично никога не съм го преглеждал, нито пък съм разговарял с него за здравето му. Изглежда се е оплаквал от кръвното си на други хора в хотела. Всичко — таблетките, това, което е казал на останалите, абсолютно всичко съвпада... нямаше никаква причина за съмнение. Най-естествено беше да се направо такова заключение... Но сега си мисля, че то е било погрешно. Ако аз трябваше да подпиша смъртния акт, бих го направил, без да се замисля. На пръв поглед всичко говори за естествена смърт. И изобщо не бих се замислил, ако не беше изчезнала онази снимка...

— Слушай, Греъм — каза Дейвънтри. — Не смяташ ли, че обръщаш прекалено много внимание на една фантастична история, позволи ми да я нарека така, разказана ти от някаква възрастна дама? Знаеш какви са тези старици. Непрекъснато преувеличават и измислят всевъзможни неща.

— Да, зная това — отвърна Греъм мрачно. — Зная това. Сам си го помислих и си казах, че може би наистина е така. Но някак си съмнението ми си остава. Разказът ѝ беше прекалено ясен и подробен...

— Всичко това ми се струва ужасно неправдоподобно — възрази Дейвънтри. — Някаква стара жена ти казва, че една снимка не трябвало да бъде там... Не, обърках се, исках да кажа обратното. Както и да е, единственото нещо, на което би могъл да се позовеш в случая, е разказът на камериерката, която твърди, че шишенцето с таблетки, намерено в банята му и послужило като основание за заключението, не е било там предишния ден. Но за това може да се намерят стотици обяснения! Може би винаги е носил това лекарство в джоба си.

— Възможно е, разбира се.

— Може и камериерката да е сгрешила, да не го е забелязала...

— И това е възможно.

— Е, тогава?

— Момичето беше много сигурно.

— Местните хора са много чувствителни. Емоционални. Лесно можеш да разпалиш въображението им. Да не би да имаш основание да мислиш, че не ти е казала всичко, което знае?

— И това не е изключено — каза доктор Греъм бавно.

— Ако е така, по-добре се опитай да я накараш да ти каже всичко. Няма смисъл да вдигаме шум напразно... Освен ако не сме напълно сигурни. Ако не е умрял от високото си кръвно, тогава от какво според теб?

— Би могло да е от много неща... В наши дни... — започна доктор Греъм.

— Искаш да кажеш, че има много неща, които не оставят следи, така ли?

— Не всеки — каза доктор Греъм тихо — би бил толкова услужлив към полицията, че да използва арсеник.

— Слушай, чакай да изясним нещата. Какво намекваш? Че вместо истинските хапчета е поставено нещо друго? И че майорът е бил отровен?

— Не... не е така. Така смята онова момиче... Виктория някоя си... Но тя греши. Ако е трябвало да се отърват от майора бързо, биха му дали отровата по друг начин... най-вероятно в чаша с питие. След това биха сложили флакона с таблетките, които се предписват при хипертония, в стаята му, за да изглежда, че е умрял по естествени причини. И са пуснали слух, че страда от това заболяване.

— Откъде е тръгнал този слух?

— Опитах се да разбера, но безуспешно... Направено е много умно... Например Хикс казва: „Струва ми се Игрек спомена...“ Питаш Игрек и той отговаря: „Не, не съм казвал такова нещо, но си спомням, че Зет онзи ден говореше...“ Зет пък обяснява: „Чух няколко души да приказват за това. Хикс също беше сред тях“. И кръгът се затваря.

— Някой е постъпил умно, така ли?

— Да. Веднага щом се разбра за смъртта на майора, всички заговориха за високото му кръвно и започнаха да повтарят какво са чули от някой друг.

— А нямаше ли да е по-просто да го отровят и толкова?

— Не. Щеше да има разследване, може би аутопсия... А сега лекарят е приел смъртта за естествена и е подписан смъртния акт, без да се усъмни и за миг...

— Добре. Какво предлагаш да направя? Да се обърна към криминалната полиция? Да предизвикам ексхумация? Имаш ли представа каква смрад ще се надигне...

— Би могло да стане без много шум.

— Без много шум? На Сен Оноре? Я си помисли! Приказките ще плъзнат още преди да е станало! — Дейвънтри въздъхна. — Както и да е. Предполагам, че при всички случаи ще трябва да направим нещо. Но ако питаш мен, всичко това е като да търсиш под вола теле.

— Искрено се надявам да е така — каза доктор Греъм.

**ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА
ВЕЧЕР В ХОТЕЛ „ЗЛАТНАТА ПАЛМА“**

I.

Моли пооправи цветята в една ваза, махна един излишен нож, изправи вилицата, намести няколко чаши и отстъпи назад, за да види резултата. След това излезе на терасата. Все още нямаше никой и тя бавно я прекоси, за да застане до парапета в далечния ѝ край. Скоро щеше да започне вечерта. Бъренето, шумотевицата, разговорите, пълните чаши — живот безгрижен и весел, такъв, какъвто си го беше представяла и какъвто беше само допреди няколко дни. Сега дори Тим изглеждаше угрожен и разтревожен. Може би донякъде беше естествено да се безпокой. Най-важното беше предприятието им да успее. В края на краищата в него бяха вложили всичко, което имаха.

„Но не това го тревожи — мислеше Моли. — Тревожи се за мен. Само че не виждам защо трябва да се тревожи за мен.“ Защото беше напълно сигурна, че е така. Въпросите, които ѝ задаваше, кратките, угрожени погледи, които отправяше към нея от време на време... „Но защо — мислеше тя. — Аз съм много внимателна.“ Опита се да подреди мислите си. И сама не можеше да разбере. Не можеше да си спомни кога всъщност започна всичко. Дори не беше сигурна какво точно се е случило. Беше започнала да се бои от хората. Не можеше да си обясни защо. Какво биха могли да ѝ направят? Защо им беше да ѝ правят каквото и да било?

Тя поклати глава и подскочи уплашено, когато една ръка докосна ръкава ѝ. Обърна се рязко назад и видя Грегъри Дайсън, който изглежда се притесни.

— Съжалявам! Предполагам, че те стреснах, момичето ми. Не исках.

Моли мразеше да я наричат „момичето ми“ и отговори бързо, без колебание:

— Не чух, че приближавате, мистър Дайсън. Стреснахте ме.

— Мистър Дайсън? Колко сме официални тази вечер! А аз си мислех, че всички сме едно голямо щастливо семейство. Ед и аз, и Лъки, и Ивлин, и ти, и Тим, и Естер Уолтърс, и стария Рафиъл... Едно голямо щастливо семейство.

„Доста е посръбнал вече“ — помисли си Моли и му се усмихна дружелюбно.

— Е, не се сърдете. Понякога се превръщам в стриктна домакиня. Аз и Тим смятаме, че е по-учтиво, ако не прекаляваме с малките имена на гостите си.

— Но ние не обичаме тези надути отношения! Моли, мила, хайде да изпием по едно питие заедно!

— Поканете ме по-късно — отговори Моли. — Преди това имам да свърша някои неща.

— О-о-о, Моли! Не бягай така от мен! — Пръстите му стиснаха лакътя ѝ. — Ти си хубаво момиче, Моли. Надявам се, че Тим разбира какъв късметлия е.

— Аз непрекъснато се грижа да не забравя това — отговори тя шеговито.

— Като нищо бих загубил главата си по теб! — Дайсън я изгледа сладострастно. — Макар и да не бих искал жена ми да чуе, че го казвам.

— Добре ли прекарахте следобеда?

— Предполагам. Между нас да си остане, понякога ми идва до гуша. От тези птици и пеперуди може да му втръсне на човек. Какво ще кажеш някой път да отидем на пикник само двамата?

— М-м-м, ще трябва да го измислим — отговори Моли весело.

— Вече горя от нетърпение.

Тя се измъкна със смях и се върна в бара.

— Ей, Моли! — повика я Тим. — Доста си се разбързала. С кого беше там на терасата?

Той погледна навън.

— С Грегъри Дайсън.

— Какво иска?

— Иска да флиртува с мен.

— Ще го пратя по дяволите!

— Не се беспокой. Аз сама мога да го пратя, където трябва.

Тим понечи да ѝ отговори, но зърна Фернандо и тръгна към него, за да му даде наредденията си. Моли се измъкна през вратата на кухнята и слезе по стъпалата към плажа.

Грегъри Дайсън изруга тихо. След това се запъти към бунгалото си. Почти беше стигнал, когато някой му заговори от едни храсти. Той

се обърна стреснат. В състяващия се мрак за миг му се стори, че вижда някакво чудовище. После се засмя. Наистина беше видял привидение без лице, но това бе, защото лицето беше черно, а роклята — бяла.

Виктория излезе от храстите и застана на пътеката.

— Мистър Дайсън? Може за малко?

— Да, какво има?

Той се засрами задето се беше стреснал и в гласа му се долавяше нетърпение.

— Донесла това, сър — Виктория протегна напред ръка. В нея имаше флакон с таблетки. — Това ваше, нали? Да?

— О! Серенитът ми! Къде го намери? Мой е, разбира се.

— Намерила, където оставил. В стая на джентълмен.

— Какво искаш да кажеш... В стая на джентълмен?

— Джентълмен, който умрял — добави тя мрачно. — Аз не мисли той спи спокойно в гроб.

— Дявол да го вземе! Защо мислиш така?

Виктория продължи да го гледа.

— Още не мога да разбера за какво говориш. Искаш да кажеш, че си намерила тези таблетки в стаята на майор Палгрейв, така ли?

— Точно така. Да. След като доктор и хора от Джеймстаун отишли, дали на мен хвърли всички неща от баня. И паста за зъби, и одеколон, и всички други неща. Това заедно.

— А защо не го хвърли?

— Защото то ваше. Вие търсili и питали за него, помни?

— Да... да, разбира се, че помня... Мислех, че съм ги оставил някъде и съм забравил...

— Не забравил. Взели от ваше бунгало и сложили в бунгало на майор Палгрейв.

— Откъде знаеш? — попита той грубо.

— Знае. Видяла.

Тя му се усмихна и белите ѝ зъби заблестяха в мрака.

— Някой сложил, в стая на умрял джентълмен. Сега аз връща на вас.

— Ей, чакай малко! Какво искаш да кажеш? Какво си видяла?

Виктория се обърна и изчезна забързано в храстите. Грегъри понечи да тръгне след нея, но спря и поглади замислено брадичката си.

— Какво има Грег? Да не би да видя призрак? — попита го мисис Дайсън, която дойде по пътеката откъм бунгалото им.

— Бях се замислил.

— С кого разговаряше преди малко?

— С онова чернокожо момиче, което чисти бунгалото ни. Казваше се Виктория, нали?

— И какво искаше тя? Да те омотае в мрежите си ли?

— Не бъди глупава, Лъки! Това момиче си е набило в главата една идиотщина...

— Каква?

— Помниш ли, че онзи ден не можах да си намеря Серенита?

— Ти твърдеше, че не можеш.

— Какво искаш да кажеш с това: „Ти твърдеше, че не можеш“.

— Дявол да го вземе! Наистина ли трябва да се хваща за всяка моя дума?

— Извинявай — каза Грег. — Но всички вече се държат адски мистериозно! — Той протегна ръка и й показва флакона Серенит. — Това момиче ми го върна.

— Да не би да го е свила, без да знае какво е?

— Не. Намерила го е някъде, струва ми се.

— Е, и какво от това? Какво толкова мистериозно има тук?

— О, нищо — отвърна Грег. — Предполагам, че искаше да ме подразни.

— Слушай, Грег! Хайде да оставим всичко това и да отидем да изпием по нещо преди вечеря! Какво ще кажеш?

II.

Моли слезе на плажа и извади един от старите, вече паянтови плетени столове, които се използваха рядко. Тя остана известно време загледана в морето, след това изведнъж скри лице в ръцете си и се разрида неудържимо. След малко чу шумолене и рязко вдигна глава. Пред нея стоеше мисис Хилингдън.

— Здравей, Ивлин. Извинявай, не те чух.

— Какво има, дете? — попита Ивлин. — Нещо не е наред ли? Кажи ми.

Тя дръпна друг стол и седна.

— Всичко е наред — отговори Моли. — Няма нищо.

— Разбира се, че има. Не би дошла тук, за да плачеш, ако всичко беше нормално. Не можеш ли да ми кажеш? Да не би да е станало нещо между теб и Тим?

— О, не!

— Радвам се, че е така. Изглеждате толкова щастливи заедно...

— Не повече от вас — отговори Моли. — С Тим винаги сме си мислили колко хубаво е, че след толкова години брак с Едуард, все още изглеждате толкова щастливи заедно!

— О, това ли? — възклика Ивлин. Гласът ѝ беше рязък, но Моли не обърна внимание.

— Хората се карат непрекъснато — каза тя. — И си устрояват такива скандали... Дори и да се обичат, пак се карат и изглежда им е все едно дали го правят на публично място или не.

— На някои това даже им харесва — отбеляза Ивлин. — То не означава нищо.

— Според мен е ужасно — каза Моли.

— И според мен е така.

— Но вие с Едуард...

— Няма смисъл, Моли. Не бива да мислиш така. Едуард и аз...

— Тя замълча. — Ако искаш да знаеш истината, през последните три години почти не сме говорили помежду си насаме.

— Какво? — Моли се втренчи в нея ужасена. — Аз... Не, не мога да повярвам!

— И двамата се преструваме много добре — каза Ивлин. — Ние не сме от тези, които обичат да се карят пред хората. И освен това наистина няма за какво да се караме.

— Но какво не е наред?

— Обикновените неща.

— Какви обикновени неща? Да не би да има...

— Да, има друга жена и предполагам, че няма да ти е трудно да се досетиш коя е тя.

— Да не искаш да кажеш, че мисис Дайсън... Лъки...

Ивлин кимна.

— Зная, че често флиртуват — каза Моли, — но си мислех, че това е просто...

— Добро настроение? Че зад него не се крие нищо?

— Но защо? — Моли замълча и след малко опита пак: — Но нима ти... О, не. Предполагам, че не трябва да питам такива неща.

— Можеш да ме питаш каквото си пожелаеш — каза Ивлин. — До гуша ми е дошло да мълча, да бъда разглезната щастлива съпруга. Едуард просто е загубил ума си по Лъки. И беше достатъчно глупав, за да дойде при мен и да ми го каже. Предполагам, че така се е почувстввал по-добре. Честен. Почтен. И така нататък. Но и през ум не му мина, че аз никак няма да се почувствам по-добре.

— Искаше ли да се разделите?

Ивлин поклати глава.

— Имаме две деца, знаеш това — отговори тя. — И двамата много ги обичаме. Учат в Англия. Не искахме да разрушаваме дома им. И, разбира се, Лъки също не желае да се развежда. Грег е много богат. Първата му жена му остави много пари. И се споразумяхме да живеем ето така... Едуард и Лъки в щастлив грях, Грег в блажено неведение, аз и Ед — като добри приятели.

— Но как... как можеш да търпиш това?

— Човек може да свикне с всичко... Но понякога...

— Да? — подкани я Моли.

— Понякога ми иде да убия тази жена.

Омразата в гласа ѝ стресна Моли.

— Хайде да не говорим повече за мен — каза Ивлин. — Да говорим за теб. Какво се е случило?

Моли не отговори известно време, след това каза:

— Просто ми се струва, че нещо става с мен...

— Нещо става? Какво искаш да кажеш?

Моли поклати тъжно глава.

— Страхувам се — каза тя. — Ужасно се страхувам.

— От какво се страхуваш?

— От всичко — отговори Моли. — Все повече и повече. Чувам гласове в храстите, стъпки... Страхувам се от това, което говорят хората... Сякаш през цялото време някой ме наблюдава, сякаш ме следи. Някой ме мрази. Ето това чувствам. Някой ме мрази.

— Мило дете! — Ивлин беше ужасена и изумена. — От колко време продължава това?

— Не зная точно. Започна постепенно. Има и друго...

— Какво друго?

— Понякога — каза Моли бавно — има цели периоди, които не мога да си спомня, не зная какво се е случило.

— Да не искаш да кажеш, че губиш съзнание?

— Нещо такова. Понякога... поглеждам часовника и виждам, че е пет... А не помня нищо от един и половина или два на обяд.

— Мила моя, може да си задрямала, да си заспала...

— Не — отговори Моли. — Не е това. Защото, виждаш ли, когато дойда на себе си, се намирам на друго място. Понякога съм и с други дрехи... и се оказва, че съм правила едно или друго, разговаряла съм с хората... А не помня нищо от това.

Ивлин я изгледа изумена.

— Но, Моли, мила... Ако е така, трябва да отидеш на лекар!

— Няма да отида на лекар! Не искам да отида на лекар! Не искам даже да се доближа до лекар!

Ивлин я погледна в очите и взе ръката ѝ в своята.

— Може би се притесняваш за нещо дребно, Моли. Знаеш, че има множество нервни смущения, които изобщо не са сериозни. Един лекар би могъл разбере какво ти е, да ти вдъхне кураж.

— Едва ли. Може да ми каже, че наистина съм сериозно болна.

— А защо смяташ, че е така?

— Защото... — каза Моли и замълча. — Няма причина, предполагам.

— Близките ти... нямаш ли майка или сестра, която да дойде тук...

— Не се разбирам с майка си. Никога не сме се разбирали. Имам сестри... те са омъжени и биха дошли, ако ги помоля... Но не ги искам. Никого не искам... Освен Тим.

— Тим знае ли за това? Казала ли си му?

— Не — отговори Моли. — Но той се тревожи за мен и ме наблюдава. Сякаш се опитва да ми помогне... да ме предпази... Но ако е така, значи наистина има от какво да ме пази...

— Може би голяма част от всичко това се дължи на въображението ти, но все пак мисля, че трябва да отидеш на лекар.

— При стария доктор Греъм? Едва ли ще може да ми помогне.

— На острова има и други лекари.

— Не, не мисля, че е нещо сериозно — каза Моли. — Просто... Просто не трябва да мисля за това. Сигурно си въобразявам, както казваш. Боже! Става късно! Трябва да бягам в ресторанта... Трябва да се връщам.

Тя погледна втренчено, почти враждебно Ивлин Хилингдън и забърза нагоре. Ивлин я проследи с поглед замислено.

**ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА
СТАРИТЕ ГРЕХОВЕ ХВЪРЛЯТ ДЪЛГИ
СЕНКИ**

I.

— Мисля, че попаднах на нещо, човече.

— Какво общо имаш с това, Виктория?

— Мисля, че попаднах на нещо. Това може да означава пари.

Много пари.

— Слушай, момиче! Внимавай да не се забъркаш в някаква каша.
Може би е по-добре аз да се занимавам с това нещо.

Виктория се засмя с дълбок гърлен глас.

— Чакай и ще видиш — каза тя. — Знам как да изиграя тези карти. Ще има пари, човече! Много пари! Нещо съм видяла, нещо се досещам. И мисля, че се досещам каквото трябва.

И отново в ноцта се разнесе дълбокият ѝ гърлен смях.

II.

— Ивлин...

— Да?

Ивлин Хилингдън отговори машинално, незаинтересовано. Дори не погледна съпруга си.

— Ивлин, какво ще кажеш да зарежем всичко това и да се върнем у дома в Англия?

Ивлин вчесваше късата си черна коса. Ръцете ѝ изведнъж се спуснаха надолу и тя се обърна към него.

— Искаш да кажеш... Но ние едва дойдохме! Не сме били на островите повече от три седмици.

— Знам. Но въпреки това.

Тя се вгledа в него с изумление.

— Наистина ли искаш да се върнем в Англия? У дома?

— Да.

— Да оставиш... Лъки?

Той сякаш се стресна.

— Предполагам, че си знаела през цялото време... че... че това продължава?

— Да.

— Не си казала и дума за това.

— А защо да казвам? Изяснихме нещата преди години. И двамата не искахме да се разделяме. Разбрахме се всеки да върви по пътя си, но за пред хората всичко да си остане както преди.

Преди да успее да ѝ отговори, тя добави:

— А защо реши да се прибираш в Англия тъкмо сега?

— Защото съм на кръстопът, Ивлин. Не мога да търпя всичко това повече... Просто не мога.

Тихият Едуард Хилингдън беше преобразен. Ръцете му трепереха, той преглъщаще нервно, спокойното му, безизразно лице беше изкривено от болка.

— За Бога Едуард! Какво се е случило?

— Нищо не се е случило. Освен че искам да се махна оттук...

— Ти беше влюбен в Лъки до полууда. А сега ти е минало, това ли искаш да ми кажеш?

— Да. Предполагам, че никога няма да изпиташ същото...

— О, хайде да не говорим за това сега! Искам само да разбера какво те е обезпокоило толкова, Едуард.

— Не съм особено обезпокоен.

— Обезпокоен си. Искам да ми кажеш защо.

— Нима не е очевидно?

— Не, не е — отговори Ивлин. — Нека да говорим направо. Ти имаше любовна връзка с тази жена. Това се случва достатъчно често. И сега всичко е свършило. Или не е свършило? Може би само за нея не е свършило? Така ли е? Грег знае ли за всичко това? Често се чудя дали е така.

— Не зная — отговори Едуард. — Никога не е казвал нищо. Изглежда достатъчно добре разположен...

— Понякога мъжете могат да са удивително ненаблюдални — каза Ивлин замислено. — Или... Може би Грег също се интересува от някоя друга жена...

— Опитвал се е да флиртува с теб, нали? — попита Едуард. — Отговори ми! Знам, че е така!

— Да, разбира се — отговори Ивлин с безразличие. — Но той флиртува с всички. Грег е такъв. И предполагам, че държанието му не означава кой знае какво. Просто това е част от ролята, която играе... Мъжественият мъж...

— Ти не си безразлична към него, нали Ивлин? Предпочитам да знам истината.

— Към Грег? Симпатичен ми е... Забавлява ме... Той е добър приятел.

— И само това? Ще ми се да можех да ти вярвам.

— Не разбирам какво значение има това за теб — каза Ивлин сухо.

— Предполагам, че съм си заслужил този отговор.

Ивлин отиде до прозореца, погледна към верандата и се върна отново.

— Бих искала да ми кажеш какво всъщност те тревожи, Едуард.

— Казах ти.

— Не съм сигурна, че ми казваш истината.

— Предполагам, че не можеш да разбереш как се чувства човек, след като е преодолял временна лудост като тази.

— Мога да се опитам. Но се страхувам, че по някакъв начин Лъки те държи в ръцете си. Тя не е обикновена изоставена любовница. Тя е тигрица с остри нокти. Трябва да ми кажеш истината, Едуард. Ако искаш да те подкрепя, да ти помогна, трябва да го направиш.

Едуард каза тихо:

— Ако не се отърва от нея в най-близко време... ще я убия.

— Ще убиваш Лъки? Но защо?

— Защото това, което ме накара да направя...

— Какво те накара да направиш?

— Помогнах ѝ да извърши убийство.

Думите бяха изречени... Последва тишина и Ивлин се втренчи в него.

— Даваш ли си сметка какво говориш?

— Да. Не знаех какво всъщност правя. Помоли ме да ѝ купя някои неща от... от аптеката. Не знаех... нямах никаква представа за какво ѝ са... Накара ме да препиша една рецепта...

— Кога стана това?

— Преди четири години. Когато бяхме на Мартиника. Когато...

Когато жената на Грег...

— Говориш за първата му жена... Гейл? Искаш да кажеш, че Лъки я е отровила?

— Да. И аз ѝ помогнах. Когато си дадох сметка какво...

Ивлин го прекъсна:

— Когато си даде сметка какво е станало. Лъки ти е припомнила, че рецептата е написана от теб, че ти си доставил хапчетата и че си замесен наравно с нея, така ли?

— Да. Каза ми, че го е направила от жалост... Че Гейл е страдала... Че я е помолила да ѝ даде нещо, което да сложи край на всичко.

— Убийство от състрадание! Всичко е ясно! И ти повярва на тези приказки?

Едуард Хилингдън замълча за миг.

— Не, не — каза той след малко. — Не повярвах... вътрешно не бях убеден, че... Приех го само защото исках да повярвам. Защото бях влюбен в Лъки.

— И после, когато тя се омъжи за Грег, продължи ли да вярваш?

— Дотогава вече се бях заставил да вярвам...

— А Грег? Какво знаеше той?

— Абсолютно нищо.

— Трудно ще ме убедиш в това.

Едуард Хилингдън изведнъж избухна:

— Ивлин! Трябва да се отърва от цялата тази каша! На всяка цена! Тази жена все още ме шантажира с това, което направих! Много добре знае, че вече не изпитвам нищо към нея... Нищо? Не, не е така... Защото започнах да я мразя! Но тя непрекъснато ми напомня, че съм свързан с нея... че ни свързва онова, което направихме заедно.

Ивлин започна да крачи напред-назад из стаята. След малко спря пред него и го погледна в очите.

— Едуард... Проблемът ти е само в това, че си толкова безумно чувствителен... а и си невероятно податлив на внушения. Тази дяволска жена те държи в ръцете си и прави с теб каквото си пожелае единствено защото се възползва от чувството ти за вина... И ще ти го кажа съвсем искрено... Вината, която те измъчва, не е свързана с убийството... Чувстваш се виновен заради изневярата си, заради прелюбодеянието... Заради връзката си с Лъки. И тя се е възползвала от това и те е превърнала в свой инструмент, накарала те е да се чувстваш виновен за онова убийство наравно с нея. Но ти не си виновен за него!

— Ивлин... — той пристъпи към нея.

Тя отстъпи назад и го погледна изпитателно.

— Истина ли е всичко това, Едуард? Истина ли е?

Или измисляш?

— Ивлин! Защо да измислям?

— Не зная — отговори Ивлин Хилингдън бавно. — Може би защото... Просто ми е трудно да се доверя на когото и да било. И защото... О, не зная! Сигурно не мога да разпознавам истината, когато я чуя.

— Хайде да зарежем всичко... Да се върнем в Англия...

— Да, ще се върнем... Но не сега.

— Защо не?

— Засега трябва да продължаваме, сякаш нищо не се променило... Това е много важно. Разбиращ ли, Едуард? Лъки изобщо

не бива да се досети какво сме намислили...

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

НАПУСКА ВИКТОРИЯ ДЖОНСЪН

Вечерта приближаваше към своя край. Фолклорният оркестър най-накрая си почиваше след положените усилия. Тим стоеше край стената в ресторантa и гледаше към терасата. Той угаси лампите на няколко освободени маси.

— Тим, може ли да поговорим за момент? — чу той глас зад себе си.

Тим Кендъл се сепна.

— Здравей, Ивлин. Мога ли да направя нещо за теб?

Ивлин се огледа наоколо.

— Ела да отидем на онази маса там... Искам да седнем за малко.

Тя го поведе към една маса в най-далечния край на терасата, където вече нямаше никакви хора.

— Тим, трябва да ме извиниш, че ти говоря така, но се беспокоя за Моли.

Лицето му се промени веднага.

— Какво ѝ е на Моли? — попита той троснато.

— Струва ми се, че не е много добре. Изглежда разстроена.

— Напоследък се разстройва много лесно — отговори той.

— Трябва да отиде на лекар, струва ми се.

— Да, зная, но не иска и да чуе. Ужасява се от мисълта.

— Защо?

— Моля? Как така защо?

— Попитах защо ще се ужасява от мисълта да отиде на лекар.

— Е — отговори Тим доста неуверено, — понякога се случва, знаеш това. Предполагам... че изпитват страх за самите себе си.

— Ти сам се тревожиши за нея, нали Тим?

— Да. При това доста.

— Не може ли някой от семейството ѝ да дойде тук и да постои при нея?

— Не. Това ще влоши нещата още повече. Много повече.

— Какъв е проблемът? Имам предвид семейството й.

— Е, случват се и такива неща. Тя е много чувствителна... Не се разбира с техните... Особено с майка си. Никога не се е разбирала с нея. Семейството ѝ е доста странно в някои отношения и тя... тя просто се махна оттам. И според мен постъпи правилно.

— Изглежда понякога губи съзнание, поне така ми каза — продължи Ивлин колебливо. — Изглежда се страхува от хората... Сякаш страда от мания за преследване...

— Не говори така! — каза Тим ядосано. — Мания за преследване! Колко му е да кажеш за някой, че страда от мания за преследване! И само защото Моли е малко нервна... Вероятно защото дойдохме тук... Всичките тези чернокожи... Знаеш, че хората понякога стават доста странны, когато дойдат тук сред чернокожите.

— Но не и момиче като Моли.

— Кой може да каже какво може да предизвика страх у даден човек? Има хора, които не могат да стоят в една стая с котка. И хора, които припадат, ако върху тях падне гъсеница от някое дърво.

— Не ми е приятно да ти го предложа... Но не мислиш ли, че е добре да се консултира с психиатър?

— В никакъв случай! — извика Тим. — Няма да позволя на никой от онази пасмина да се доближи до нея! Не им вярвам! Само влошават състоянието на хората. Ако майка ѝ беше стояла на страна от психиатрите...

— Значи все пак в семейството ѝ е имало подобни проблеми... Искам да кажа... — тя подбра внимателно думата — наследствена неуравновесеност.

— Не искам да говоря за това. Махнах я оттам и всичко беше наред... съвсем наред. Просто е станала малко нервна... И в това няма нищо наследствено. Всички знаят, че е така. Дори само мисълта е нелепа. Моли е напълно нормална. Струва ми се... убеден съм, че смъртта на онзи нещастник Палгрейв предизвика всичко това.

— Разбирам — каза Ивлин замислено. — Но в смъртта на майор Палгрейв нямаше нищо необичайно, което би могло да я разтревожи, нали?

— Не. Разбира се, че нямаше. Но когато човек умре внезапно, това все пак е шок.

Видът му беше толкова отчаян и съкрушен, че Ивлин изпита жалост към него. Тя сложи ръката си върху неговата.

— Тим, надявам се да си прав. Но ако бих могла да ти помогна по някакъв начин... Например да я придружа до Ню Йорк или до Маями... до някъде, където да получи наистина квалифицирана медицинска помощ...

— Благодаря ти, Ивлин. Много мило от твоя страна, но Моли е напълно здрава. А и вече започва да преодолява нервността си.

Ивлин поклати глава с недоверие. Тя обърна бавно глава и погледна към терасата. Повечето хора вече се бяха прибрали в бунгалата си. Тя тръгна към масата, на която беше вечеряла, за да види дали не е забравила нещо, и чу възклицанието на Тим. Обърна се рязко към него. Той се беше втренчил към стъпалата в края на терасата и Ивлин проследи погледа му. Дъхът ѝ секна.

По стъпалата откъм плажа се изкачваше Моли. Дишаше на пресекулки с дълбоки неудържими ридания и тялото ѝ се полюляваше напред-назад. Сякаш бягаше от нещо, без да знае накъде. Тим извика:

— Какво има, Моли?

Той изтича към нея и Ивлин го последва. Моли застана на най-горното стъпало, скрила ръце зад гърба си.

— Намерих я... — каза тя, разтърсвана от ридания... — Там в храстите... Погледнете ръцете ми! Само погледнете ръцете ми!

Тя ги протегна напред и Ивлин се ужаси още веднъж, когато видя странните тъмни петна. На слабата светлина изглеждаха черни, но тя знаеше, че истинският им цвят е червен.

— Моли! Какво се е случило? — извика Тим.

— Там долу — отговори Моли и се олюля. — В храстите...

Тим се поколеба за миг, после побутна жена си малко по-близо до Ивлин и хукна надолу по стълбите.

Ивлин я прегърна.

— Ела. Седни тук Моли... Трябва да пийнеш нещо.

Моли се отпусна на един стол и опря главата си на масата. Ивлин не я попита нищо повече. Прецени, че е по-добре да я остави да се съзвземе.

— Всичко ще се оправи — каза Ивлин. — Ще видиш, всичко ще се оправи.

— Не зная... — отговори Моли. — Не зная какво е станало... Нищо не зная... Не помня! Аз... — тя изведнъж изправи глава. — Какво става с мен? Какво наистина става с мен?

— Всичко ще се оправи, дете. Всичко ще се оправи.

Тим се върна бавно по стълбите. Лицето му изглеждаше ужасно. Ивлин се обърна към него и повдигна вежди въпросително.

— Едно от нашите момичета — каза Тим. — Казваше се... Виктория. Някой я е пробол с нож.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

РАЗСЛЕДВАНЕ

I.

Моли лежеше в леглото си. От едната ѝ страна седяха доктор Греъм и доктор Робертсън — полицейският лекар на острова, а от другата — Тим. Доктор Робертсън мереше пулса на Моли. Той кимна на мъжа, застанал в долния край на леглото — това беше инспектор Уестън от полицията на Сен Оноре.

— Само няколко въпроса. Нищо повече.

Инспекторът кимна.

— Мисис Кендъл... кажете ми как открихте момичето.

За миг им се строи, че жената в леглото не беше чула въпроса. След това заговори с едва доловим, далечен глас:

— В храстите... Бяло...

— Видяхте нещо бяло и отидохте да видите какво е то, така ли?

— Да... бяло... лежеше в храстите... аз се опитах да я вдигна...

Тя... после... кръв... кръв по ръцете ми...

Моли започна да трепери.

Доктор Греъм кимна на останалите.

— Едва ли ще издържи повече — прошепна Робертсън.

— Какво правехте на пътеката към плажа, мисис Кендъл?

— Беше топло... приятно... там, край морето...

— Знаете ли кое е момичето?

— Виктория... симпатично... много приятно момиче... смееше се... непрекъснато се смееше... А сега няма повече да се смее... Никога няма да забравя! Никога няма да... — гласът ѝ се превърна в истеричен писък.

— Моли, недей... — каза Тим.

— Успокой се, успокой се — обади се доктор Робертсън с пълтен властен глас. — Просто се отпусни... отпусни се... Едно малко боцване и...

Той извади спринцовката.

— Поне двадесет и четири часа няма да е в състояние да отговаря на никакви въпроси — каза след това той. — Ще ви кажа кога можете да я разпитате.

II.

Погледът на едрия, хубав негър се плъзна по лицата на мъжете, седнали около масата.

— Кълна се в Бога — каза той, — че не знае повече. Това всичко, кое знае! Кое казал — това знае.

По челото му беше избила пот. Дейвънтри въздъхна. Човекът, седнал в единия край на масата — инспектор Уестън от криминалната полиция на Сен Оноре, направи жест да го освободят. Големият Джим Елис излезе от стаята като влачеше крака.

— Естествено — каза Уестън с мекия говор на хората от острова — това далеч не е всичко, което знае. — Но все едно от него няма да научим нищо повече.

— Мислиш ли, че не е замесен? — попита Дейвънтри.

— Така ми се струва. Изглежда са били в добри отношения.

— И не са били женени?

На устните на лейтенант Уестън заигра лека усмивка.

— Не — каза той. — Не са били женени. На този остров нямаме много сватби. Но въпреки това хората кръщават децата си. С Виктория са имали две.

— Мислиш ли, че е знаел това, което е знаела тя?

— Вероятно не. Предполагам, че нещо такова би го уплашило. И смея да твърдя, че тя не е знаела много.

— Но достатъчно, за да се опита да шантажира някого?

— Дори не съм сигурен, че можем да го наречем шантаж. Това момиче вероятно не е и чувало тази дума. Заплащането, за да бъдеш дискретен, тук не се счита за шантаж. Виждате ли, моралът на голяма част от хората, които посещават острова, просто не търпи внимателно вглеждане.

Гласът му беше леко укоряващ.

— Наистина идват всякакви хора — съгласи се Дейвънтри. — Една жена, която спи с този или с онзи, обикновено не желает това да се разчуе и затова безусловно е готова да направи подарък на момичето,

което чисти стаята ѝ. По мълчаливо споразумение тези подаръци се дават, за да се осигури дискретност.

— Точно така.

— Само че — възрази Дейвънтри — очевидно тук не става дума за такова нещо. Извършено е убийство все пак.

— Съмнявам се, че момичето си е давало сметка за сериозността на положението. Предполагам, че е забелязала нещо подозрително, може би нещо, свързано с онзи флакон хапчета. Доколкото разбрах, те са били на мистър Дайсън. Най-добре е да поговорим с него веднага.

Грегъри Дайсън се появи с обичайния си бодър дух.

— Ето ме — каза той. — С какво мога да ви бъда полезен? Съжалявам за това момиче. Беше симпатияга. И двамата с жена ми я харесвахме. Предполагам, че се е скарала с някой мъж, макар че изглеждаше съвсем щастлива и нямаше никакви признания да има каквото и да било неприятности. Онази нощ се шегувахме с нея...

— Мистър Дайсън, доколкото разбрах, вие вземате лекарство, наречено Серенит.

— Точно така. Малки розови таблетки.

— Предписани са ви от лекар, така ли?

— Да. Ако желаете, мога да ви покажа рецептата. Кръвното ми е леко повишено. В наши дни доста хора страдат от подобно нещо.

— И сравнително малко от тях, изглежда, си дават сметка за това.

— Може би. Е, аз лично не говоря много за кръвното си налягане. Винаги съм се чувствал добре и съм бил в добро настроение... Никак не обичам хората, които непрекъснато говорят за болестите си.

— По колко пиете от тези хапчета?

— По две-три на ден.

— Имате ли големи запаси от тях?

— Да. Имам поне пет-шест флакона, но са заключени в куфара ми. Навън е само този, който използвам в момента.

— И преди известно време сте го загубили, доколкото разбрах?

— Точно така.

— И попитахте това момиче, Виктория Джонсън, дали не го е виждала, нали?

— Да. Попитах Виктория.

— И какво ви отговори тя?

— Каза, че за последен път е видяла флакона на рафта в банята ни. И че ще го потърси.

— И после?

— След известно време дойде при мен и ми го даде. Попита ме, дали това е моето лекарство.

— И какво отговорихте вие?

— Казах ѝ, че е моето, и я попитах къде го е намерила. Тя ми обясни, че е било в стаята на майор Палгрейв. Аз доста се учудих как е могло да попадне там.

— А какво отговори тя?

— Отговори, че няма представа, но... — Грегъри се поколеба.

— Да, мистър Дайсън?

— Е, останах с впечатлението, че не ми казва всичко, което знае, но не обърнах кой знае какво внимание на това. В края на краищата, стори ми се, че не е толкова важно. Както ви казах, имам още от лекарството. Помислих си, че съм забравил този флакон някъде, най-вероятно в ресторанта, и че старият Палгрейв го е взел поради някаква причина. Може да го е сложил в джоба си с намерение да ми го върне по-късно и след това да е забравил.

— Това ли е всичко, мистър Дайсън?

— Това е всичко, което зная. Съжалявам, че не мога да ви помогна повече. Важно ли е това, което ви казах? Защо?

Уестън сви рамене и каза:

— На този етап всичко може да се окаже важно.

— Не виждам каква връзка има лекарството ми в случая. Помислих си, че повече ще ви интересува какво съм правил вечерта, когато са убили горкото момиче, и затова описах всичко с най-големи подробности.

Уестън го погледна замислено.

— Така ли? Постъпили сте много разумно, мистър Дайсън.

— Помислих си, че по този начин ще спестя време на всички ни — каза Грегъри и подаде лист хартия през масата.

Уестън започна да го чете, а Дейвънтри приближи стола си и погледна през рамото му.

— Всичко е ясно — каза Уестън след малко. — Със съпругата си сте били в бунгалото до девет без десет и сте се преоблекли за вечеря.

След това сте отишли на терасата и сте изпили по едно питие със сеньора Де Касперо. В девет и четвърт при вас са дошли полковник Хилингдън и жена му, след което заедно сте отишли да вечеряте. Не сте много сигурен, но смятате, че сте си легнали към единадесет и половина.

— Точно така — потвърди Грегъри. — Но всъщност не зная кога точно е била убита Виктория...

В думите му се долавяше въпрос, но изглежда лейтенант Уестън не забеляза това.

— Разбрах, че я е намерила мисис Кендъл. Трябва да е преживяла силно сътресение.

— Да. Наложи се доктор Робертсън да й даде успокоително.

— Било е доста късно, нали? Когато повечето хора вече са били в леглата си?

— Да.

— А много преди това ли е била убита? Искам да кажа, преди да я намерят.

— Все още не сме установили с точност времето на смъртта — отговори Уестън спокойно.

— Горката Моли! Кой знае колко потресена е била! Всъщност снощи аз не я забелязах въобще. Помислих си, че има главоболие или нещо не е добре и че си е легнала.

— Кога видяхте мисис Кендъл за последен път?

— О, беше съвсем рано, преди да отида в бунгалото, за да се преоблека. Суетеше се в ресторанта. Подреждаше вазите с цветята, оправяше приборите...

— Разбирам.

— Беше съвсем весела — продължи Грегъри. — Шегуваше се... Тя е голяма симпатяга. Всички ние я харесваме много... А Тим има голям късмет.

— Е, благодаря ви, мистър Дайсън. Нищо повече ли не можете да си спомните от това, което ви каза Виктория, когато ви върна таблетките?

— Не... Само това, което вече ви казах... Попита ме дали това са таблетките, които съм търсил, и ми обясни, че ги е намерила в стаята на стария Палгрейв.

— И е нямала представа кой може да ги е сложил там?

— Така си мисля... Не, не мога да си спомня нищо повече.

— Благодаря ви мистър Дайсън.

Грегъри излезе от стаята.

— Проявява доста голяма предвидливост, нали? — каза Уестън и леко чукна листа хартия с нокът. — Толкова много да държи да узнаем какво е правил предната вечер...

— Искаш да кажеш, че държи *прекалено* много, така ли? — попита Дейвънтри.

— Трудно е да се каже със сигурност. Има хора, които стават доста притеснителни, когато нещата оправят до личната им сигурност, и не желаят да бъдат замесвани в каквото и да било. Не го правят непременно, защото имат гузна съвест. Но, от друга страна, в нашия случай може да става дума точно за това.

— Нека видим кои са имали възможност да го извършат? Всъщност никой няма сериозно алиби. С оркестъра, танците, шумотевицата... Всички са ставали да танцуват, връщали са се на масите си... Жените са отивали до тоалетната, за да оправят грима си... Мъжете са се разхождали наоколо... Дайсън спокойно би могъл да се измъкне незабелязано. И изглежда доста държи да ни убеди, че не го е направил. — Той погледна замислено листа. — Значи мисис Кендъл е подреждала приборите по масите... Доста се чудя дали не ни каза това с никаква скрита цел.

— Така ли ти прозвуча?

— Мисля, че е възможно — отговори другият.

Пред стаята, в която седяха двамата мъже, се вдигна шум. Някакъв силен глас настояваше да го пуснат вътре незабавно.

— Трябва да кажа нещо! Трябва да кажа нещо важно! Пуснете при полиция! Пуснете да вляза вътре!

Униформеният полицай отвори вратата.

— Един от готвачите е — обясни той. — Настоява да говори с вас. Казва, че имал да ви каже нещо важно.

Уплашен чернокож мъж с шапка на готвач го избута настрани и влезе. Беше един от помощниците на главния готвач — кубинец, не от Сен Оноре.

— Ще кажа нещо — започна той. — Ще кажа. Тя минала през моя кухня и държала нож в ръката. Нож казвам! В ръката държала

нож! Влязла в моя кухня и излязла през задна врата. Навън в градина.
Видял аз!

— Успокойте се — каза Дейвънтри. — Най-напред се успокойте.
За кого говорите.

— Каже за кого говори. Говори за жена на шеф. Мисис Кендъл.
За нея говори, да. В ръка държала нож и излязла навън в тъмнина!
Преди вечеря било това... И после не се върнала въобще!

**ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА
РАЗСЛЕДВАНЕТО ПРОДЪЛЖАВА**

I.

— Може ли да поговорим, мистър Кендъл?

— Разбира се.

Тим вдигна глава от бюрото си, бутна настрана някакви документи и посочи столовете. Лицето му беше изпито и уморено.

— Докъде стигнахте? Добрахте ли се до следа? Струва ми се, че някаква прокоба тегне над това място. Хората започват да се интересуват за самолетните билети... Искат да си тръгват... Точно, когато ми се струваше, че всичко върви чудесно... Боже мой! Вие нямаете представа какво означава това място за мен и Моли! Всичко сме заложили тук!

— Зная, че за вас ударът е много голям — каза инспектор Уестън.

— Не мислете, че не ви съчувстваме.

— Ако можеше всичко да приключи бързо... — въздъхна Тим. — Тази нещастница... Това момиче... Виктория... Не, не бива да говоря за нея така. Беше много добра, наистина... Не може да няма някаква съвсем проста причина... някаква интрига, любовна история... Може би съпругът й...

— Джим Елис не е бил неин съпруг и изглежда двамата са били съвсем улегнала двойка.

— Колко бих желал всичко да се изясни бързо — каза Тим Кендъл. — Извинете. Искахте да говорите с мен за нещо, а аз не ви оставих да го направите. Питайте каквото ви интересува.

— Да. Става дума за снощи. Според медицинското заключение, Виктория е била убита някъде между десет и половина и полунощ. Не е много лесно да се докаже, което и да било алиби при съществуващите обстоятелства... Хората са танцуvalи, разхождали са се насам-натам, връщали са се отново в ресторантa. Никак не е лесно.

— Предполагам, че е така. Но означава ли това, че според вас убиецът непременно е сред гостите на хотела?

— Налага се да проверим и тази възможност, мистър Кендъл. Това, за което искаме да говорим с вас, е изявленietо, което направи един от помощник-готвачите ви.

— Така ли? Кой от тях? Какво ви каза той?

— Той е кубинец, доколкото разбрах.

— Имаме двама кубинци и един порториканец.

— Този човек, казва се Енрико, твърди, че видял жена ви да минава през кухнята и да излиза в градината. Каза ни още, че в ръката ѝ имало нож.

Тим го погледна втренчено.

— Моли да държи нож? Защо ѝ е това? Искам да кажа... Боже!

Да не би... Да не би да мислите, че... Какво намеквате?

— Говоря за времето малко преди хората да започнат да идват в ресторанта. Предполагам, че е било някъде към осем и половина. Сам вие по това време сте разговаряли с главния келнер Фернандо, струва ми се.

— Да. — Тим напрегна мисълта си. — Да, спомням си.

— И жена ви влезе откъм терасата?

— Да. Така беше — съгласи се Тим. — Тя винаги преглеждаше масите преди вечеря. Понякога момчетата не ги подреждат както трябва, забравят някои прибори или слагат излишни, такива неща... Предполагам, че и тогава е направила същото. Може да се е окказало, че някъде има излишен нож или друг прибор и да го е взела.

— Тя влезе от терасата в ресторана. Разговаряхте ли помежду си?

— Да, разменихме една-две думи.

— Можете ли да си спомните какво ви каза?

— Струва ми се, че я попитах с кого разговаряше навън. Чух гласа ѝ откъм терасата.

— И какво ви отговори тя?

— Че е разговаряла с Грегъри Дайсън.

— Да. Той каза същото.

— Опитвал се е да флиртува с нея, доколкото разбрах — продължи Тим. — Това е напълно в неговия стил. Аз се ядосах и ѝ казах, че ще го пратя по дяволите, а тя се засмя и отговори, че и сама можела да го прати, където трябва. Моли умее да се справя с подобни ситуации много добре. Това невинаги е лесно, разбирате, нали? Не можем да си позволим да обиждаме гостите и едно привлекателно момиче като Моли трябва да умее да отминава всичко със смях и

безразличие. Грегъри Дайсън просто не може да се сдържи, когато срещне хубава жена.

— Чухте ли ги да се карат?

— Не, нямаше такова нещо. Както ви казах, тя отминава такива неща със смях.

— И не можете да кажете със сигурност дали е държала в ръката си нож или не?

— Не, не помня. Всъщност, почти сигурен съм, че нямаше подобно нещо... Дори напълно сигурен...

— Но току-що казахте, че...

— Вижте какво. Казах, че ако е била в ресторанта или в кухнята, няма нищо неестествено в това да вземе или да държи в ръката си нож. Сега си спомням съвсем ясно, че когато дойде при мен в ръката ѝ нямаше нищо. Абсолютно нищо. Сигурен съм.

— Аха — кимна Уестън.

Тим го погледна притеснено.

— Накъде биете? Какво, по дяволите, ви е наприказвал този проклет глупак... Енрико... Мануел... Който и да е бил?

— Каза, че жена ви е влязла в кухнята, че е изглеждала разстроена и че в ръката си е държала нож.

— Предполагам, че се е вживял прекалено много.

— Разговаряхте ли с жена си по време на вечерята или след това, мистър Кендъл?

— Не, струва ми се, че не. Имах много работа.

— Жена ви беше ли в ресторанта през това време?

— Аз... О, да! Да, ние винаги се движим сред гостите — Не, струва ми се, че не... Обикновено и двамата имаме много работа. Невинаги можем да забележим какво прави другият и със сигурност нямаме време за разговори.

— Значи не помните да сте разговаряли с нея до момента, три часа по-късно, когато тя се изкачи по стъпалата откъм плажа, след като бе открила трупа?

— За нея това беше ужасно сътресение. Беше много разстроена.

— Зная това. Много неприятно преживяване, наистина. А как се е оказала на пътеката край плажа?

— Често слиза долу, след като премине суматохата около сервирането на вечерята. За разнообразие, да се махне за малко от

гостите, да поеме гълтка въздух.

— Доколкото разбрах, когато се е върнала, вие сте разговаряли с мисис Хилингдън.

— Да. По това време изглежда всички други си бяха легнали.

— За какво разговаряхте с мисис Хилингдън?

— Нищо съществено. Защо? Какво ви каза тя?

— Нищо засега. Още не сме я попитали.

— Говорихме за дреболии. За Моли, за поддържането на хотела... Такива неща.

— И тогава жена ви се изкачи по стъпалата и ви каза какво е открила?

— Да.

— И по ръцете ѝ имаше кръв?

— Да, разбира се! Тя се е навела и се е опитала да вдигне Виктория. Изобщо не е разбрала какво се е случило, какво е станало с нея. Естествено, че по ръцете ѝ ще има кръв! Слушайте! Какво, по дяволите, намеквате? Намеквате нещо, нали?

— Моля ви, успокойте се — намеси се Дейвънтри. — Знаем колко тежко е това за вас, но трябва да изясним фактите. Разбрах, че напоследък жена ви не се е чувствала много добре.

— Глупости! Нищо ѝ няма. Смъртта на майор Палгрейв я разстрои малко, това е всичко. Тя е много чувствителна жена.

— Ще трябва да поговорим и с нея веднага щом е в състояние да отговаря — каза инспектор Уестън.

— Е, още е рано за това. Лекарят ѝ даде успокоително и трябва да бъде оставена на спокойствие. Няма да позволя да я беспокоите и да я измъчвате с въпросите си! Чувате ли?

— Нямаме никакво намерение да я измъчваме — успокои го Уестън. — Просто трябва да изясним фактите. Това е всичко. Сега засега няма да я беспокоим, но веднага щом лекарят позволи, ще трябва да поговорим с нея.

Гласът му беше любезен, равен.

Тим вдигна поглед към него, отвори уста, но не каза нищо.

II.

Ивлин Хилингдън — спокойна и уравновесена както винаги, седна на посочения й стол. Тя се замисляше над всеки от зададените й въпроси и не бързаше да отговаря. Тъмните й, интелигентни очи гледаха инспектор Уестън замислено.

— Да — каза тя. — Наистина разговарях с Тим Кендъл на терасата, когато жена му дойде по стъпалата откъм плажа и ни каза какво е видяла.

— Съпругът ви не беше ли там?

— Не. Беше си легнал.

— Имаше ли някаква особена причина за разговора ви с мистър Кендъл?

Ивлин повдигна нагоре елегантно очертаните си вежди — жестът определено изразяваше упрек.

— Какъв странен въпрос — каза тя студено. — Не, нямаше никаква особена причина за разговора ни.

— Стана ли дума за здравето на жена му?

Ивлин отново не бързаше да отговори.

— Наистина не си спомням — каза тя накрая.

— Сигурна ли сте в това?

— Дали съм сигурна, че не помня, или че не сме разговаряли за здравето на жена му? Колко странен начин на изразяване! Човек разговаря за толкова много неща... По всяко време...

— Доколкото разбрах напоследък здравето на мисис Кендъл не е било много добро.

— Моли изглеждаше съвсем нормално... Малко уморена, може би. Разбира се, работата й е свързана с много тревоги и напрежение, а тя няма никакъв опит. Естествено е от време на време да се шашардисва.

— Да се шашардисва — повтори след нея Уестън. — Така ли бихте определили състоянието й?

— Може би тази дума е малко жargonна, но върши чудесна работа. Поне не отстъпва на модерните думи, с които в наши дни

наричаме всичко... Вирусна инфекция вместо настинка, натраплива невроза вместо дребна грижа от ежедневието...

Уестън се почувства нелепо от усмивката ѝ. Помисли си, че Ивлин Хилингдън е умна жена. Той погледна Дейвънтри, чието лице не изразяваше нищо и се зачуди какво ли си мисли.

— Благодаря ви, мисис Хилингдън — каза Уестън.

III.

— Не желаем да ви тревожим, мисис Кендъл, но трябва да изслушаме разказа ви за онази вечер. Кажете ни как открихте момичето? Според доктор Греъм вече сте достатъчно добре, за да можете да разговаряте за това.

— О, да — отговори Моли. — Наистина се чувствам съвсем добре.

Тя се усмихна неспокойно и добави:

— Сътресението беше доста голямо... Ужасно... Разбирате, нали?

— Да, наистина трябва да ви е било тежко... Доколкото успях да схвана, след вечерята сте отишли да се разходите на плажа?

— Да... Често го правя.

Дейвънтри забеляза, че погледът ѝ се отмести, а пръстите ѝ неспокойно се преплетоха.

— Можете ли да си спомните по кое време отидохте, мисис Кендъл?

— Не. Трудно ми е да си спомня... Нямам навик да гледам часовника си често...

— Оркестърът още ли свиреше?

— Да. Така ми се струва... Не мога да си спомня точно...

— И тръгнахте... Накъде, мисис Кендъл?

— По пътеката край плажа.

— В коя посока? Наляво или надясно?

— О! Първо насам, после нататък... Не съм обърнала внимание...

— Защо не сте, мисис Кендъл?

Тя се намръщи.

— Бях се... замислила...

— За нещо специално?

— Не, не... нищо специално... За нещата, които трябва да се направят... да се уредят в хотела. — Отново нервното свиване на пръстите. — И тогава... забелязах нещо бяло... в някакви храсти...

хибискуси струва ми се... Зачудих се какво ли е... Спрях и дръпнах... — Моли преглътна мъчително. — И я видях... Виктория... Цялата изпоцапана... Опитах се да вдигна главата ѝ и... ръцете ми се окървавиха...

Тя погледна дланите си и повтори, сякаш казваше нещо невероятно:

— Ръцете ми се окървавиха.

— Да, да... Много неприятно изживяване. Няма нужда да ни разказвате повече за тази негова част... Колко време според вас се разхождахте, преди да я намерите?

— Не зная... нямам представа.

— Един час? Половин час? Може би повече от час?

— Не зная — повтори Моли.

— Когато се разхождахте — попита Дейвънтри с тих, спокоен глас, — бяхте ли взела със себе си нож?

— Нож? — възклика изненадано Моли. — Защо ми е да вземам нож, докато се разхождам?

— Питам ви, защото един човек от кухненския персонал твърди, че ви е видял да преминавате през кухнята и да излизате в градината с нож в ръката.

Моли се намръщи.

— Но аз не излязох през кухнята... О, разбирам... имате предвид по-рано... преди вечерята... Не, не. На плажа в ръцете си не държах нищо...

— Може би като сте подреждали приборите на масите или нещо подобно...

— Понякога се налага. Слагат ги както им падне... Или не достигат, или са в излишък. И ножове, и вилици, и лъжици...

— Значи не е изключено да сте минали през кухнята с нож в ръка?

— Не си спомням такова нещо... Сигурна съм, че не съм го направила — добави тя. — Тим беше там. Сигурно е видял. Питайте него.

— Допадаше ли ви това момиче? Виктория? Добре ли се справяше с работата си? — попита Уестън.

— Да. Беше много добро момиче.

— Не сте имали разногласия с нея?

— Разногласия? Не, разбира се.

— И тя не ви е заплашвала... По никакъв начин?

— Да ме заплашва? Какво искате да кажете?

— Не е толкова важно... И нямате никаква представа кой би могъл да я убие? Никаква?

— Никаква — отговори Моли напълно убедено.

— Е, благодаря ви, мисис Кендъл — усмихна се Уестън. — Не беше чак толкова ужасно, нали?

— Това ли е всичко?

— Засега това е всичко.

Дейвънтри стана, отвори вратата и изчака докато Моли излезе.

— Тим беше там. Питайте него — повтори думите ѝ Дейвънтри, докато се връщаше към стола си. — А Тим твърди, че в ръката ѝ не е имало нож.

— Според мен — каза Уестън мрачно, — всеки съпруг би се почувстввал задължен да каже подобно нещо.

— Един нож за хранене ми се струва доста неподходящ за убийство.

— Но ножът, с който е убита Виктория, е нож за пържоли, мистър Дейвънтри. В меното вечерта е имало пържоли. А ножовете за пържоли обикновено се точат често.

— Просто не мога да си помисля, че тази жена, с която току-що разговаряхме, е жестока убийца, Уестън.

— Все още не се налага да мислите това. Възможно е мисис Кендъл наистина да е излязла в градината преди вечеря и да е държала в ръката си нож... Може да го е взела от някоя маса, без дори да обърне внимание, че е у нея. Може да го е оставила някъде... или да го е изпуснala... Някой го е намерил и го е използвал... Аз също не смяtam, че тя би могла да убие човек...

— Независимо от всичко — каза Дейвънтри, — имам чувството, че не каза всичко, което знае. Странно е, че не си спомня времето... Къде е била... Какво е правила там? Досега не сме попаднали на никой, който си спомня да я е виждал в ресторанта...

— Съпругът ѝ е бил там както обикновено, но не и тя...

— Мислиш ли, че може да е излязла, за да се срещне с някого...

С Виктория Джонсън например?

— Може би. Може би е видяла този, който е отишъл, за да се срещне с Виктория.

— Грегъри Дайсън ли имаш предвид?

— Знаем, че той е разговарял с Виктория преди това... Може да са се уговорили да се срещнат по-късно... В това време всички са танцуvalи, разхождали са се насам-натам, пиели са в бара...

— Оказва се, че няма по-добро алиби от фолклорния оркестър — каза Дейвънтри кисело.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА МИС МАРПЪЛ ТЪРСИ ПОМОЩ

Ако някой беше обърнал внимание на възрастната дама с приятна външност, седнала на верандата пред бунгалото си и потънала в мисли, без съмнение щеше да реши, че единствената ѝ грижа е как да организира времето си през деня — да посети например замъка „Клиф“, да отиде до Джеймстаун, да предприеме приятно пътуване с кола и да обядва в „Пеликан Пойнт“ или да прекара спокойна сутрин на плажа.

Но приятната стара дама мислеше за съвсем други неща... Беше във войнствено настроение.

„Нещо трябва да се направи“ — мислеше мис Марпъл. И нещо повече — беше убедена, че няма никакво време за губене. Трябваше да се бърза.

Но кого можеше да убеди в този факт? Ако имаше време — тя беше сигурна в това, би могла и сама да се добере до истината.

Вече беше научила много неща. Но не достатъчно. Далеч не достатъчно. А нямаше никакво време.

С горчивина си даде сметка, че тук на този райски остров тя не разполага с обичайните си съюзници.

Замисли се с тъга за приятелите си в Англия — сър Хенри Клитъринг — винаги готов да я изслуша внимателно, кръщелника му Дърмът, който въпреки високия си пост в Скотланд Ярд, все още беше готов да повярва, че ако мис Марпъл изрази мнение, обикновено зад него се крие нещо сериозно.

А дали този местен полицейски инспектор с мек говор би обърнал внимание на думите на една възрастна дама? Ами доктор Греъм? Но не от доктор Греъм имаше нужда тя — той беше твърде мек и колеблив, не беше човек на бързите решения и светковичните действия.

Мис Марпъл, която до голяма степен се чувствува като някакъв низш, смирен пратеник на Всемогъщия, едва не извика на глас:

Кой ще се заеме с това заради мен? На кого мога да се доверя?

Звукът, който достигна до ушите й след миг, едва ли би могъл да се определи като отговор на молитва... беше твърде далеч от това... Някъде в подсъзнанието си тя го определи като глас на човек, който вика кучето си.

— Ей!

Мис Марпъл, потънала в мислите си, не обърна никакво внимание.

— Ей!

Сега викът беше по-силен и тя се обърна разсеяно.

— Ей! — извика отново мистър Рафиъл нетърпеливо и добави:
— Ти, там...

В началото мис Марпъл не можа да разбере, че това „Ей, ти там“ се отнасяше за нея. Защото досега никой не я беше викал по такъв начин. Това със сигурност не беше обръщение, което би използвал един джентълмен. Все пак тя не се възмути, защото хората рядко се възмущаваха от донякъде своенравния начин, по който мистър Рафиъл правеше едно или друго. Самият той имаше свои собствени норми на поведение и хората ги приемаха като такива. Мис Марпъл погледна към верандата на неговото бунгало. Той седеше на стола си и й махаше с ръка.

— Мен ли викахте? — попита тя неуверено.

— Разбира се, че теб — отговори мистър Рафиъл. — Кого другого да викам... Някоя котка? Ела!

Мис Марпъл се огледа за чантата си, взе я и прекоси празното пространство между двете бунгала.

— Аз не мога да дойда, освен ако някой не ми помогне — обясни мистър Рафиъл. — Така че трябваше да дойдеш ти.

— О, да — каза мис Марпъл. — Разбирам напълно.

Мистър Рафиъл посочи стола до себе си:

— Седни. Искам да поговорим. На този остров става нещо дяволски странно.

— Да, наистина — съгласи се мис Марпъл и седна на посочения стол. По навик тя веднага извади плетката от чантата си.

— Само не започвай да плетеши! — каза мистър Рафиъл. — Не мога да понасям някой да ми плете пред очите. Мразя жени, които плетат. Това ме дразни.

Мис Марпъл веднага прибра плетката в чантата си.

Направи го без излишно угодничество, по-скоро като болногледач, който прави отстъпка пред капризен пациент.

— Напоследък се дрънкат разни неща — каза мистър Рафиъл — и съм сигурен, че ги следиш отблизо. Заедно с пастора и сестра му.

— Може би е напълно естествено — отговори мис Марпъл оживено — да има приказки. При дадените обстоятелства...

— Това тукашно момиче... Което намериха, наръгано с нож в храстите... Може и да няма нищо особено... Този приятел, с който е живеела, може да я е ревнувал от някой друг... А може и той да е имал някоя любовница, да се е разчул и да са се скарали... Любов в тропиците... Нещо подобно. Какво ще кажеш?

— Не мисля така — отговори мис Марпъл.

— И властите не мислят така.

— Наистина, те биха казали повече на вас — добави мис Марпъл, — отколкото на мен.

— Както и да е, сигурен съм, че знаеш повече от мен. Следила си внимателно всички бръзвеки.

— О, да. Така е — отговори мис Марпъл.

— Нямаш много-много какво друго да правиш, нали? Освен да слушаш какво се приказва?

— Много често това е полезно и поучително.

— Знаеш ли — каза мистър Рафиъл, като я изучаваше с поглед, — сгреших за теб. Рядко греша в преценките си за хората. У теб има много повече, отколкото си мислех. Всичките тези слухове за майор Палгрейв и историите, които разказваше... Мислиш, че са го пречукали, нали?

— Боя се, че е така — отговори мис Марпъл.

— Да, така е — съгласи се мистър Рафиъл.

— Няма никакво съмнение, нали? — попита мис Марпъл и пое дълбоко дъх.

— Няма никакво съмнение. Дейвънтри ми каза. Не разкривам никаква следствена тайна, защото и без това данните от аутопсията ще трябва да се оповестят. Ти си споменала нещо на Греъм, той е отишъл при Дейвънтри, Дейвънтри е отишъл в криминалния отдел, решили са, че нещо не е както трябва, и са изкопали стария Палгрейв, за да се убедят.

— И какво са открили? — Мис Марпъл го погледна с любопитство.

— Открили са, че е гълтнал смъртоносна доза от нещо, което само доктор може да произнесе както трябва. Доколкото си спомням, звучи като дифлор хексагоналетилкарбензол. Не, това не е истинското име... Казвам само, че горе-долу така звучи. Предполагам, че полицейският лекар го каза така, за да не може никой да разбере за какво точно става дума. Сигурно това нещо си има друго, най-обикновено име като например Евипан, Веронал или нещо подобно, но го наричат иначе, за да объркат простосмъртните. Както и да е, разбрах, че прилична доза от него може да предизвика смърт и че симптомите много наподобяват тези, които се получават при високо кръвно налягане и прекаляване с алкохол по време на весела вечер. Всъщност всичко е изглеждало напълно естествено и никой не се е усъмнил даже за миг. Казали са си: „горкият старец“ и са побързали да го заровят. А сега се чудят дали изобщо някога е страдал от високо кръвно налягане. На теб оплаквал ли ти се е от такова нещо?

— Не, никога.

— Точно така! Само че всички го бяха приели за чиста монета.

— Може все пак да е казал на някого, че има високо кръвно.

— Това е като разказите за духове — каза мистър Рафиъл. — Никога не попадаш на този, който сам е видял привидението. Или ще е втори братовчед, или леля му, или приятел, или приятел на някой друг приятел. Но да оставим това. Решили са, че има високо кръвно, защото са намерили флакон с лекарство за високо кръвно в стаята му. И ето че стигаме до най-важното — доколкото разбрах, това момиче, което беше убито, е ходело насам-натам и е дрънкало, че някой друг е сложил лекарството в стаята на майора, и че всъщност го е пиял онзи приятел Грег.

— Мистър Дайсън наистина страда от високо кръвно. Жена му го спомена — каза мис Марпъл.

— Значи лекарството е било подхвърлено в стаята на майора, за да изглежда, че е страдал от високо кръвно, и за да сметнат, че смъртта му е естествена.

— Точно така — каза мис Марпъл. — И някой много хитро е пуснал слух, че майорът наистина има високо кръвно. Никак не е

трудно да се пусне слух. Удивително лесно е. През живота си много пъти съм ставала свидетел на подобни неща.

— Не се и съмнявам — отговори мистър Рафиъл.

— Достатъчно е да се прошепне нещо тук и там — продължи мис Марпъл. — И не го казваш от свое име... Само споменаваш, че мисис Хикс ти казала, как полковник Игрек ѝ е казал, че... Винаги от втора, трета, четвърта, пета ръка и е много трудно да се разбере от кого е тръгнало всичко. О, да, много лесно е да се направи такова нещо. И хората, на които си прошепнал каквото трябва, отиват и го разказват на други като чиста истина, при това от свое име.

— Някой е постъпил умно — каза мистър Рафиъл замислено.

— Да, да — съгласи се мис Марпъл. — Някой е постъпил много умно.

— Това момиче е видяло нещо или е знаело нещо и се е опитало да припечели малко чрез шантаж, предполагам — каза мистър Рафиъл.

— Едва ли си е давало сметка, че това, което прави, е шантаж — каза мис Марпъл. — В тези големи хотели камериерките много често научават неща, които гостите не желаят да се разчуват и са готови да дават големи бакшиши и подаръци, за да си осигурят мълчанието им. Може би момичето не е имало представа колко сериозно нещо е научило.

— Както и да е, теглили са ѝ ножа — каза мистър Рафиъл грубо.

— Да. Очевидно някой не е можел да я остави да проговори.

— Е, да чуем мнението ти за всичко това.

Мис Марпъл го погледна замислено.

— Защо смятате, че знам повече от вас, мистър Рафиъл?

— Може и да не знаеш — съгласи се той, — но въпреки това ми е интересно да чуя какво мислиш. Поне за това, което знаеш.

— А защо?

— Защото тук нямам какво толкова да правя — обясни мистър Рафиъл. — Освен да печеля пари, разбира се.

Мис Марпъл го погледна малко изненадано.

— Да печелите пари? Тук?

— Че защо не? Всеки ден мога да изпращам шифровани телеграми — отговори мистър Рафиъл. — Това е забавлението ми.

— Оферти за покупки и продажби? — попита мис Марпъл с недоверие като човек, който се мъчи да говори на чужд език.

— Нещо подобно — потвърди мистър Рафиъл. — Да противопоставиш ума си на чуждия ум. Лошото е, че това не изпълва времето ми изцяло, така че имам нужда и от други занимания. Тази история събуди любопитството ми. Палгрейв прекарваше доста време с теб. Никой друг не би изтърпял глупостите му, предполагам. Какво ти говореше той?

— О, разказваше най-различни истории — отговори мис Марпъл.

— Зная. И повечето от тях бяха убийствено скучни. Освен това трудно можеше да се разминеш само с едно изслушване. Ако се случиш някъде наблизо, можеше да ги слушаш по три, че и по четири пъти.

Мистър Рафиъл я стрелна с остьр поглед.

— Аз не разказвам истории — каза той. — Продължавай. Всичко започна с една от историите му, нали?

— Каза ми, че знаел за някакъв убиец. Не, нищо особено — добави мис Марпъл с мек глас, — предполагам всеки е попадал на нещо подобно.

— Не разбирам — каза мистър Рафиъл.

— О, не искам да кажа, че всеки е попадал на истински убиец. Но ако се замислите, не може да не си спомните как някой някога ви е казвал нещо от рода на: „А, еди-кой си, познавам го много добре. Умря неочеквано и всички говореха, че жена му му е видяла сметката, но предполагам, че това са само клюки“. Чували сте хората да говорят такива неща, нали?

— Предполагам, че да... Да, има нещо такова... Но то не е сериозно.

— Точно така — каза мис Марпъл. — Само че майор Палгрейв беше много сериозен човек. Струва ми се, че обичаше да разказва тази история. Каза ми, че има снимка на убиеца. Искаше да ми я покаже, но... не го направи.

— Защо?

— Защото видя нещо — отговори мис Марпъл. — Видя някого, струва ми се. Лицето му почервя и той бързо мушна снимката обратно в портфейла си, след което заговори за други неща.

— Кого е видял?

— Доста мислих за това — каза мис Марпъл. — Седяхме на терасата пред ресторанта, той беше точно срещу мен... Това, което е видял, беше зад дясното ми рамо.

— Значи някой е идвал по пътеката зад теб, откъм рекичката и паркинга.

— Да.

— И наистина ли се оказа така?

— Да. Дойдоха мистър и мисис Дайсън, полковник Хилингдън и жена му.

— Някой друг?

— И да е имало друг, вече няма как да разбера. Естествено, вашето бунгало също се виждаше оттам.

— Аха... Значи можем да включим Естер Уолтърс и моя човек Джаксън. Така ли е? И двамата биха могли да излязат от бунгалото точно в този момент и да се приберат вътре, без да ги видиш.

— Не е изключено — каза мис Марпъл. — Аз не се обърнах веднага.

— Значи семейство Дайсън, семейство Хилингдън, Естер и Джаксън. Един от тях може би е убиец. И, разбира се, аз самият — добави той след малко.

Мис Марпъл се усмихна леко.

— Според него убиецът е бил мъж, така ли? — попита мистър Рафиъл.

— Да.

— Така. Отпадат Лъки, Ивлин Хилингдън и Естер Уолтърс. Значи убиецът, ако цялата тази невероятна безсмислица е вярна, е или Дайсън, или Хилингдън, или моят сладкодумен хубавец Джаксън.

— Или вие — допълни мис Марпъл.

Мистър Рафиъл не обърна внимание на последните думи.

— Не mi говори неща, които ме дразнят — каза той. — Първото нещо, което mi прави впечатление и за което изглежда не си помислила, е следното. Защо, по дяволите, ако е един от тези тримата, стария Палгрейв не го е познал по-рано? В края на краищата всички те са били тук поне от две седмици преди това и са имали достатъчно време да се разгледат добре. Струва mi се малко странно.

— Не мисля, че е странно — каза мис Марпъл.

— Как така?

— Според разказа на майор Палгрейв, той никога не е виждал убиеца лично. Историята му разказал някакъв лекар. Дал му снимката като куриоз. Вероятно в началото майорът я е гледал внимателно, но после я е мушнал в портфейла си и я е запазил като сувенир. Може би от време на време я е показвал на хората, на които е разказал историята. И още нещо, мистър Рафиъл... Ние не знаем кога се е случило това. Майорът въобще не спомена... Искам да кажа... Може да е повтарял тази история с години... Пет, десет години... може би повече. Някои от разказите му за тигри са отпреди двадесет години.

— Естествено! — каза мистър Рафиъл.

— Така че не бива да предполагаме, че майорът би разпознал лицето на убиеца, ако е попаднал на него случайно. Струва ми се... не, сигурна съм, че се е случило нещо такова — когато ми разказваше всичко това и извади снимката, той е видял същото лице като това на снимката, или поне много приличащо на него само на няколко крачки разстояние и...

— Да — каза мистър Рафиъл замислено. — Това е възможно.

— Тогава той сякаш се сепна — продължи мис Марпъл. — Бързо прибра снимката в портфейла си и заговори за нещо съвсем друго на висок глас.

— Не би могъл да е сигурен — отбеляза мистър Рафиъл.

— Така е — съгласи се мис Марпъл. — Не би могъл да е сигурен. Но след това би огледал снимката много внимателно и би сравnil лицето, което е видял, за да реши дали става дума за случайна прилика или за един и същи човек.

Мистър Рафиъл се замисли за минута, после поклати глава.

— Нещо не е наред — каза той. — Мотивът не е адекватен на престъплението. Абсолютно неадекватен. Той говореше високо, нали?

— Да — потвърди мис Марпъл. — Той почти винаги говореше високо. Съвсем високо.

— Точно така. Непрекъснато викаше. Значи този, който е приближавал, би чул думите му?

— Предполагам, че се е чувало на доста голямо разстояние.

Мистър Рафиъл отново поклати глава.

— Звучи ми невероятно... Направо фантастично — каза той. — Всеки би се изсмял на такова нещо. Един стар досадник разказва как някой друг му разказал за някакво убийство, станало преди не знам

колко години, и показва снимка! Добре, дори да е било преди годинадве! Та кой би се разтревожил от подобно нещо? Това не е никакво доказателство... Само приказки от трета ръка... Онзи дори би могъл да се пошегува с приликата, да каже например: „Вижте колко приличам на този тип, а? Ха, ха, ха!“ Никой не би взел насериозно приказките на стария Палгрейв. Не ми казвай това, защото няма да повярвам. Не, този човек, ако разбира се, е бил същият, въобще не е имал от какво да се страхува! Би се изсмял на подобно обвинение! И защо тогава му е било да убива стария Палгрейв? Не, не му е нужно. Не може да не си даваш сметка за това.

— О, давам си сметка — отговори мис Марпъл. — Напълно съм съгласна с вас. Така е. И именно затова се тревожа. Толкова много, че снощи не можах да спя.

Мистър Рафиъл се вгледа в нея.

— Кажи какво те тормози толкова — подкани я той тихо.

— Може и да греша — каза мис Марпъл колебливо.

— Вероятно грешиш — каза мистър Рафиъл с обикновената си неучтивост. — Все пак нека чуем какво си измислила в малките часове снощи.

— Мотивът би бил много силен ако...

— Ако какво?

— Ако съвсем скоро е трябало да има... второ убийство.

Мистър Рафиъл се втренчи в нея. Той се опита да се намести в стола си.

— Какво искаш да кажеш?

— Толкова не ме бива в обясненията — каза мис Марпъл бързо и доста нервно. По бузите ѝ се появи руменина. — Да предположим, че някой е планирал да извърши убийство. Ако си спомняте, историята, която разказваше майор Палгрейв, беше за един човек, чиято съпруга умряла при подозрителни обстоятелства. После, след известен период от време, при съвсем същите обстоятелства е извършено друго убийство. Умира жената на мъж с друго име, но по същия начин, а лекарят, рассказал първоначално случая, е разпознал човека и установил, че е същият, независимо, че е сменил името си. Изглежда той е от онези убийци, които действат по един и същи начин сякаш по навик.

— Искаш да кажеш като Смит, който давеше жените си във ваната? Разбирам.

— Доколкото мога да разбера — продължи мис Марпъл, — и съдейки по това, което съм слушала и чела, човек, който извърши нещо такова и остане ненаказан, уви, се чувства окуражен да повтори деянието си. Решава, че е лесно, че е хитро. И го повтаря. И след това, както при Смит, това се превръща в навик. Престъпникът променя името си, ходи на различни места, но върши едно и също нещо. Едно и също престъпление. Така че, струва ми се, макар че може и да греша...

— Но не мислиш, че грешиш, нали? — попита мистър Рафиъл.

Мис Марпъл продължи, без да отговори:

— ... ако това е така, ако този човек се кани да се отърве от третата или четвъртата си съпруга, тогава разказът на майора би го притесnil, защото не би могъл да позволи да го свържат с предишните му престъпления. Ако си спомняте, Смит беше заловен точно по същия начин. Обстоятелствата около поредното престъпление привлякоха вниманието на някой, който ги беше сравnil с една дописка във вестника, отнасяща се за съвсем друг случай. Предполагам разбирате, че ако този престъпник е планирал в скоро време да извърши още едно убийство, не би позволил майор Палгрейв да се разхожда наоколо, да разказва историята си и да показва снимката, на когото свари.

Мис Марпъл замълча и погледна мистър Рафиъл умолително.

— Значи, трябало е да действа бързо, колкото се може по-бързо.

— Още същата нощ, а? — попита мистър Рафиъл.

— Да — отговори мис Марпъл.

— Доста бърза работа — каза мистър Рафиъл, — но не е невъзможна. Пуска слуха за високото кръвно на майора, оставя таблетките в стаята му, слага малко от веществото със сложното име в пунша му и готово.

— Да. Така е. Но всичко това вече е свършило. То не бива да ни тревожи сега... Трябва да помислим за бъдещето. За сега. След като майор Палгрейв е мъртъв и снимката е изчезнала, убиецът може да приведе плана си за ново убийство в действие.

Мистър Рафиъл подсвири.

— За всичко си помислила — каза той.

Мис Марпъл кимна и каза с непривичен за нея, почти диктаторски тон:

— И ние трябва да го спрем! Трябва да му попречите на всяка цена, мистър Рафиъл!

— Аз? — възклика той изумено. — Защо аз?

— Защото сте богат и влиятелен — обясни мис Марпъл. — Хората ще се вслушат в това, което им предложите. Мен няма и да ме изслушат. Ще решат, че съм старица с богато въображение.

— Може би си права — отговори мистър Рафиъл. — И ще са пълни глупаци, ако го направят. Макар че, трябва да кажа, наистина никой не би помислил, че имаш и грам мозък в главата, ако чуе какво говориш обикновено. А в действителност имаш логичен ум. Много малко жени могат да се похвалят с такова нещо.

Той се размърда притеснено в стола си.

— Къде, по дяволите, е Естер? Ами Джаксън? Някой трябва да ми помогне да се наместя по-удобно... Не, няма смисъл да се опитваш... Не си достатъчно силна. Не зная как я мислят тази работа тези двамата... да ме оставят така...

— Ще отида да ги потърся — каза мис Марпъл.

— Не, няма да ходиш никъде. Ще останеш тук и ще обмислим всичко. Кой от тях е убиецът? Ненадминатият Грег? Тихият Едуард Хилингдън? Или моят човек Джаксън? Трябва да е някой от тях, нали?

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

МИСТЪР РАФИЪЛ ПОЕМА НЕЩАТА В СВОИ РЪЦЕ

— Не зная... — каза мис Марпъл.

— Какво искаш да кажеш? А какво говорихме през последните двадесет минути?

— Хрумна ми, че може би не съм била права.

Мистър Рафиъл се втренчи в нея.

— Ето ти тебе! — каза той с отвращение. — А говореше толкова убедено!

— О, да... убедена съм... за убийството. Но не съм сигурна за убиецата. Виждате ли, успях да открия, че майор Палгрейв не е разказвал само една история за убийство... Сам вие ми казахте, че ви е разказвал за някаква съвременна Лукреция Борджия.

— Точно така... Но това е съвсем друго нещо.

— Зная. А мисис Уолтърс спомена, че ѝ е разказвал за някой, който е бил задушен с газ...

— Но това, което той ти е разказал...

Мис Марпъл си позволи да го прекъсне — нещо, което на мистър Рафиъл не се случваше често.

Тя заговори бързо и неспокойно, почти несвързано:

— Не разбираете ли? Толкова е трудно да сме сигурни... Цялата работа е, че... толкова често... човек не слуша какво му се говори... Попитайте мисис Уолтърс... тя каза същото нещо... в началото слушаш... след това нещо отвлича вниманието ти... и после откриваш, че си пропуснал нещо. Чудя се, дали не е възможно нещо подобно да се е случило между края на историята, която ми разказа... тя беше за мъж... и момента, в който извади портфейла си и попита: „Искате ли да видите лицето на един човек, извършил убийство?“

— И ти си помисли, че в ръцете си държи снимка на мъж.

— Да, помислих си това. И през ум не ми мина, че може и да не е било така. Но... как мога да съм сигурна?

Мистър Рафиъл я погледна замислено...

— Лошото при теб е — каза той, — че си прекалено добросъвестна. Това е голяма грешка... Вземи някакво решение и повече не се колебай. В началото не се колебаеше изобщо. Ако питаш мен, при тези разговори с пастора, сестра му и всички останали, си чула нещо, което те е обезпокоило.

— Може би е така.

— Добре, забрави го за известно време. Нека да започнем с това, което знаем. Защото в девет от десет случая, първоначалните преценки се оказват най-правилни... поне с мен е така. Имаме трима заподозрени. Хайде да ги огледаме добре. Някакви специални предпочтания?

— Не, нямам — отговори мис Марпъл. — Никой от тях не ми прилича на убиец.

— Да вземем най-напред Грег — каза мистър Рафиъл. — Не мога да го понасям. Е, това не значи, че е убиец. Както и да е, има едно-две неща против него. Таблетките против високо кръвно бяха негови. Били са му подръка, колко му е да ги използва?

— Прекалено очевидно, не смятате ли? — възрази мис Марпъл.

— Не съм много сигурен — каза мистър Рафиъл. — В края на краишата най-важното е било да се действа бързо, а таблетките са били у него. Не е имал много време да търси някой друг, който има такива. Да приемем, че го е направил Грег. Добре. Ако е искал да махне милата си съпруга Лъки от пътя си... Добра идея, между другото, на негово място и аз бих поискал същото... Но не виждам причина да я убива... По всичко личи, че е богат. Наследил е състоянието на първата си жена, а то не е било никак малко. Виж, ако ставаше дума за нея, мотивът му е неоспорим. Само че това вече е приключило. Той се е измъкнал невредим. А Лъки е била бедна родственица на първата му жена. Без никакви средства. Значи, ако сега иска да се отърве от нея, то ще е за да се ожени за някоя друга. Някакви клюки по този въпрос?

Мис Марпъл поклати глава.

— Не съм чула подобно нещо. Той... се държи много галантно с всички дами.

— Е, това е приятният, старомоден начин на изразяване — каза мистър Рафиъл. — Както и да е. Истината е, че е женкар. Непрекъснато флиртува... Но и това не е достатъчен мотив за убийство! Трябва още нещо. Тогава да вземем Едуард Хилингдън. Той вече е черна овца, без никакво съмнение.

— Едуард, струва ми се — каза мис Марпъл, — е неудовлетворен човек.

Мистър Рафиъл я погледна замислено.

— А нима един убиец непременно трябва да е удовлетворен?

Мис Марпъл се прокашля.

— Е, ако съдя по досегашния си опит, повечето са. Поне след престъплението.

— Предполагам, че досегашният ти опит не е кой знае колко голям.

Мис Марпъл би могла да обори това му предположение, но се въздържа. Знаеше, че джентълмените не обичат да им се възразява.

— Хилингдън ми се струва доста подозрителен — продължи мистър Рафиъл. — Имам чувството, че между него и жена му става нещо странно. Забелязала ли си?

— О, да — отговори мис Марпъл. — Забелязах. Разбира се, пред хората се държат безупречно, но това би трябвало да се очаква.

— Сигурно познаваш този тип хора по-добре от мен — каза мистър Рафиъл. — Както и да е. Всичко може да изглежда много нормално и с добър вкус, но има вероятност Едуард Хилингдън да желае да се отърве от Ивлин Хилингдън. Съгласна ли си?

— Ако е така — отговори мис Марпъл, — би трябвало да има друга жена.

Тя поклати глава неудовлетворено и добави:

— Не мога да се отърва от чувството, че нещата не са така прости. Наистина не мога.

— Добре. Кой ще е следващият? Джаксън? С мен няма да се занимаваме.

Мис Марпъл се усмихна за първи път.

— А защо да не се занимаваме с вас, мистър Рафиъл?

— Защото ако искаш да обсъждаш възможността да съм убиец, ще трябва да го направиш с някой друг, не с мен. С мен само ще си загубиш времето. И освен това, ставам ли според теб за убиец?

Напълно безпомощен старец, когото обличат като кукла, разхождат насам-натам с инвалиден стол, който сутрин не може да стане от леглото без чужда помощ и не може да направи крачка, ако не се подпре на някого. Как изобщо бих могъл да убия, когото и да било?

— Както и всеки друг — отговори мис Марпъл оживено.

— И как според теб би могло да стане?

— Както ще се съгласите, вие имате ум, нали?

— Разбира се, че имам ум — заяви мистър Рафиъл. — При това, струва ми се, доста повече от когото и да било в този хотел.

— Умът — продължи мис Марпъл, — би ви позволил да преодолеете физическите трудности, ако решите да убияте някого.

— Няма да е много лесно!

— Така е — съгласи се мис Марпъл, — няма да е много лесно.

Но пък си мисля, че би ви доставило удоволствие.

Мистър Рафиъл я изгледа продължително и след това се разсмя.

— Ама и теб си те бива! Изобщо не си пухкавата възрастна бабичка, на която приличаш. Значи смяташ, че съм убиец, а?

— Не — отговори мис Марпъл. — Не смяtam.

— А защо?

— Ами тъкмо защото имате ум. Човек, който има ум, може да получи това, което желае, и без да прибягва до убийства. Да убиеш е глупаво.

— А и кого, по дяволите, бих могъл да искаам да убия?

— Това е интересен въпрос — каза мис Марпъл. — Но все още не съм имала удоволствието да разговарям с вас достатъчно, за да мога да си изработя подходяща теория.

Усмивката на мистър Рафиъл стана по-ширака.

— Разговорите с теб могат да бъдат опасни — каза той.

— Ако човек има какво да крие — възрази мис Марпъл, — всички разговори са опасни.

— Може и да е така. Да се върнем към Джаксън. Какво мислиш за него?

— Трудно ми е да кажа. Наистина не съм имала възможност изобщо да разговарям с него.

— Значи нямаш никакво мнение по въпроса?

— Той донякъде ми напомня — каза мис Марпъл замислено — един млад човек, който работи в кметството на селото, в което живея.

Джонас Пери.

— Е, и? — попита мистър Рафиъл и замълча.

— Той — обясни мис Марпъл — не беше особено доволстворителен като човек.

— И Джаксън не е. Но все пак съм доволен. В работата си е много добър и освен това няма нищо против да го ругая. Знае отлично, че му плащам повече, отколкото трябва и е готов да търпи. Но не бих го наел за никаква работа, която би изисквала да му имам доверие. Сега няма нужда да му имам доверие. Може миналото му да е безупречно, може и да не е. Препоръките му бяха добри, но ми се сториха... как да кажа... малко резервиранi. За щастие аз не съм човек, който има никакви неприятни тайни, така че никой не може да ме шантажира.

— Нямате тайни? — каза мис Марпъл замислено. — Но, мистър Рафиъл, не е възможно да нямате поне търговски тайни.

— Да, но Джаксън не може да се добере до тях. Той е шлайфano дърво, бих казал, но наистина не мога да си го представя като убиец. Просто не е в стила му.

Той замълча за малко и след това неочеквано каза:

— Знаеш ли, като се вгледам малко по- внимателно в цялата тази невероятна работа, майор Палгрейв, нелепите му истории и всичко останало, ми се струва, че правим напълно погрешен извод. Аз съм човекът, който е трябало да бъде убит.

Мис Марпъл го погледна изненадано.

— Трябва да има правилно разпределение на ролите — обясни мистър Рафиъл. — Кой най-често става жертва на убийство в криминалните разкази? Застаряващите мъже с много пари.

— И около които има много хора, желаещи да се отърват от тях, за да вземат тези пари — каза мис Марпъл. — И това е вярно, нали?

— Е — замисли се мистър Рафиъл, — мога да изброя петима или шестима души в Лондон, които не биха избухнали в плач, ако прочетат некролога ми във вестника. Само че те едва ли биха стигнали чак дотам, сами да предизвикат смъртта ми. В края на краищата, какво ще постигнат? И без това ме чакат да умра всеки момент. Всъщност, тези нещастници са изумени, че още съм жив. И лекарите се чудят.

— Разбира се — каза мис Марпъл — вие имате силна воля за живот.

— Смяташ, че това е странно, предполагам.

— О, не — отговори тя. — Според мен това е напълно естествено. Животът става много по-интересен и ти се струва, че има много по-голяма стойност, когато наближи моментът да се разделиш с него. Не би трябвало да е така, но е така. Когато си здрав и млад и целият живот е пред теб, не го цениш толкова. Младите хора се самоубиват много по-лесно... От отчаяние, от любов, понякога и заради най-обикновени ежедневни грижи и тревоги. А старите знаят колко ценен и интересен е животът.

— Ха! — изсумтя мистър Рафиъл презрително. — Стой и слушай как си приказват две стари кранти!

— Това, което казах, е вярно, нали?

— О, да — отговори мистър Рафиъл. — Напълно вярно. Но не смяташ ли, че е логично аз да съм бил предвидената жертва?

— Зависи дали някой би могъл да спечели от смъртта ви — каза мис Марпъл.

— Едва ли има такъв. Освен, разбира се, конкурентите ми в бизнеса, но както казах, те са сигурни, че съвсем скоро ще ги оставя на спокойствие. Не съм толкова глупав, че да оставя на роднините си големи суми. У тях ще остане много малко, а с основната част ще се разпорежда правителството. Още преди години съм се погрижил за това... Фондации, дарения и всичко останало.

— Джаксън би ли спечелил от смъртта ви?

— Няма да получи и лира — отговори мистър Рафиъл със задоволство. — Плащам му поне два пъти повече, отколкото би получил, където ѝ да било. Това е защото трябва да търпи настроенията ми. Много добре му е известно, че ако умра, той само ще загуби.

— А мисис Уолтърс?

— Същото важи и за нея. Тя е добро момиче. Първокласна секретарка, интелигентна, уравновесена, разбира много добре какво искам, окото ѝ не мигва, ако побеснея, и изобщо не обръща внимание, когато я обиждам. Държи се като приятна и симпатична гувернантка, на която са поверили непоносимо и разгледено дете. Е, понякога ме дразни, но всички го правят. У нея няма нищо забележително. В много отношения тя е една с нищо неотличаваща се млада жена, но едва ли бих могъл да намеря по-подходяща от нея. През живота си е имала

много неприятности. Омъжила се е за лош човек. Бих казал, че по отношение на мъжете никога не е имала трезва преценка. Някои жени са такива. Падат си до полууда по всеки, който им разкаже жалната история за тежкия си живот, и са убедени, че един мъж има нужда единствено от разбираща съпруга, и че след като се омъжат за него, той ще си нахлупи шапката и ще заживее като хората. Само че мъжете от този тип никога не могат да се оправят в живота. За щастие този съпруг умрял — една вечер се напил на някакво празненство и паднал под колелата на автобуса. Естер трябало да издържа дъщеря си и се наложило да се върне към професията си. От пет години работи при мен. Още от самото начало й дадох съвсем ясно да разбере, че от мен не бива да очаква нищо, в случай че умра. Плащам й много голяма заплата и ежегодно й давам още по една четвърт от сумата като добавка. Колкото почтен и честен да е един човек, не бива да се доверяваш на никого... Затова казах на Естер, че след смъртта ми не бива да очаква нищо. Докато съм жив, всяка година заплатата й ще се увеличава. Ако спестява по-голямата част от тези пари, а вярвам, че го прави, когато ме изнесат напред с краката, тя ще е доста заможна. Поел съм образоването на дъщеря й, а освен това съм вложил на нейно име доста голяма сума, която ще получи, когато стане пълнолетна. Така че мисис Естер Уолтърс няма от какво да се оплаче. Смъртта ми със сигурност ще представлява за нея сериозна материална загуба. — Той погледна изпитателно мис Марпъл. — И тя си дава сметка за това. Много добре. Естер е разумна жена.

— Разбира ли се с Джаксън? — попита мис Марпъл.

Мистър Рафиъл я стрелна с очи.

— Забелязала си нещо, така ли? Да, особено напоследък Джаксън се увърта около нея и й хвърля погледи. Той е хубавец, но в тази насока засега няма никакъв успех. Не са от една и съща класа. Тя е над него. Не много. Ако наистина беше от по-висша прослойка, това не би имало никакво значение, но знаеш колко особени са хората от долните етажи на средната класа. Майка й е била учителка, а баща й — банков чиновник. Не, тя никога не би паднала до нивото на Джаксън. Мога да кажа, че той точки зъбите си за нейното гнезденце, само че няма да получи нищо.

— Ш-ш-ш-т! Тя идва! — предупреди го мис Марпъл.

Двамата се обърнаха към пътеката за хотела, по която приближаваше Естер Уолтърс.

— Тя е много хубаво момиче — каза мистър Рафиъл, — но няма никакъв блясък. Иначе е много приятна.

Мис Марпъл въздъхна — така би въздъхнала всяка жена, независимо от възрастта си, над пропуснатите възможности. Тя знаеше какво липсва у Естер Уолтърс — през живота си беше чувала да го наричат по най-различен начин — „не ме привлича с нищо“, „никакъвексапил“, „няма онова пламъче в очите“... Руса коса, чудесна кожа, бадемови очи, съвсем хубава фигура, приятна усмивка, но няма онова, което кара мъжете да се обръщат, когато минават покрай нея по улицата.

— Трябва да се омъжи пак — каза мис Марпъл, като понижи глас.

— Разбира се, че трябва. Би била чудесна съпруга.

Естер Уолтърс дойде при тях и мистър Рафиъл я посрещна с малко пресилен упрек:

— Ето те и теб, най-накрая! Къде се бавиш толкова време?

— Изглежда тази сутрин всички бяха решили да изпращат телеграми — отговори Естер. — А и освен това много хора искаха да платят сметките си и да си заминат.

— Да си заминат значи, а? Да не би да е заради това убийство?

— Предполагам, че заради него. Горкият Тим Кендъл е обезпокоен до смърт.

— Нищо чудно. Много жалко за тази млада двойка, трябва да кажа.

— Наистина е жалко. Доколкото разбрах, в това начинание са вложили всичките си средства. Много се притесняваха дали ще успеят. Освен това ми се струва, че вече им беше потръгнало.

— Добре се справяха — съгласи се мистър Рафиъл. — Тим е много способен, а освен това работи, без да жали сили. Моли е много приятна жена... И хубава. И двамата работеха като негри, макар че тук е малко неуместно да се каже такова нещо, защото тукашните негри изобщо не работят както трябва. Веднъж видях един да се катери по бананова палма, за да си откъсне закуската, а после легна и спа цял ден. Приятен живот. Говорехме за убийството — добави той накрая.

Естер Уолтърс погледна стреснато и се обръна към мис Марпъл.

— Бях се заблудил за нея — каза мистър Рафиъл с характерната си прямота. — Никога не съм си падал по старите бабки. Само плетат и бърборят. Но тази тук не е обикновена. Има очи и уши и знае как да ги използва.

Естер Уолтърс отправи извиняващ се поглед към мис Марпъл, но тя нямаше вид на обидена.

— Трябва да знаете, че това в неговата уста е комплимент — обясни Естер.

— О, разбирам много добре — отговори мис Марпъл. — Също така разбирам, че мистър Рафиъл е привилегирован или поне така си мисли.

— Какво искаш да кажеш с това „привилегирован“?

— Ами искам да кажа, че да се държите грубо, когато си поискате, е привилегия — отговори мис Марпъл.

— Нима се държах грубо? — Мистър Рафиъл беше искрено изненадан. — Съжалявам, ако съм те обидил.

— Не, ни най-малко. Вие не можете да ме обидите — каза тя. — Мога да изтърпя всякакво поведение.

— Не, само не си го връщай. Естер, донеси един стол и седни при нас. Може би ще можеш да помогнеш.

Естер отиде в другия край на верандата и донесе лек плетен стол.

— Ще продължим разговора си — каза след това мистър Рафиъл.

— Ставаше дума за стария Палгрейв, лека му пръст, и неговите вечни истории.

— О, Боже! — въздъхна Естер. — Боя се, че се стремях да избягам от него при всяка възможност.

— Мис Марпъл е проявила повече търпение — каза мистър Рафиъл. — Естер, разказал ли ти е някога за някакъв убиец?

— О, да — отговори тя. — Няколко пъти.

— И каква точно ти е разказал? Какво си спомняш?

— Е...

Тя замълча, за да си припомни, и после добави, сякаш за да се оправдае:

— Бедата е, че никога не съм го слушала много внимателно. Виждате ли, тази история беше до голяма степен като една друга, за някакъв лъв в Родезия, която никога не свършваше. Постепенно си бях изработила навика да не слушам какво ми говори.

— Кажи ни това, което помниш.

— Според мен беше свързана с някакво убийство, за което писаха във вестниците. Майор Палгрейв каза, че му се е случило нещо, което не се случва на всеки. Че бил срецнал убиец лице в лице.

— Срецнал? — възкликна мистър Рафиъл. — Тази дума ли използва той? Срецнал?

Естер изглеждаше объркана.

— Така ми се струва... — гласът ѝ беше изпълнен със съмнение.

— Или може би каза нещо като: „Мога да ти покажа един убиец“.

— Е, кое от двете? Има известна разлика.

— Не съм много сигурна... Мисля, че искаше да ми покаже никаква снимка.

— Това е нещо друго.

— И след това се впусна надълго и нашироко да ми обяснява за Лукреция Бордия.

— Остави я Лукреция Бордия. Знаем за нея.

— Говореше ми за отравяния и че Лукреция Бордия била много красива и имала рижка коса. И че на света имало много повече жени отровителки, отколкото сме си мислели.

— Боя се — каза мис Марпъл, — че е много вероятно да е прав.

— Каза още, че отровата била женско оръжие.

— Изглежда се е отклонил от темата — забеляза мистър Рафиъл.

— Е, разбира се, той винаги се отклоняваше от темата. И тогава преставах да го слушам и само повтарях „Аха“, „Да“, „Така ли“ или „Не може да бъде“.

— А каква е тази снимка, която е искал да ти покаже?

— Не помня. Може да е било нещо, което е виждал във вестника...

— И не ти е показал никаква снимка?

— Снимка? Не. — Естер поклати глава. — Съвсем сигурна съм в това. Каза ми, че била много красива и че никой не би си помислил, че е убила човек.

— Тя?

— Ето това е — възкликна мис Марпъл. — Всичко е толкова объркано!

— Сигурна ли си, че говореше за жена? — попита мистър Рафиъл.

— О, да, без съмнение.

— И снимката е била на жена?

— Да.

— Не е възможно.

— Така беше — настоя Естер. — Той каза: „Тя е тук, на острова. Ще ти я покажа и ще ти разкажа цялата история“.

Мистър Рафиъл изруга и изрази гласно мнението си за починалия майор Палгрейв, без изобщо да подбира думите си.

— Има вероятност — завърши той — нито дума от това, което е приказвал, да не е истина.

— Да се чуди човек... — промърмори мис Марпъл.

— Значи така — каза мистър Рафиъл. — Старият бърборко е започнал да ти разказва ловни приключения. Преследване на диви свине, стрелба по тигри и слонове, спасяване на косъм от кръвожадни лъвове. Едно или две от тях може да е преживял наистина. Няколко са били чиста измислица, а останалите вероятно е чул от някой друг. След това е заговорил за убийства, като е нижел разказите един след друг. Но най-важното е, че ги е разказал сякаш са се случили на него самия. Обзалагам се, че повечето от тях е прочел във вестника или е гледал по телевизията.

Той се обърна с упрек към Естер:

— Каза, че не си слушала внимателно. Може би не си разбрала какво ти говори?

— Сигурна съм, че говореше за жена — настоя Естер — защото, съвсем естествено, се зачудих коя ли може да е тя.

— Коя мислиш, че е? — попита мис Марпъл.

Естер се изчерви и обърка.

— О, не исках да... Искам да кажа, не бих...

Мис Марпъл не настоя. Присъствието на мистър Рафиъл щеше да ѝ попречи да разбере какво точно беше предположила Естер Уолтърс. Това можеше да стане само в приятен разговор между две жени, проведен на четири очи. И, разбира се, оставаше възможността Естер Уолтърс да лъже. Естествено, мис Марпъл не изрази гласно това съмнение. Просто го отбеляза като възможност, макар и да не беше склонна да го приеме за истина. Първо, защото не смяташе Естер Уолтърс за лъжкиня и, второ, защото не виждаше причина да лъже.

— Но ти каза — мистър Рафиъл се обърна към мис Марпъл, — ти каза, че също ти е разказал подобна история и че се е канел да ти покаже снимка на мъж убиец!

— Така ми се стори, да.

— Така ти се стори? В началото беше съвсем сигурна!

— Никак не е лесно — отговори мис Марпъл убедено — да предадеш един разговор и да повториш думите на събеседника си напълно точно. Човек винаги запомня това, което му се е сторило, че другият иска да каже, след това го облича в свои думи и това е. Майор Палгрейв наистина ми разказа тази история. Каза ми, че този, който я е разказал на него, е бил лекар и му е показал снимка на убиеца. Но ако трябва да бъда честна докрай, трябва да призная, че точните му думи бяха: „Искате ли да видите лицето на един човек, извършил убийство?“ Естествено, приех, че говори за същата снимка. Че това е снимката на онзи убиец. Но трябва да призная, че е възможно... много малко възможно, но все пак възможно... мислите в главата му да са се объркали и да е свързал онази снимка, която е виждал в миналото, с някаква друга снимка, която е направена наскоро и на която, той е бил убеден в това, е било запечатано лицето на убиец.

— Жени! — изсумтя мистър Рафиъл недоволно. — Всички сте еднакви! Всички до една! Нищо не можете да запомните точно. Никога не сте сигурни как точно е станало нещо! — Той отново изсумтя недоволно и добави с раздразнение: — И какво сега? Докъде стигнахме? Ивлин Хилингдън или жената на Грег, Лъки? Такава бъркотия!

Чу се леко предупредително гюкашляне. До лакътя на мистър Рафиъл стоеше Артър Джаксън. Беше се приближил толкова безшумно, че никой не го забеляза.

— Време е за масажа ви, сър — каза той.

Мистър Рафиъл не положи никакво усилие да скрие гнева си:

— От къде на къде ще се промъкваш така до мен и ще ме караш да подскачам?! Изобщо не те чух!

— Много съжалявам, сър.

— Днес няма да има никакъв масаж! И без това нямам никаква полза от него!

— Не говорете така, сър — каза Джаксън, пълен с професионална жизнерадост. — Скоро ще забележите, ако прекратим.

Той сръчно завъртя стола и го забута към бунгалото.
Мис Марпъл стана, усмихна се на Естер и се отправи към плажа.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА БЕЗ БЛАГОТВОРНОТО ПРИСЪСТВИЕ НА СВЕЩЕНИК

Тази сутрин плажът беше доста празен. Грег се плискаше във водата по обичайния за него шумен начин, а Лъки лежеше по корем на пясъка с добре намазан с плажно масло гръб. Русата ѹ коса беше разстлана по раменете. Семейство Хилингдън го нямаше. Сеньора Де Касперо заедно с няколко подбрани ухажори лежеше по гръб и говореше гърлено и щастливо на испански. Няколко деца — испанчета и французойчета — играеха на пясъка до водата и се смееха. Пасторът и мис Прескът седяха на плетени столове недалеч и наблюдаваха сцената. Пасторът беше нахлупил шапката си над очите и имаше вид на заспал човек. До тях имаше свободен стол и мис Марпъл се запъти натам.

— О, Боже! — възклика мис Марпъл.

— Знам, знам! — отвърна мис Прескът.

Това беше израз на общото им съжаление за насилиствената смърт.

— Горкото момиче — въздъхна мис Марпъл.

— Колко жалко! — намеси се пасторът. — Такава трагедия!

— За миг си помислихме, че трябва да си вървим, аз и Джереми... Но после решихме да не го правим. Не би било честно спрямо семейство Кендъл. В края на краишата, вината не е тяхна, нали? Би могло да се случи на всекиго.

— В средата на жизнения път се сблъскват със смъртта — каза пасторът тържествено.

— Знаеш колко важно е за тях да успеят — каза мис Прескът. — Вложили са всичките си пари в този хотел.

— Много приятно момиче — каза мис Марпъл, — но ми се струва, че напоследък нещо не изглежда добре.

— Много е неспокойна — съгласи се мис Прескът. — Разбира се, семейството ѝ... — тя поклати глава.

— Наистина, Джоан — укори я пасторът меко, — има някои неща, които...

— Всички го знаят — възрази мис Прескът. — Семейството ѝ живееше недалеч от нас. Една далечна леля... много странно... а един от чиковците ѝ се съблече чисто гол в една от станциите на метрото... Мисля, че беше „Грейт Парк“.

— Джоан! Тези неща не бива да се говорят!

— Колко тъжно — каза мис Марпъл и поклати глава, — макар че това е често срещана форма на лудост. Помня, когато работехме в Организацията за подпомагане на арменците, че един много уважаван възрастен свещеник заболя по същия начин. Обадиха се веднага на жена му и тя дойде да го вземе с такси, увит в одеяло.

— Разбира се, с най-близките роднини на Моли всичко е наред — продължи мис Прескът. — Е, тя никога не се е разбирала с майка си както трябва, но колко момичета в наши дни могат да се похвалят с това?

— Толкова жалко! — поклати глава мис Марпъл.

— Защото едно младо момиче наистина има нужда от знанията и опита на майка си.

— Точно така — съгласи се мис Прескът многозначително. — Моли, трябва да знаете, беше тръгнала подир някакъв мъж... съвършено неподходящ, доколкото успях да разбера...

— Толкова често се случва това! — каза мис Марпъл.

— Семейството ѝ беше разочаровано, разбира се. Но не бяха чули за този младеж от самата Моли, а от някакъв външен човек. Майка ѝ настояла да го доведе вкъщи, за да се запознаят с него както подобава. Но тя отказала, доколкото разбрах. Казала, че било унизително за него. Било обидно да го кара да ходи при семейството ѝ, за да го оглеждат като някакъв си кон. Така казала.

Мис Марпъл въздъхна.

— Колко много тант е нужен в отношенията с младите! — промърмори тя.

— Както и да е. След това ѝ забранили да го вижда.

— Но в днешно време това е невъзможно! — учуди се мис Марпъл. — Момичетата вече ходят на работа и се срещат, с когото си

поискат, без някой да може да им забрани.

— Именно тогава, за щастие — продължи мис Прескът, — тя срецнала Тим Кендъл и така да се каже, другият избледнял в съзнанието й. Нямам думи, за да кажа какво облекчение изпитали всички...

— Предполагам, че не са го изразили прекалено явно — каза мис Марпъл. — Това много често може да отблъсне едно младо момиче от подходящия кандидат.

— Да, наистина.

— Човек си спомня себе си... — измърмори мис Марпъл и се замисли за миналото. За някакъв мъж, когото беше срецнала при една игра на крокет. Стори й се приятен — весел, почти бохем във възгледите си. След това баща й, съвсем неочеквано, го прие прекалено радушно. Младежът беше одобрен, решиха, че е подходящ и започнаха да го канят в къщата си прекалено често. А тя, в края на краищата, успя да разбере, че той е направо *тъп*. Много, много тъп.

Пасторът изглеждаше безопасно задряпал и мис Марпъл реши да опита да насочи разговора към темата, която я интересуваше.

— Разбира се — каза тихо тя — вие познавате това място много по-добре от мен. Идвate тук вече от няколко години, нали?

— Миналата и две години преди това. Остров Сен Оноре ни харесва много. Хората тук са много приятни... Няма ги лъскавите супербогаташи.

— Значи познавате Хилингдън и Дайсън добре?

— Да, доста добре.

Мис Марпъл се прокашля и заговори още по-тихо:

— Майор Палгрейв ми разказа нещо толкова интересно...

— О, той непрекъснато разказваше разни случки, нали? Разбира се, ако човек е пътувал по света колкото него... Бил е в Индия, Африка, Китай, ако не се лъжа...

— Да, наистина — отговори мис Марпъл. — Но аз нямах предвид някоя от тези истории. Това, което ми разказа той, касаеше един... един от хората, които току-що споменах.

— О! — възклика мис Прескът. Гласът й беше многозначителен.

— Да. И сега се чудя... — Погледът на мис Марпъл се плъзна бавно по плажа и стигна до мястото, където лежеше Лъки и печеше

гърба си. — Има много хубав тен, нали, мис Прескът — отбеляза тя. — И косата ѝ... Толкова е прекрасна! Почти същият цвят като косата на Моли Кендъл, нали?

— Единствената разлика е — каза мис Прескът, — че цветът на Моли Кендъл е естествен, а на Лъки е резултат от флаcon с боя.

— За Бога, Джоан! — възнегодува пасторът, който неочаквано се беше събудил. — Не мислиш ли, че това, което каза, е недопустимо?

— Никак не е недопустимо — каза мис Прескът язвително. — Просто съобщих един факт.

— Косата ѝ ми се струва много приятна на вид — каза пасторът.

— Естествено, че ще ти се стори. Нали за това я боядисва. Но мога да те уверя, скъпи Джереми, че с това не би могла да заблуди нито една жена. Нали? — Тя погледна въпросително мис Марпъл.

— Да, предполагам... Боя се, че нямам вашия опит в тези неща — отговори мис Марпъл, — но... определено мога да каже, че не изглежда естествено. Никак. На всеки пет или шест дни при корените се появява истинският цвят...

Тя погледна към мис Прескът и двете си кимнаха в знак на чисто женско съгласие.

Пасторът сякаш задряма отново.

— Майор Палгрейв ми разказа нещо наистина необикновено — промърмори мис Марпъл. — За... е, не успях да чуя съвсем добре... понякога недочувам. Стори ми се, че казва... или намекна... — тя замълча.

— Зная за какво говорите. По онова време имаше много приказки...

— Искате да кажете, по времето, когато...

— Когато умря първата жена на мистър Дайсън. Смъртта ѝ беше съвсем неочаквана. Всъщност, всички смятаха, че Гейл страда от *malade imaginaire* — хипохондрия. Така че, когато получи пристъпа и умря така внезапно... е, разбира се, хората започнаха да приказват.

— Имаше ли някакви неизяснени неща по онова време?

— Докторът беше озадачен. Той беше съвсем млад и нямаше кой знае какъв опит... Беше от онези, които предписват антибиотици за всичко. Знаете кои имам предвид... Тези, които не си правят много труд да прегледат пациента или да се замислят какво му е всъщност. Просто му дават някакви хапчета от шишенце и ако състоянието му не

се подобри, опитват с други. Да, струва ми се, че беше озадачен, но изглежда и преди беше имала неприятности със стомаха. Поне съпругът ѝ казваше така, а на пръв поглед нямаше нищо нередно...

— Но вие мислите, че...

— Да, аз винаги се стремя да не приемам нещата на доверие... Човек се съмнява, знаете... А и толкова различни неща казваха хората, че...

— Джоан! — Пасторът се изправи. Изглеждаше ядосан. — Не обичам, когато... Наистина мразя да се разпространяват такива злонамерени приказки. Винаги сме се противопоставяли на подобни неща! Не гледайте злото, не слушайте злото, не причинявайте зло с думите си! И най-важното, не мислете злото никому! Това би трябвало да е девизът на всеки християнин, мъж или жена!

Двете жени мълкнаха смутено. Бяха получили укор от един мъж и отдавайки дължимото на възпитанието си, замълчаха смилено. Само че вътрешно бяха ядосани, объркани и никак не се разкайваха. Мис Прескът хвърли на брат си поглед, изпълнен с неприкрито раздразнение.

Мис Марпъл извади плетката си и започна да я оглежда. За щастие обаче шансът беше на тяхна страна.

— Отче! — извика тъничко, пискливо гласче. Беше едно момиченце французойче, от тези, които си играеха край водата. Беше се приближило, без да го забележат, и сега стоеше до стола на пастора.

— Отче! — изчурулика още веднъж детето.

— М-м? Да, миличко? Какво има, малкото ми? — попита пасторът на френски.

Детето обясни. Беше възникнал спор за това, чий ред е да плува с плавниците, а трябваше да се решат и някои други въпроси на крайбрежния етикет. Пастор Прескът обичаше децата извънредно много, особено момиченцата, и винаги с удоволствие се намесваше, за да им помогне да решат споровете си. Той стана с готовност и придружи детето до водата. Мис Марпъл и мис Прескът въздъхнаха дълбоко и се спогледаха многозначително.

— Джереми, и, разбира се, той има право, винаги се противопоставя на злонамерените клюки — каза мис Прескът. — Но нима човек може да не обръща внимание на това, което говорят хората? Та, както казах, по онова време се говореха какви ли не неща.

— Да! — подкани я мис Марпъл нетърпеливо.

— Тази млада жена, тогава се казваше мис Креторе, ако не се лъжа, беше някаква братовчедка на мистър Дайсън и се грижеше за мисис Дайсън. Даваше ѝ лекарствата и всичко останало. — Последва кратка многозначителна пауза. — И, разбира се, доколкото разбрах — гласът на мис Прескът стана съвсем тих, — между нея и мистър Дайсън е имало това-онова. Много хора бяха забелязали. Искам да кажа, такива неща не могат да останат скрити задълго на място като онова. После се разказваше някаква прелюбопитна история, за някакво лекарство, което Едуард Хилингдън ѝ купил от аптеката.

— О, значи и Едуард Хилингдън е участвал?

— Да. Той беше много хълтнал... Хората забелязват такива неща... И Лъки — мис Креторе, си играеше с двамата и ги използваше както си пожелае. Грегъри Дайсън и Едуард Хилингдън. Не можем да не признаем, ме винаги е била привлекателна жена.

— Макар и вече да не е млада както някога — отбеляза мис Марпъл.

— Точно така. Но винаги се е носела хубаво и се е гримирала много добре. Естествено тогава, когато беше само бедната роднина, далеч не беше така безгрижна и весела, както сега. На пръв поглед изглеждаше, че е много предана на горката болна... Но... Е, виждате какво става...

— А тези приказки... за лекарството от аптеката... Как стана така, че хората се разприказваха?

— Е, това не е станало в Джеймстаун. Струва ми се, че са били на Мартиника. Французите, доколкото знам, не са толкова стриктни, колкото нас, щом става дума за лекарства... Та аптекарят споменал на някого и мълвата тръгнала... Знаете как става...

Мис Марпъл знаеше по-добре от всички.

— Аптекарят казал, че полковник Хилингдън поискал някакво лекарство, но не успял да си спомни точно името му и се наложило да изведи от джоба си едно листче, на което то било записано. Както и да е... Както казах, хората говореха след това много...

— Но не мога да разбера как полковник Хилингдън... — Мис Марпъл се намръщи объркано.

— Предполагам, че е бил използван като маша. Няма значение. Все едно, Грегъри Дайсън се оженил повторно след почти неприлично

кратък срок. Има-няма месец след това, както разбрах.

Те се спогледаха.

— Но не е имало истински подозрения? — попита мис Марпъл.

— О, нищо такова... Само... приказки. Естествено, много възможно е да са били напълно безпочвени.

— Майор Палгрейв не мислеше така.

— Това ли ви каза той?

— Не, всъщност не го слушах много внимателно — призна мис Марпъл. — Само се чудех дали и на вас е казал същото...

— Един ден ми я посочи — отговори мис Прескът.

— Така ли? Наистина ли ви я посочи?

— Да. Всъщност, в началото си помислих, че има предвид мисис Хилингдън. Един ден започна да фъфли и да говори със запъване. Каза ми: „Виждаш ли онази жена, ей там? Според мен тя е извършила убийство и се е измъкнала безнаказано“. Аз бях шокирана, разбира се. „Шегувате се, майор Палгрейв“ — отговорих му. А той каза: „Да, да, мила моя, нека да го наречем шега“. Дайсън и Хилингдън седяха на една маса съвсем близо до нашата и се притесниха, да не би да ни чуят. Той пак започна да фъфли и заеква и каза: „Не бих седнал на чаша с някои хора, ако те ще пригответ коктейлите ми. Все едно че съм на вечеря с някоя Борджия.“

— Колко интересно! — каза мис Марпъл. — А спомена ли нещо за някаква снимка?

— Не помня... Не беше ли някаква изрезка от вестник?

Мис Марпъл понечи да отговори, но стисна устни. Нечия сянка закри слънцето за миг. Ивлин Хилингдън беше спряла край тях.

— Добро утро — поздрави тя.

— Чудех се защо още ви няма — отговори мис Прескът приветливо.

— Бях в Джеймстаун. На покупки.

— О, ясно.

Мис Прескът се огледа разсеяно наоколо и Ивлин Хилингдън добави:

— Не взех Едуард с мен. Мъжете не обичат да пазаруват.

— Имаше ли нещо интересно?

— О, не ходих на такива покупки. Бях до аптеката.

Тя се усмихна, кимна леко и продължи нататък по плажа.

— Толкова приятни хора са тези Хилингдън! — отбеляза мис Прескът. — Макар че не е лесно да опознаеш мисис Хилингдън, струва ми се. Искам да кажа, тя винаги е любезна и учтива... но е много трудно да я опознаеш по-добре.

Мис Марпъл се съгласи замислено.

— Човек никога не може да е сигурен какво точно си мисли — каза мис Прескът.

— А може би така е по-добре — отговори мис Марпъл.

— Моля? Не разбрах.

— Нищо особено всъщност, но все имам чувството, че мислите ѝ са доста смущаващи.

— О! — възклика мис Прескът с объркано изражение на лицето. — Разбирам какво искате да кажете.

Тя смени темата:

— Доколкото зная, те имат много хубава къща в Хемпшир... И един син... или двама... които са отишли в Уинчестър.

— Познавате ли добре Хемпшир?

— Не. Почти не го познавам. Струва ми се, че къщата им е близо до Алтън.

— Аха — каза мис Марпъл и попита: — А къде живеят Дайсън?

— В Калифорния — отговори мис Прескът. — Тоест, когато се приберат у дома, а това не става често. Пътуват много.

— Когато човек пътува, среща толкова много хора, за които не знае нищо... — забеляза мис Марпъл. — Искам да кажа... научаваш само това, което са решили да ти кажат за себе си, нали? Всъщност вие не знаете със сигурност, че семейство Дайсън живее в Калифорния.

Мис Прескът я погледна с изненада.

— Сигурна съм, че мистър Дайсън каза така.

— Да, да. Точно това имам предвид. И същото важи за семейство Хилингдън. Искам да кажа, когато ми казахте, че живеят в Хемпшир, вие всъщност само повторихте това, което сте чули от тях самите. Нали е така?

Мис Прескът изглеждаше леко разтревожена.

— Да не би да искате да кажете, че не живеят в Хемпшир? — попита тя.

— Не, не. Не твърдя това — отговори мис Марпъл бързо със смирен тон. — Просто ги дадох като пример за това, което човек знае и

което не знае за хората.

— Аз ви казах преди известно време — добави тя след малко, — че живея в Сейнт Мери Майд. Това е едно селце, за което без съмнение не сте чували никога. Само че вие не сте се убедили лично, че живея там, а просто приемате думите ми за истина, нали?

Мис Прескът се въздържа и не каза, че не я интересува ни най-малко къде живее мис Марпъл. Някакво селце в Южна Англия и толкова.

— О, разбирам какво искате да кажете — съгласи се тя бързо. — Така е, когато човек е в чужбина, не може да бъде много внимателен.

— Не исках да кажа точно това — възрази мис Марпъл.

В ума ѝ се въртяха някакви странни мисли. Ами дали самата тя беше сигурна, че пастор Прескът и сестра му наистина са тези, за които се представят? Така твърдяха те. Наистина нямаше никакви факти, които да оборят твърдението им. А всъщност за него не би представлявало никакъв проблем да си сложи свещеническа яка, да се облече в подходящи дрехи, да говори каквото трябва... Ако има причина да го направи...

Мис Марпъл познаваше много добре свещениците от юга, но Прескът беше от Северна Англия. Не беше ли от Даръм? Тя не се съмняваше, че са именно Прескът. Но въпреки всичко нещата опираха до едно и също — човек приема за истина това, което му кажат.

Може би трябва да се пазиш от подобни неща.

Може би... Тя поклати глава замислено.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА ЗА КАКВО СЛУЖИ ЕДНА ОБУВКА

Пастор Прескът се върна при жените леко задъхан, тъй като да играеш с деца винаги е уморително.

След малко той и сестра му се отправиха към хотела, защото решиха, че на плажа е станало прекалено горещо.

— Но — каза сеньора Де Касперо презрително, когато те се отдалечиха, — как може на един плаж да е горещо? Абсолютна глупост е да мислиш, че... И само я вижте как е облечена... ръцете, дори шията ѝ са покрити... А може би така е по-добре, защото кожата ѝ е ужасяваща... Като на оскубана кокошка!

Мис Марпъл пое дълбоко дъх. Трябаше да поговори със сеньора Де Касперо — сега или никога. За нещастие не знаеше какво да ѝ каже. Едва ли между тях двете можеше да има някаква обща тема за разговор.

— Имате ли деца, сеньора? — попита тя накрая.

— Имам три ангела — отвърна сеньората и целуна върховете на пръстите си.

Мис Марпъл не беше много сигурна какво точно означава това — дали, че потомците на сеньора Де Касперо наистина са на небето, или че характерите им са ангелски.

Един джентълмен от компанията направи забележка на испански, а сеньората отметна глава назад и се разсмя звучно и melodично.

— Разбрахте ли какво каза? — попита тя мис Марпъл.

— Боя се, че не — отговори мис Марпъл със съжаление.

— Може би така е по-добре. Той е много порочен човек.

Последва бърз разпален разговор на испански.

— Наистина е ужасно, ужасно — сеньора Де Касперо внезапно заговори отново на английски с помръкнало лице, — че полицията не ни пуска да си вървим от този остров. Карам се, пищя, тропам с крак, а те знаят само не и не. Знаете ли как ще свърши всичко това? Всички ни ще убият!

Кавалерът ѝ се опита да я успокои.

— Но казвам ви! Това място е прокълнато! Знаех си още от началото! Онзи стар майор... толкова беше грозен... Имаше лошо око, помните ли? Кривоглед! Колко е злокобно това! Всеки път като ме погледнеше, правех „рога“ с ръката! — Тя показа нагледно как става това. — Макар че като е кривоглед, никога не знаеш дали гледа теб или другаде.

— Едното му око беше изкуствено — обясни мис Марпъл. — Доколкото разбрах, когато е бил съвсем млад е преживял някаква злополука. Не е виновен той.

— Казвам ви, че този човек носеше нещастие! Казвам ви, че имаше лошо око! Гледаше лошо!

Ръката ѝ отново се вдигна нагоре и направи добре известния испански знак — свит юмрук с изправени нагоре показалец и малък пръст.

— Както и да е — добави тя весело, — сега е мъртъв и няма нужда повече да го гледам. Не обичам да гледам грозни неща!

Това според мис Марпъл беше доста груб епитаф за покойния майор Палгрейв.

Малко по-надолу на плажа Грегъри Дайсън беше излязъл от водата. Лъки се беше обърнала по гръб, а Ивлин Хилингдън я гледаше и изражението на лицето ѝ поради някаква причина накара мис Марпъл да потрепери.

„Едва ли е от студ... При това слънце...“ — помисли си тя.

Усети, че настръхва.

Стана и бавно се върна в бунгалото си. На пътеката срещна мистър Рафиъл и Естер Уолтърс, които слизаха към плажа. Мистър Рафиъл ѝ намигна. Мис Марпъл не му намигна в отговор, а го изгледа неодобрително.

Влезе в бунгалото си и легна на леглото. Чувстваше се уморена, стара и разтревожена.

Беше напълно сигурна, че няма никакво време за губене... Съвсем скоро щеше да е твърде късно... Слънцето щеше да залезе... слънцето... Човек винаги трябва да гледа слънцето през опушено стъкло... Къде ли е онова парче опушено стъкло, което някой ѝ даде?

Не, в края на краишата нямаше да ѝ е необходимо. Една сянка беше закрила слънцето... Сянка... Сянката на Ивлин Хилингдън... Не,

не на Ивлин Хилингдън... Сянката... (Как бяха думите?) *Сянката на Долината на смъртта*. Точно така. Трябаше... как беше? Да направи с ръката си „рога“... Да отклони лошите погледи... лошото око на майор Палгрейв...

Мис Марпъл отвори очи. Беше задрямала. Но наистина имаше сянка... Някой надничаше през прозореца.

Сянката се отдръпна, но тя успя да види чия беше — на Артър Джаксън.

„Какво нахалство — помисли си мис Марпъл и добави недоволно: — Точно като Джонас Пери.“

Сравнението никак не беше в полза на Джаксън.

След това тя се зачуди защо му беше да наднича в спалнята ѝ. За да провери дали е там? Или да види дали спи?

Тя стана, отиде в банята и погледна предпазливо през прозореца.

Артър Джаксън стоеше до вратата на съседното бунгало. Бунгалото на мистър Рафиъл. Тя видя как се оглежда предпазливо и се вмъква вътре точно като крадец. „Интересно“ — помисли си мис Марпъл. Защо трябаше да се оглежда така предпазливо? Какво по-естествено от това да влезе в бунгалото на мистър Рафиъл, още повече, че и неговата стая беше вътре. Той непрекъснато влизаше и излизаше от него. Защо трябаше да се оглежда така боязливо и гузно? „Може да има само една причина — каза си тя. — Искал е да се увери, че никой няма да забележи, че влиза в бунгалото точно сега, защото смята да направи нещо нередно вътре.“

Разбира се, по това време всички бяха на плажа, с изключение на тези, който бяха тръгнали на разходка. След около двадесет минути самият Джаксън също трябаше да слезе на плажа, за да помогне на мистър Рафиъл да се изкъпе в морето. Ако искаше да направи нещо в бунгалото, без никой да го забележи, моментът беше много подходящ. Беше се уверен, че мис Марпъл лежи заспала в леглото си и че наоколо няма никой друг, който би могъл да го види. Е, а тя трябаше да направи точно това.

Тя седна на леглото, бутна с крака сандалите си настрани и обу едни платненки. След това поклати глава, събу платненките и извади от куфара си чифт обувки, токът на едната, от които беше почти счупен, защото го беше закачила в прага на една врата. Тя го направи дори още по-неустойчив с помощта на един пирон, взе обувките в ръце

и излезе тихо навън по чорапи. С цялата предпазливост на ловец, прокрадващ се срещу вята към стадо антилопи, мис Марпъл заобиколи бавно бунгалото на мистър Рафиъл. Внимателно зави зад ъгъла. Обувката със здравия ток, счупи окончателно тока на другата, коленичи бавно и се просна по очи под прозореца. Ако Джаксън беше чул нещо, ако дойдеше до прозореца, за да види какво става, щеше да завари една възрастна дама, паднала заради счупения ток на обувката си. Само че, изглежда не беше чул нищо.

Мис Марпъл надигна глава много, много внимателно. Прозорците на бунгалото не бяха високо. Тя се прикри леко зад бръшляна и надникна вътре...

Джаксън беше коленичил пред един куфар. Капакът му беше вдигнат и мис Марпъл забеляза, че вътре има специални отделения, пълни с различни документи. Джаксън ги преглеждаше, като ги вадеше един по един от дългите книжни пликове. Мис Марпъл не остана дълго на наблюдателния си пост. Трябаше само да види какво прави Джаксън. Сега знаеше. Джаксън си пъхаше носа там, където не му беше работата. Дали търсеше нещо конкретно или просто задоволяваше природните си инстинкти, тя не можеше да прецени. Но убеждението й, че Артър Джаксън и Джонас Пери си приличат не само по външен вид се затвърди още повече.

Проблемът сега беше да се оттегли. Тя много внимателно коленичи отново и пропълзя покрай цветната леха, докато стигна достатъчно далеч от прозореца. Върна се в бунгалото си и внимателно свали обувките със счупения ток. Погледна ги с признателност. Добро хрумване, което би могло да се използва и друг път, ако се наложи. Тя обу отново сандалите си и тръгна замислено към плажа.

Изчака Естер да влезе във водата и се настани на стола, който тя току-що беше освободила.

Грег и Лъки разговаряха и се смееха със сеньора Де Касперо, като вдигаха доста шум.

Мис Марпъл заговори много тихо, почти под носа си, без да поглежда към мистър Рафиъл:

— Знаете ли, че Джаксън ви рови из документите?

— Това не ме изненадва — отговори мистър Рафиъл. — Хвана го на местопрестъплението, нали?

— Забелязах го през прозореца. Беше отворил един от куфарите ви и тършуващ вътре.

— Изглежда някак си се е снабдил с ключ. Изобретателен тип. Но ще остане разочарован. Каквото и да намери там, няма да му донесе никаква полза.

— Ето го, идва — каза мис Марпъл и погледна към хотела.

— Време е за това идиотско къпане в морето.

И той добави много тихо:

— А ти... Не бъди прекалено инициативна. Нямам никакво желание да присъствам на погребението ти. Спомни си на каква възраст си и бъди внимателна. Не забравяй, че тук някъде има човек, който няма никакви скрупули.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА НОЩНА ТРЕВОГА

I.

Спусна се вечерта — лампите на терасата бяха запалени, хората вечеряха, смееха се и разговаряха, макар и не толкова весело и шумно, колкото ден-два преди това.

Оркестърът свиреше.

Само че танците свършиха рано. Хората започнаха да се прозяват и да се разотиват да спят, лампите угаснаха... Настъпи мрак и тишина — хотел „Златната палма“ заспиваше...

— Ивлин! Ивлин! — Шепотът беше оствър и тревожен.

Ивлин Хилингдън се размърда в леглото си и се обърна.

— Ивлин! Моля те, събуди се!

Тя се изправи рязко и видя Тим Кендъл, застанал на вратата. Тя се втренчи в него изненадана.

— Ивлин, моля те ела... Моли... Не е добре. Не зная какво ѝ стана. Изглежда е взела нещо...

Ивлин отговори бързо, решително:

— Добре, Тим. Ще дойда. Върни се при нея, аз идвам веднага.

Тим Кендъл изчезна. Ивлин се измъкна от леглото, метна си един пеньоар и погледна към другото легло.

Изглежда мъжът ѝ не се беше събудил. Лежеше обърнат на другата страна и дишаше равномерно. Ивлин се поколеба за момент и реши да го остави да спи. Излезе бързо, премина край главната сграда на хотела и отиде оттатък, до бунгалото на Тим и Моли Кендъл. Когато наближи, Тим тъкмо влизаше.

Моли лежеше на леглото, очите ѝ бяха затворени, а дишането ѝ очевидно не беше нормално. Ивлин се наведе над нея, повдигна клепача ѝ, провери пулса ѝ и погледна нощното шкафче. На него имаше използвана чаша, а край нея — празен флакон от някакво лекарство. Ивлин го взе.

— Това е приспивателното ѝ — обясни Тим. — До вчера или завчера, флаконът беше наполовина празен. Струва ми се, че е изпила всичките.

— Иди и веднага повикай доктор Греъм — каза Ивлин. — По пътя събуди някой от кухнята и го накарай да ѝ направи силно кафе. Колкото се може по-силно. Бързай!

Тим хукна навън. На прага се сблъска с Едуард Хилингдън.

— Извинявай, Едуард.

— Какво се е случило? — попита Хилингдън. — Какво става тук?

— Моли. Ивлин е при нея. Трябва да повикам лекар. Може би трябваше да отида най-напред при него, но не бях много сигурен и си помислих, че Ивлин ще знае какво да направя. Моли би се разсърдила, ако повикам лекар, без да се налага наистина.

Тим изтича нататък, а Едуард Хилингдън го проследи с поглед и влезе в спалнята.

— Какво се е случило? — попита той. — Сериозно ли е?

— О, Едуард! Помислих, че не си се събудил. Това хлапе тук е глътнало някакви лекарства.

— Зле ли е?

— Трудно е да се каже, ако не знаеш колко е изпила. Ако се вземат мерки бързо, мисля, че ще се оправи.

Поръчах да ѝ направят силно кафе. Ако успеем да излеем малко в гърлото ѝ...

— Но защо го е направила? Мислиш ли, че... — Едуард замълча.

— Какво да мисля? — попита Ивлин.

— Мислиш ли, че е заради разследването? Заради полицията и всичко останало?

— Не е изключено да е заради това. Подобни неща могат да разстроят силно един и без това нервен и чувствителен човек.

— Моли никога не ми се е струвала нервна.

— Наистина това не е лесно да се определи със сигурност — отговори Ивлин. — Понякога и най-уравновесените на пръв поглед хора могат да излязат от релси.

— Да, спомням си... — Едуард отново замълча.

— Истината е — каза Ивлин, — че никой не знае нищо за никого. — И добави: — Дори и най-близките ти хора...

— Това не е ли прекалено? Не е ли преувеличено, Ивлин?

— Не мисля. Винаги смятаме, че хората са такива, каквото са в нашите представи.

— Аз те познавам много добре — каза той тихо.

— Ти си мислиш така.

— Не, сигурен съм. — И добави: — И ти си сигурна за мен.

Ивлин го погледна и отново се обърна към леглото.

Тя улови Моли за раменете и я разтърси.

— Може би трябва да направя нещо, но е най-добре да изчакаме доктор Греъм... Струва ми се, че вече го чувам.

II.

— Ще се оправи — каза доктор Греъм, избърса челото си с носната си кърпа и въздъхна с облекчение.

— Мислите ли, че вече е вън от опасност? — попита Тим угрожено.

— Да, да. Повикахте ме навреме. Но и без това ми се струва, че не е поела смъртоносна доза. След ден-два ще се възстанови напълно, но дотогава ще преживее доста мъчителни часове.

Той вдигна празния флакон и попита:

— Кой и предписа това?

— Един лекар в Ню Йорк. Не можеше да спи добре.

— Да, да. Зная, че ние лекарите напоследък предписваме подобни лекарства с лека ръка. Вече никой не препоръчва на младите жени, който не могат да спят, да броят овце или да станат и да изядат една бисквита, да напишат едно-две писма и след това да си легнат отново. Сега всички искат да се излекуват на минутата. Понякога е жалко, че даваме такива лекарства. Човек трябва да се научи да приема нещата от живота такива, каквите са. Много е лесно да напъхаш залъгалка в устата на бебето, за да го накараш да мълкне. Само че това не може да продължава цял живот. — Той се усмихна. — Обзалагам се, че ако попитате мис Марпъл какво прави, когато не може да заспи, ще ви отговори, че брои овце, които влизат в кошара.

Той се обърна отново към леглото, където лежеше Моли. Тя се размърда и отвори очи. Погледна околните без интерес и сякаш не ги позна. Доктор Греъм поглеждаше ръката ѝ.

— Е, мила моя, какво искаше да направиш със себе си?

Моли примигна, но не отговори.

— Защо го направи, Моли? Защо? Кажи ми защо го направи? — Тим поглеждаше другата ѝ ръка.

Очите ѝ все още не помръдваха. Но погледът ѝ сякаш се беше спрял на някого, може би на Ивлин Хилингдън. Може би в него дори имаше някакъв въпрос, но беше трудно да се разбере.

— Тим дойде да ме вземе — каза тя.

Погледът ѝ се спря на Тим, след това се премести към доктор Греъм.

— Вече всичко е наред — каза докторът. — Ще се възстановиш. Но не го прави отново.

— Тя не е искала да го направи — намеси се Тим тихо. — Сигурен съм, че не е искала да го направи. Просто е искала да поспи хубаво през нощта. Може би хапчетата не са ѝ подействали веднага и е взела още. Така ли е, Моли?

Тя поклати глава отрицателно — много леко.

— Искаш да кажеш... Че си ги взела нарочно? — възкликна Тим.

— Да — отговори тя.

— Но защо? Защо, Моли? Клепачите ѝ трепнаха.

— Боях се — прошепна тя едва чуто.

— Боеше се? От какво?

Но клепачите ѝ се затвориха.

— По-добре е да не я беспокоим — каза доктор Греъм.

Тим продължи да настоява:

— От какво се боеше? От полицията? Защото ти задаваха въпроси и те тревожеха? Не се учудвам. Всеки може да се изплаши. Никой и за миг не си помисля, че... — той мълкна внезапно.

— Искам да спя — каза Моли тихо.

— Това е най-доброто за теб — съгласи се доктор Греъм.

Той отиде до вратата, а другите го последваха.

— Ще спи добре — каза доктор Греъм.

— Трябва ли да правя нещо? — попита Тим. Видът му беше разтревожен, както можеше да се очаква в подобен случай.

— Мога да остана при нея, ако искаш — предложи Ивлин угрожено.

— О, не. Няма нужда, ще се справя сам — отговори Тим.

Ивлин се върна до леглото и попита:

— Искаш ли да остана при теб, Моли?

Моли отвори отново очи и прошепна:

— Не, не.

И след малко добави:

— Само Тим.

Тим се върна и седна край леглото.

— Аз съм тук, Моли — каза той и пое ръката ѝ. — Сега искам да заспиш. Няма да те оставя сама.

Тя въздъхна едва чуто и затвори очи. Докторът спря пред бунгалото и изчака Едуард и Ивлин.

— Сигурен ли сте, че не мога да помогна с нищо повече? — попита Ивлин.

— Не, няма с какво. Благодаря ви мисис Хилингдън. Съпругът ѝ ще се справи засега... Но може би утре... Той ще е зает в хотела и ще е добре да има някой при нея.

— Мислите ли, че би могла да направи още един опит? — попита Хилингдън.

Доктор Греъм потри чело раздразнено.

— Човек никога не знае какво може да се случи. Струва ми се, че е малко вероятно. Както сами се убедихте, промивките на стомаха са много неприятно и болезнено нещо. Но, разбира се, никога не може да се каже със сигурност. Не е изключено някъде да е скрила още от това лекарство.

— Никога не бих си помислил, че момиче като Моли може да направи опит да се самоубие — каза Хилингдън.

— Тези, които непрекъснато говорят, че ще се самоубият — отговори доктор Греъм сухо, — тези, които заплашват, че ще го направят, обикновено не го правят. По този начин те просто се самоизживяват по-драматично и изпускат парата от котела, образно казано.

— Винаги съм си мислил, че Моли е много щастлива. Може би...

— Ивлин се поколеба. — Доктор Греъм, трябва да ви кажа нещо...

И тя му разказа за разговора си с Моли на брега в нощта, когато беше убита Виктория. Когато свърши, лицето на доктор Греъм беше станало много мрачно.

— Радвам се, че ми казахте тези неща, мисис Хилингдън. Това много ясно показва, че има някакъв много дълбок проблем. Да, още сутринта ще поговоря с мъжа ѝ.

III.

— Искам да поговоря с теб за жена ти, Кендъл. Сериозно е.

Седяха в канцеларията на Тим. Мястото му до леглото на Моли беше заела Ивлин Хилингдън, а Лъки беше обещала да дойде малко по-късно и както сама се изрази: „да ѝ направи магия“. Мис Марпъл също предложи услугите си. Горкият Тим беше разкъсан между ежедневните грижи за хотела и тревогата за състоянието на жена си.

— Вече не мога да разбера — отговори Тим. — Вече изобщо не мога да разбера Моли. Тя се промени.

Промени се до неузнаваемост.

— Сънуvalа е кошмари, доколкото разбрах?

— Да. Наистина. Много се оплакваше от тях.

— Колко време продължи това?

— О, не зная точно. Около... предполагам около месец, може би повече. Тя... Ние мислеме, че са най-обикновени кошмари.

— Да, да, разбирам напълно. Но по-сериозният симптом е, че изглежда се е страхувала от някого.

Оплаквала ли ти се е от това?

— Да, да. Спомена веднъж или два пъти, че... че някой я следи.

— Следи?

— Да, тя самата го каза веднъж. Каза, че те са нейни врагове и я следят.

— Тя имаше ли врагове, Кендъл?

— Не, разбира се, че нямаше.

— Може би се е случило нещо в Англия, преди да се ожените.

— О, няма нищо такова. Не се разбираше добре със семейството си, това е всичко. Майка ѝ беше доста ексцентрична жена, може би е било трудно да се живее с нея, но нищо повече.

— В семейството ѝ имало ли е някакви други случаи на психическа нестабилност?

Тим отвори уста impulsивно, но я затвори отново. Започна да си играе с писалката на бюрото пред него. Докторът каза:

— Тим, трябва да подчертая факта, че ако ми кажеш, ще е по-добре за Моли.

— Да, струва ми се. Да. Имало е такива случаи. Нищо сериозно... една леля, която изглежда не е съвсем с всичкия си. Искам да кажа... Е, подобни случаи има в почти всяко семейство.

— Да, разбира се. Така е. Не се опитвам да те плаща, но това би могло да показва наличието на някаква наследствена склонност към... към душевни сривове или самовнушение винаги, когато възникне напрегната ситуация.

— В интерес на истината, не зная кой знае колко — отговори Тим. — В края на краищата, хората не обичат да разказват подобни неща, нали?

— Не, разбира се. И преди това тя не е имала приятел, не е била сгодена за никого? Никой не я е заплашвал или ревнувал? Имало ли е подобни неща?

— Не зная. Струва ми се, че не. Преди да се срещнем, Моли е била сгодена за някого, но доколкото зная, родителите ѝ са се противопоставили остро. А Моли е държала на своето повече от упоритост и желание да се наложи, отколкото заради нещо друго. — Той изведнъж се усмихна. — Когато човек е млад, се държи по подобен начин. Ако някой ти се противопостави, още повече започваш да държиш на този, когото си избрали.

Доктор Греъм също се усмихна.

— Да, така е, това често се случва. Човек не бива никога да възразява срещу лошите приятели на децата си. Обикновено след време те сами престават да се срещат с тях. И този неин годеник, който и да е бил той, не я е заплашвал по никакъв начин, така ли?

— Сигурен съм, че не е. Тя би ми казала. Според нея това е било някакво лудо юношеско увлечение от нейна страна, дължащо се преди всичко на факта, че той е имал много лоша репутация.

— Да, да. Е, това не ми звучи никак страшно. Има още нещо. Изглежда жена ти е имала моменти, в които, както се изразява тя самата, е губела съзнание. Кратки периоди от време, през които не помни какво е правила и къде е ходила. Знаеше ли за това, Тим?

— Не — отвърна Тим бавно. — Не знаех. Никога не ми е казвала такова нещо. Сега, след като научих за какво става дума, струва ми се бях забелязал, че от време на време изглеждаше доста разсеяна, сякаш

изпадаше в някакъв унес... — Той замълча замислен. — Да, това обяснява всичко. Не можех да разбера как е възможно да забравя и най-обикновените неща или понякога да не знае кое време на деня е. Мислех си, че просто е станала ужасно невнимателна... — Тим изглеждаше ядосан. — Значи ѝ трябва психиатър, това ли е?

— О, стига, Тим... Не се ядосвай само заради името. Невролог, психолог, някой специалист по нервни заболявания... В Кингстън има един добър специалист... Разбира се, може да я изпратим и в Ню Йорк. Все пак нещо предизвиква тези нервни смущения у жена ти. Нещо, за което тя самата може и да не си дава сметка. Консултирай се с някого, Тим. Направи го колкото се може по-бързо.

Доктор Греъм потупа Тим Кендъл по рамото и стана.

— Засега всичко е наред и няма от какво да се беспокоиш. С Моли имате добри приятели. Ще я наблюдаваме и ще се грижим за нея, доколкото можем.

— И тя няма... няма да опита да го направи отново?

— Мисля, че е малко вероятно — успокой го доктор Греъм.

— Но не е толкова сигурно?

— Разбира се, че не може да сме напълно сигурни. Това е едно от първите неща, които човек научава, когато се захване с моята професия. — Доктор Греъм сложи ръка на рамото на Тим. — Не се тревожи прекалено много.

— Лесно е да се каже това — каза си Тим, след като докторът излезе. — Не се тревожи прекалено много! От какво си мисли, че съм направен? От желязо?

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ДЖАКСЪН ЗА КОЗМЕТИКАТА

— Сигурна ли сте, че нямате нищо против, мис Марпъл? — попита Ивлин Хилингдън.

— Но, разбира се, че нямам, мила — отговори мис Марпъл. — Даже се радвам, че мога да бъда полезна с нещо. На моята възраст хората се чувстват толкова ненужни... Излишни... Особено на място като това, където нямам никакви задължения и просто се забавлявам, доколкото мога. Наистина, ще остана при Моли с удоволствие. Вие отидете да се разходите... Къде щяхте да ходите? До „Пеликан Пойнт“, нали?

— Да — отговори Ивлин. — И двамата с Едуард много харесваме това място. По цял ден мога да гледам как птиците се гмуркат, за да ловят риба. В момента Тим е при Моли, но той има много работа, а не би искал да я остави сама за дълго.

— И правилно — съгласи се мис Марпъл. — На негово място и аз бих постъпила така. Човек не може да е сигурен за нещо такова. Когато някой се е опитал да се... Е, хайде, не се бавете, мила моя.

Ивлин тръгна и се присъедини към малката група, която я очакваше. Мъжът ѝ, семейство Дайсън и още двама или трима други. Мис Марпъл провери принадлежностите си за плетене, увери се, че е взела всичко необходимо и се оправи към бунгалото на семейство Кендъл.

Когато се качи на верандата, през полуутворения френски прозорец тя чу гласа на Тим:

— Кажи ми защо го направи, Моли? Кое те накара? Аз ли направих нещо нередно? Не може да няма някаква причина! Моля те, кажи ми!

Мис Марпъл спря. Последва кратка пауза и Моли отговори:

— Не зная, Тим. Наистина не зная. Изглежда нещо ме е прихванало...

Мис Марпъл почука на стъклото и влезе.

— О, ето ви и вас, мис Марпъл. Колко мило, че дойдохте!

— Наистина не ми коства нищо — отговори мис Марпъл. — Радвам се, че съм в състояние да ви помогна. Може ли да седна на този стол? Моли, изглеждаш много по-добре. Толкова се радвам!

— Добре съм — каза Моли. — Вече съм съвсем добре. Само... само много ми се спи.

— Няма да говоря — отговори мис Марпъл. — Ти лежи и си почивай. Аз пък ще поплета.

Тим Кендъл ѝ хвърли поглед, изпълнен с благодарност, и излезе. Мис Марпъл се настани на стола.

Моли лежеше на лявата си страна. Имаше изтормозен, унесен вид.

— Много мило, че дойдохте, мис Марпъл — каза тя тихо, почти шепнешком. — Аз... мисля, че ще поспя.

Моли се обърна леко и затвори очи. Дишането ѝ сега беше далеч по-равномерно, макар и да не беше напълно нормализирано. Дългият опит на мис Марпъл като болногледачка я накара почти машинално да оправи чаршафа и да подпъхне одеялото отстрани под дюшека. Когато го направи, напипа отдолу нещо твърдо и продълговато. Доста изненадана, тя улови предмета и го извади. Беше книга. Мис Марпъл хвърли поглед към момичето на леглото, но то лежеше напълно спокойно. Очевидно вече спеше. Мис Марпъл разгърна книгата. Беше някакво четиво върху душевните заболявания. Страниците се отвориха сами на едно място, където се описваха началните фази на манията за преследване, както и други прояви на шизофренията и свързаните с нея отклонения.

Книгата не беше написана на трудноразбираем медицински език, явно беше популярна, предназначена за широката публика. Мис Марпъл се зачете и лицето ѝ стана много мрачно. След малко затвори книгата и се замисли. След това се наведе и внимателно я постави на мястото ѝ под дюшека.

Поклати глава озадачено. Стана безшумно от стола, направи няколко крачки до прозореца и рязко погледна назад през рамо. Очите на Моли бяха леко отворени, но още докато мис Марпъл се обръща, бързо се затвориха. Всичко стана толкова светкавично, че за миг мис Марпъл не беше сигурна дали не си го е въобразила. Нима Моли се правеше, че спи? А може би това не беше толкова странно в края на

краищата? Може би се боеше, че мис Марпъл ще започне да говори с нея, ако ѝ покаже, че е будна. Да, може би това беше обяснението.

А не долови ли в погледа ѝ някакво коварство, нещо дълбоко неприемливо? „Как бих могла да съм сигурна — помисли си мис Марпъл. — Как бих могла?“

Реши, че трябва да опита да поговори с доктор Греъм при първа възможност. Върна се край леглото и седна на стола. След около пет минути ѝ се стори, че Моли е заспала наистина. Едва ли буден човек би могъл да лежи толкова неподвижно и дадиша толкова равномерно. Мис Марпъл стана отново. Днес беше с платненките си. Наистина, те не бяха особено елегантни, но пък бяха много подходящи за топлия климат и удобни за краката.

Тя обиколи тихо стаята, като спря и пред двата прозореца, които гледаха в различни посоки.

Мястото около хотела изглеждаше тихо и опустяло. Мис Марпъл се върна до стола си и тъкмо се канеше да седне отново, когато ѝ се стори, че отвън чува някакъв звук. Скърцане на обувка на верандата? Тя се поколеба за миг, след това отиде до френския прозорец, отвори го, излезе навън и се обърна към стаята.

— Ще се върна след съвсем малко, мила — каза тя. — Само ще отида до бунгалото си, за да видя къде съм оставила онзи модел... Бях сигурна, че съм го взела със себе си. Няма да се притесняваш докато се върна, нали? — След това отново се обърна напред и си каза: — Заспала е. Горкото дете! Нека поспи, това е добре за нея.

Мис Марпъл прекоси тихо верандата, слезе по стъпалата и сви вдясно по пътеката. Тя тръгна зад някакви храсти — изглежда хибискус — и ако някой любопитен наблюдател я гледаше, щеше да види, че бързо тръгва покрай цветната леха, заобикаля бунгалото и отново влиза в него през задната врата. Оттам се влизаше направо в малката стаичка, която Тим понякога използваше за кабинет и през нея — във всекидневната.

Големите завеси вътре бяха почти спуснати, за да прогонят горещината. Мис Марпъл се мушна зад едната от тях. И зачака. През прозореца се виждаше верандата и щеше да забележи всеки, който опита да се приближи до стаята на Моли. Няколко минути — четири или пет — не се случи нищо.

След това елегантната фигура на Артър Джаксън се изкачи по стъпалата на верандата. Той спря за миг пред френския прозорец, който беше полуотворен и почука тихичко. Мис Марпъл не чу никакъв отговор. Джаксън се огледа — бързо и крадешком — и се промуши през пролуката. Мис Марпъл застана до вратата, през която се влизаше в банята и повдигна изненадано вежди. Замисли се за малко, след това излезе навън в коридора и, влезе в банята през другата врата.

Джаксън, който разглеждаше рафта с тоалетни принадлежности над мивката, се обърна рязко. Изглеждаше стреснат, което не беше изненадващо.

— О... — каза той — Не предполагах, че...

— Мистър Джаксън! — възклика мис Марпъл с изумление в гласа.

— Помислих си, че може да сте някъде тук — каза Джаксън.

— Търсите ли нещо? — попита мис Марпъл.

— Всъщност — отговори той — гледах каква марка крем за лице ползва мисис Кендъл.

Мис Марпъл оцени по достойнство факта, че Джаксън, който държеше кутията с крем в ръка, прояви досетливостта да заяви това веднага.

— Приятна миризма — каза той и сбърчи нос. — Доста добър крем в сравнение с някои други. По-евтините марки не са подходящи за всяка кожа. Много е вероятно понякога дори да предизвикат възпаления. Същото важи и за някои пудри за лице.

— Изглежда сте много добре запознат с тези неща — забеляза мис Марпъл.

— Известно време работих във фармацевтичната промишленост — отговори Джаксън. — Там човек научава много за козметичните средства. Сложи някакъв боклук в лъскаво бурканче, опаковай го със скъпа опаковка и можеш да се изумиш колко пари са готови да дадат жените за него.

— И затова ли сте... — Мис Марпъл замълча съвсем умишлено.

— О, не. Не дойдох тук, за да си говорим за козметични средства, ако това искате да ме попитате — каза Джаксън.

„Нямал си много време, за да намислиш подходяща лъжа — каза си мис Марпъл. — Я да видим какво може да роди главата ти.“

— Всъщност — каза Джаксън — мисис Уолтърс онзи ден е услужила на мисис Кендъл с червилото си. Дойдох да го взема. Почуках на прозореца, но видях, че мисис Кендъл спи, така че влязох тук, за да го потърся.

— Разбирам — каза мис Марпъл. — И намерихте ли го?

Джаксън поклати глава.

— Вероятно е в някоя от чантите ѝ — предположи той с небрежен тон. — Няма да се притеснявам повече. А и мисис Уолтърс не настояваше кой знае колко. Само спомена, че може би ѝ трябва.

Той продължи да оглежда тоалетните принадлежности и след малко забеляза:

— Няма много неща, нали? Е, на нейната възраст не са ѝ необходими чак толкова. Кожата ѝ и без това е превъзходна.

— Изглежда гледате на жените с доста по-различен поглед от другите мъже — отбеляза мис Марпъл усмихнато.

— Да. Предполагам, че професията може значително да промени човека.

— Запознат ли сте с лекарствата?

— Мисля, че да. Познавам добре доста от тях. Но ако ме питате мен, вече има прекалено много. Твърде много успокоителни и тонизиращи хапчета и всякакви други уж чудодейни лекарства. Ако се продават само по лекарско предписание, всичко би било нормално, но за жалост много от тях могат да се купят и без рецептa. А някои от тези препарати са направо опасни.

— Предполагам, че е така — съгласи се мис Марпъл. — Предполагам, че е така.

— Могат да окажат голямо влияние върху поведението на човек. Много юноши изпадат в истерия именно заради такива лекарства. А всички смятат, че причините са естествени. Хлапетата вземат какво ли не. Е, нищо ново под слънцето. Тези неща са известни от векове. На Изток... не че съм бил там... са се случвали какви ли не странни неща. Човек може да се изуми, като разбере какви неща са давали жените на мъжете си. В Индия например, в лошите стари дни, ако млада жена се омъжи за възрастен мъж... Не, едва ли са искали да се отърват от мъжа си, защото биха ги изгорили на кладата заедно с него... Или биха ги отльчили от семейството... През онези години в Индия никак не е било добре да си вдовица... Но са можели да упойват съпрузите си, да

ги докарват до състояние на имбецили, да предизвикват халюцинации у тях... С една дума, да ги побъркат... — Джаксън поклати глава и добави: — Да, мръсна работа.

— Да вземем вещиците — продължи той след малко. — Сега за тях се знайт някои много интересни неща. Защо например винаги са признавали, защо толкова лесно са се съгласявали, че са вещици, че са летели с метла и са посещавали съборища на вещици?

— Заради инквизициите — предположи мис Марпъл.

— Невинаги — възрази Джаксън. — Да, мъченията наистина обясняват голяма част от тези признания, но някои от вещиците са го правели още преди даже да се заговори, че могат да ги измъчват. И не толкова са признавали, колкото направо са се хвалели със свръхестествените си способности. А защо? Защото са използвали специални мехлеми... Наричали са го „миропомазване“. И някои от тези мехлеми са съдържали беладона, атропин и други подобни... Ако втриеш такова нещо в кожата си, можеш да получиш халюцинации, да ти се струва, че се издигаш нагоре или че летиш в небето... Горките, смятали са, че това става наистина! Ами да вземем например исламския свят. В Сирия или Ливан, не зная точно къде, в средновековието е имало специални секти от убийци... Давали са им индийски коноп... хашиш... и те са изпадали в транс... струвало им се е, че са в рая, представяли са си вечния живот и така нататък... Казвали са им, че точно това ги очаква след смъртта, но за да го постигнат, трябва да продължат да извършват обредни убийства... О, не ми се ще да говоря такива фантасмагории, но в края на краищата, нещата опират до това.

— Според мен нещата опират — каза мис Марпъл — до факта, че хората са прекалено доверчиви.

— Е, да. Предполагам, че може да се каже и по този начин.

— Вярват в това, което им се говори — продължи тя. — Да, всички сме склонни да правим това. — И неочеквано го попита: — А кой ви разказа всичките тези неща за Индия? За съпрузите, упоявани с татул и така нататък?

Преди Джаксън да успее да отговори, тя добави рязко:

— Майор Палгрейв, нали?

Джаксън изглеждаше леко изненадан.

— Да... така е. Наистина той ми го каза. И много други подобни неща. Разбира се, повечето от тях са ставали преди той да е бил роден, но изглежда знаеше всичко за тях.

— Майор Палгрейв смяташе, че знае много за какво ли не — каза мис Марпъл. — Само че много често това, което говореше, не беше съвсем точно. — Тя поклати замислено глава. — Майор Палгрейв има да отговаря за много неща.

От спалнята в съседство долетя някакъв звук. Мис Марпъл рязко се обрна и излезе от банята. Отиде до спалнята и завари Лъки Джаксън, застанала до големия френски прозорец.

— Аз... О, не предполагах, че сте тук, мис Марпъл.

— Отидох до банята за малко — отговори мис Марпъл с достойнство и едва забележима викторианска стеснителност.

В банята Джаксън се усмихна широко. Викторианская стеснителност винаги му се струваше забавна.

— Помислих си, че може би ще искате да ви сменя при Моли за малко — каза Лъки и погледна към леглото. — Тя спи, нали?

— Да, мисля, че спи — отвърна мис Марпъл. — Но сега вече е съвсем добре. Можеш да отидеш да се забавляваш, мила. Мислех, че си тръгнала с другите.

— Да, щях да отида с тях, но изведнъж получих такова ужасно главоболие, че реших да остана. Реших да проверя дали не мога да бъда полезна с нещо.

— Много мило — отговори мис Марпъл. Тя седна на стола и се зае с плетката си. — Но тук наистина се чувствам съвсем добре.

Лъки се поколеба за момент, после се обрна и си отиде. Мис Марпъл изчака още малко и се върна в банята на пръсти. Джаксън си беше тръгнал — без съмнение през задната врата. Мис Марпъл взе кутийката с крем за лице, която беше видяла в ръката му, и бързо я мушна в джоба си.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА МЪЖЪТ В НЕЙНИЯ ЖИВОТ?

Да проведе кратък непринуден разговор с доктор Греъм не се оказа толкова пристрастна работа, както се беше надявала мис Марпъл. Тя не желаеше да отиде при него специално, защото не искаше той да разбере какво голямо значение придава на въпросите, които смяташе да му зададе.

Тим се беше върнал и беше поел грижите за Моли, а мис Марпъл му беше обещала да дойде отново, когато се сервира вечерята и присъствието му в ресторант щеше да е наложително. Той я бе уверен, че мисис Дайсън също би се отзовала с готовност, дори и мисис Хилингдън, но мис Марпъл категорично заяви, че те двете са млади жени, които предпочитат да се забавляват, и че тя самата би предпочела да хапне нещо леко по-рано, така че всички да са доволни. Тим й благодари сърдечно още веднъж. Тя тръгна напосоки по алеите около хотела, по които се стигаше до различните бунгала, включително и това на доктор Греъм, и се опита много внимателно да обмисли следващите си ходове.

Главата й беше пълна с объркани и противоречиви мисли и ако на този свят имаше нещо, което тя ненавиждаше, това бяха именно обърканите и противоречиви мисли. В началото цялата тази работа беше съвсем ясна. Майор Палгрейв с достойната си за съжаление склонност да разказва истории, очевидната му непредпазливост, защото беше ясно, че са чули думите му, и резултатът от това — смъртта му след по-малко от двадесет и четири часа. „Тук всичко е съвсем ясно“ — мислеше мис Марпъл.

Само че след това, тя беше принудена да признае, нямаше нищо друго, освен неясноти. Всички факти сочеха едновременно към твърде много посоки. След като веднъж беше решила, че не бива да вярва на нищо, което са й казали, че не бива да има доверие на никого и че много от хората, с които беше разговаряла, напомнят за жалост някои личности от Сейнт Мери Мийд, докъде беше стигнала?

Мислите ѝ все повече се насочваха към жертвата.

Някой щеше да намери смъртта си съвсем скоро и тя имаше чувството, че би трябало вече да знае със сигурност кой е той. Имаше нещо. Нещо, което беше чула? Доловила? Забелязала?

Нещо, което някой ѝ бе казал, беше от голямо значение за случая. Джоан Прескът? Джоан Прескът ѝ беше казала много неща за много хора. Скандал? Клюка? Какво беше казала Джоан Прескът?

Грегъри Дайсън, Лъки... мислите ѝ се зареяха около Лъки. Лъки, мис Марпъл беше убедена с непоколебимостта на подозрителните по природа хора, беше активен участник в убийството на първата съпруга на Грегъри Дайсън. Всички факти потвърждаваха това. Възможно ли беше обречената жертва, за която тя се тревожеше, да е Грегъри Дайсън? И Лъки да иска опита щастието си с нов съпруг и поради тази причина да се нуждае не само от свободата си, но и от тълстото наследство, което щеше да получи като вдовица на Грегъри Дайсън?

„Но, Боже мой! — каза си мис Марпъл. — Всичко това са само предположения. Държа се глупаво. Зная, че се държа глупаво! Истината трябва да е съвсем приста... Ако можех да я изровя от купчината боклук... Има твърде много боклук, ето това е лошото!“

— Говориш си сама? — попита мистър Рафиъл. Мис Марпъл се стресна. Не беше забелязала, че приближава. Подкрепяше го Естер Уолтърс и двамата бавно приближаваха от бунгалото му към терасата.

— Наистина не ви забелязах, мистър Рафиъл!

— Устните ти мърдаха. А какво стана с това твое бързане?

— Все още бързам — отговори мис Марпъл. — Но нещо ми убягва, а съм убедена, че трябва да е много просто...

— Радвам се, че е просто. Е, ако имаш нужда от някаква помощ, разчитай на мен.

По пътеката до тях се приближи Джакън и мистър Рафиъл се обърна към него:

— А, ето те и теб! Къде, по дяволите, беше? Никога те няма, когато ми потрябваш!

— Съжалявам, мистър Рафиъл.

Той умело мушна рамото си под ръката на работодателя си и пое тежестта му.

— Към терасата ли, сър?

— Можеш да ме заведеш в бара — отговори мистър Рафиъл. — Естер, сега можеш да отидеш и да се преоблечеш за вечеря. Ще те чакам на терасата след половин час.

Той и Джаксън се отдалечиха. Мисис Уолтърс се отпусна на стола до мис Марпъл и разтри внимателно ръката си.

— Изглежда много лек — обясни тя, — но в момента ръката ми е така изтръпнала, че не я усещам. Днес следобед изобщо не сме се виждали, мис Марпъл.

— Не наистина. Бях при Моли Кендъл — обясни мис Марпъл. — Сега вече изглежда много по-добре.

— Ако питате мен, никога не ѝ е било зле — каза Естер Уолтърс.

Мис Марпъл повдигна вежди. Тонът на Естер съвсем определено беше леденостуден.

— Искате да кажете... Смятате, че опитът ѝ за самоубийство...

— Не мисля, че е имало опит за самоубийство — прекъсна я Естер Уолтърс. — Не мога да си помисля нито за миг, че наистина е взела смъртоносна доза приспивателно и ми се струва, че доктор Греъм знае това много добре.

— Това е много интересно — отговори мис Марпъл. — Чудя се, кое ви кара да мислите така?

— Сигурна съм, че съм права. О, тези неща се случват много често. Предполагам, че това е начин да привлечеш вниманието върху себе си — продължи Естер Уолтърс.

— „Колко ще ви е мъчно, когато умра“, това ли? — цитира мис Марпъл.

— Нещо подобно — съгласи се Естер. — Макар и да не мисля, че в този конкретен случай мотивът е точно такъв. Тя би направила нещо такова, ако мъжът ѝ кръшкаше с друга, а тя беше много влюбена в него.

— Значи не смятате, че Моли Кендъл обича мъжа си?

— А вие? — отговори Естер Уолтърс.

Мис Марпъл се замисли.

— Повече или по-малко съм го приемала за истина — отговори тя и след малко добави: — Може би съм се лъгала.

Естер се усмихваше ехидно.

— Знаете ли, подочух едно-друго за нея... За цялата тази работа.

— От мис Прескът ли?

— О! — отвърна Естер. — От един-двама души. В тази история е замесен мъж. Била е много влюбена в него, а родителите ѝ не искали и да чуят.

— Да — потвърди мис Марпъл. — И аз чух нещо такова.

— И след това се омъжила за Тим. Може би някак си е била привързана към него... Но другият не се е отказал. Понякога се чудя, дали не я е последвал тук...

— Нима! Но... кой може да е той?

— Нямам представа — отговори Естер. — Логично е да се очаква да бъдат много внимателни.

— Смятате ли, че този човек не ѝ е безразличен?

Естер сви рамене.

— Струва ми се, че той не е от свестните, но много често именно такива мъже знаят как да влязат под кожата на една жена и да останат там.

— А знаете ли що за човек... какво е направил... Някакви подробности за него?

Естер поклати глава.

— Не. Хората се мъчат да отгатнат, предполагат... Но не може да се вярва на подобни неща. Може да е бил женен. Може би затова техните са били против него. А може и наистина да е бил от лошата порода. Или пияница. Или да е имал неприятности с полицията... Нямам представа. Но тя още държи на него. Това знае със сигурност.

— Може би сте чули или видели нещо особено? — осмели се да попита мис Марпъл.

— Зная какво говоря — каза Естер Уолтърс. Тонът ѝ беше груб и враждебен.

— Тези убийства... — започна мис Марпъл.

— Не можете ли да забравите за тези убийства? — прекъсна я Естер. — След разговора си с вас мистър Рафиъл мисли само за тях! Защо просто... не ги оставите намира? Никога няма да разберете кой ги е извършил, сигурна съм в това!

Мис Марпъл я погледна.

— Смятате, че знаете кой е, нали? — попита тя.

— Мисля, че зная. Да. Сигурна съм.

— А тогава не е ли по-добре да кажете, на когото трябва... Да направите нещо...

— А защо? Каква полза ще има от всичко това? Не бих могла да докажа нищо. А и да докажа, какво толкова ще стане? Хората днес се отърват толкова лесно... Това се нарича понижена вменяемост или нещо такова... Няколко годинки в затвора и отново навън свободен като птичка.

— Ами... ако това, че не предупредите, доведе до смъртта на някой друг? Ако има още жертви?

Естер поклати уверено глава.

— Това няма да се случи.

— Човек не може да е сигурен в такова нещо.

— Аз съм сигурна. Във всеки случай не виждам кой би могъл да... — Тя се намръщи и добави с небрежен тон: — Както и да е... може би наистина става дума за понижена вменяемост. Може би, ако си умствено неуравновесен, не можеш да не направиш нещо такова... О, не зная! Най-добре според мен ще бъде тя да си отиде с този... който и да е той... и всички да забравим за тази история.

Тя погледна часовника си, възклика с изненада и стана.

— Трябва да отида да се преоблека.

Мис Марпъл я проследи с поглед. „Местоименията — мислеше тя — винаги могат да те объркат, а жените като Естер Уолтърс са особено склонни да ги ръсят наляво и надясно.“ Дали Естер наистина беше убедена, че жена е отговорна за смъртта на майор Палгрейв и Виктория? Така ѝ се стори. Мис Марпъл се замисли.

— А, мис Марпъл! Седите тук съвсем сама и даже не плетете!

Беше доктор Греъм, с когото безуспешно се беше мъчила да се срещне. И ето го сега — беше дошъл при нея сам и по всичко личеше, че е готов да побъбри няколко минути. „Но няма да остане дълго — помисли си мис Марпъл, — защото той също имаше навика да се преоблича за вечеря и освен това вечеряше доста рано.“ Тя му каза, че следобеда е била до леглото на Моли Кендъл.

— Човек трудно може да повярва, че състоянието ѝ се подобри толкова бързо — завърши тя.

— Е — каза доктор Греъм в отговор, — това не е чак толкова изненадващо. Знаете ли, тя не беше взела много голяма доза.

— Доколкото разбрах, беше взела половин флакон хапчета.

Доктор Греъм се усмихна благосклонно.

— Не — каза той. — Не мисля, че е взела толкова много. Може би е искала да ги вземе и в последния момент е изхвърлила част от тях... Хората, които имат намерение да се самоубият, невинаги искат наистина да го направят. Нещо сякаш ги спира и не вземат смъртоносната доза... Не е задължително да искат да измамят околните... Това е нещо като подсъзнателна защитна реакция.

— Но може и да е умишлено. Искам да кажа... да го представи като... — мис Марпъл замълча.

— Възможно е и това — отговори доктор Греъм.

— Ако например са се скарали с Тим?

— Но те никога не се карат. Изглежда са много привързани един към друг. Въпреки това не е изключено веднъж да се случи. Не. Мисля, че сега с нея всичко е наред. Вече може да стане и да прави каквото прави винаги. Все пак по-добре е да полежи още ден-два.

Доктор Греъм стана, кимна усмихнато и тръгна към хотела. Мис Марпъл остана на мястото си още малко.

В главата ѝ се въртяха най-различни мисли... Книгата под дюшека на Моли... Как Моли се правеше, че спи...

Нещата, които беше чула от Джоан Прескът и след това от Естер Уолтърс...

И тогава се върна към началото на всичко това... Майор Палгрейв...

Нещо се въртеше в ума ѝ... Нещо свързано с майор Палгрейв...

Нещо, което ако можеше да си спомни...

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ПОСЛЕДНИЯТ ДЕН

I.

„Настана вечер и настана утро — ден последен“ — каза си мис Марпъл.

След това, малко объркана, тя седна изправена на стола си. Беше задрямала — нещо невероятно, защото фолклорният оркестър свиреше, а всеки, който би могъл да заспи при този шум... „Е, това показва, че вече съм свикнала с това място“ — помисли си тя. Та, какво си помисли преди малко? Някакъв цитат, който при това беше погрешен. Ден последен? Ден *първи*. Така би трябвало да бъде. Но сега не беше първият ден... Изглежда не беше и последният.

Тя отново се изправи. Истината беше, че е безкрайно уморена. И цялата тази тревога, чувството, че за срам и позор не може да се спрavi... Тя си спомни още веднъж онзи странен, неприятен, коварен поглед, който ѝ отправи Моли изпод полузатворените си клепачи. Какво ли ставаше в главата на това момиче? А колко различно изглеждаше всичко в началото! Тим Кендъл и Моли — толкова приятна и щастлива млада двойка! Семейство Хилингдън също — така любезни, така учтиви... това, което се нарича „симпатични“ хора. И веселият, сърдечен, общителен Грег Дайсън, и жизнерадостната бъбрива Лъки, която можеше да говори, без да спре часове наред, доволна от себе си и света... Четирима души, които толкова добре се разбираха помежду си... Пастор Прескът — този благ, мил човек. Джоан Прескът... да, у нея имаше кисела жилка, но пък иначе беше много приятна жена, а приятните жени трябва да се развлечат с клюки от време на време. Те трябва да знаят какво става около тях, да знаят кога две и две правят четири и кога е възможно да станат пет! Подобни жени не биха могли да навредят никому. Езиците им наистина рядко остават в покой, но пък ако изпаднеш в беда се държат мило с теб. Мистър Рафиъл — човек с характер, личност, мъж, когото човек не би могъл да забрави при никакви обстоятелства. Но мис Марпъл мислеше, че знае още нещо за мистър Рафиъл.

Лекарите многократно го бяха отписвали, така твърдеше той, но този път, според нея, бяха много по-сигурни в прогнозите си. Мистър

Рафиъл знаеше, че дните му са преброени.

След като знаеше това със сигурност, дали нямаше нещо, което да му се прииска да направи?

Мис Марпъл се замисли над този въпрос.

Отговорът би могъл да е от голяма важност.

Какво беше казал той... когато гласът му беше мъничко по-силен, мъничко по-самоуверен? Мис Марпъл умееше много добре да различава интонацията на хората. Толкова много беше слушала през живота си...

Мистър Рафиъл й каза нещо, което не беше истина.

Тя се огледа наоколо. Вечерният въздух, мекият аромат на цветята, масите с малките светлинки, жените с красиви тоалети, Ивлин с тъмна вечерна рокля, Лъки — с бяла, с блестяща руса коса... Тази вечер всички изглеждаха весели и изпълнени с живот. Дори Тим Кендъл се усмихваше. Той мина покрай маста й и каза:

— Не зная как да ви се отблагодаря за това, което направихте. Моли вече е такава, каквато беше. Докторът каза, че утре ще може да стане.

Мис Марпъл му се усмихна и каза, че това е добра новина. Само че... откри, че й е много трудно да се усмихне. Да, съвсем определено беше страшно уморена...

Тя стана и бавно тръгна към бунгалото си. Щеше й се да продължи да мисли, да се чуди, да се мъчи да си спомни, да събере на едно място отделните факти, погледи, думи... Но не беше в състояние да го направи. Умореният ѝ ум се бунтуваше. „Върви да спиш — казваше той. — Просто трябва да отидеш да спиш!“

Мис Марпъл се съблече, легна в леглото и прочете няколко стиха, от стихосбирката, която държеше до възглавницата си, след което угаси лампата. В тъмнината тя отправи към небето молитва. Човек не може да свърши всичко сам. Понякога има нужда от помощ.

— Нищо няма да се случи тази вечер — промърмори тя, изпълнена с надежда.

II.

Мис Марпъл се събуди внезапно и седна в леглото. Усещаше ударите на сърцето си. Запали лампата и погледна часовника. Беше два. Два през нощта, а навън ставаше нещо. Тя стана, облече пеньоара, обу чехлите, омота около главата си вълнен шал и излезе да разузнае. Наоколо се движеха хора с фенери. Сред тях тя видя пастор Прескът и отиде при него.

— Какво се е случило?

— О, мис Марпъл! Мисис Кендъл. Мъжът ѝ се събудил и видял, че се е измъкнала от леглото и е излязла. Търсим я.

Той продължи нататък. Мис Марпъл тръгна след него по-бавно. Къде ли може да е отишла Моли?

Защо? Дали беше планирала всичко това, дали беше възнамерявала да се измъкне веднага щом престанат да я наблюдават, когато мъжът ѝ е заспал дълбоко?

Мис Марпъл реши, че това не е изключено. Но защо?

Каква беше причината? Дали наистина, както каза Естер Уолтърс, нямаше някакъв друг мъж? И ако имаш, кой би могъл да е той? Или имаше някаква по-зловеща причина...

Тя продължи да върви напред, да се оглежда и да наднича в храстите. Тогава изведнъж чу слаб вик:

— Тук! Насам!

Викът долетя някъде недалеч от нея. „Трябва да е някъде откъм потока, който се спуска в морето“ — помисли си тя и тръгна нататък колкото се може по-бързо. Всъщност се оказа, че не са излезли толкова много хора, колкото ѝ се бе сторило в началото. Повечето изглежда продължаваха да спят в бунгалата си. Тя забеляза една група хора, застанали на брега на потока. Някакъв мъж изтича покрай нея натам, като едва не я събори. Беше Тим Кендъл. Само след секунда чу отчаяния му вик:

— Моли! Боже мой! Моли!

Едва след минута мис Марпъл успя да стигне до групата. Тя се състоеше от единия готвач кубинец, Ивлин Хилингдън и две от

местните момичета. Те се разделиха и направиха път на Тим Кендъл. Мис Марпъл дойде, тъкмо когато той се наведе, за да погледне.

— Моли... — Тим бавно се отпусна на колене. Мис Марпъл видя тялото на момичето, проснато в потока, с лице под водата и златистата коса, разстлана над бродирания шал, скриващ раменете. С плискането и бълбукането на потока всичко това ѝ се стори като някаква сцена от „Хамлет“ с мъртвата Офелия-Моли...

Когато Тим протегна ръка, за да я докосне, тихата, разумна мис Марпъл реши да овладее положението и заговори с властен заповеднически тон:

— Не я докосвай, Кендъл. Не трябва да я пипаме.

Тим се обърна към нея и я погледна.

— Но... Трябва... Това е Моли... Аз трябва...

Ивлин Хилингдън докосна рамото му с ръка.

— Тя е мъртва Тим. Проверих пулса ѝ.

— Мъртва!? — проговори Тим сякаш не можеше да повярва. — Мъртва!? Искаш да кажеш, че... че се е удавила?

— Боя се, че е така. Изглежда се е удавила.

— Но защо? — младият мъж нададе отчаян вик. — Защо? Изглеждаше толкова щастлива тази сутрин! Говорехме си какво ще правим утре... Защо това желание да умре я обзе отново? Защо се измъкна така от леглото, без да каже дума, защо дойде тук, за да се удави? Какво отчаяние я бе обзело? Каква мъка? Защо не искаше да mi каже нищо?

— Не зная, Тим — прошепна тихо Ивлин. Наистина не зная.

— По-добре някой да повика доктор Греъм — каза мис Марпъл.

— И някой ще трябва да се обади в полицията.

— Полицията? — засмя се Тим горчиво. — Каква полза от полицията?

— В случай на самоубийство полицията трябва да бъде уведомена — отговори мис Марпъл.

Тим бавно се изправи.

— Ще повикам доктор Греъм — каза той мрачно. — Може би... дори сега... ще може да направи нещо...

И той се запрепъва по посока на хотела. Ивлин Хилингдън и мис Марпъл стояха една до друга и гледаха мъртвото тяло. Ивлин поклати глава:

— Твърде късно е. Тя е съвсем изстинала. Трябва да е мъртва най-малко от около час... може би повече. Каква трагедия! Колко щастливи изглеждаха двамата с Тим... Но тя винаги е била неуравновесена, предполагам...

— Не — отговори мис Марпъл. — Не мисля, че е била неуравновесена.

Ивлин я изгледа с любопитство:

— Как така?

Луната, скрита зад облак, сега се показа и освети с ярка сребриста светлина разстланата във водата коса на Моли.

Мис Марпъл извика изненадано. Тя се наведе, вгледа се внимателно, след това протегна ръка и докосна златистата коса. После заговори на Ивлин Хилингдън със съвсем различен глас:

— Според мен по-добре е да се уверим напълно...

Ивлин Хилингдън я погледна изумено.

— Но нали сама казахте, че не бива да пипаме нищо...

— Да, така е. Само че луната не беше изгряла и не бях видяла...

Мис Марпъл посочи. След това много внимателно докосна русата коса и я раздели, така че да се видят корените й...

Ивлин извика стъписана.

— Лъки!

И след мига повтори:

— Не е Моли... Лъки!

Мис Марпъл кимна.

— Косата им беше почти еднаква на цвят... Разбира се, нейната беше боядисана и затова корените й са по-тъмни.

— Но тя е с шала на Моли!

— Беше й харесал. Чух я да казва, че иска да си купи същия. Очевидно го е направила.

— Значи... затова сме се заблудили...

Ивлин срещна погледа на мис Марпъл и мъкна.

— Някой... ще трябва да каже на мъжка й — каза мис Марпъл.

Последва кратка пауза.

— Добре. Ще отида да го намеря — каза Ивлин след това.

Тя се обърна и тръгна между палмите.

Мис Марпъл остана неподвижна известно време, след това неочеквано проговори:

— Е, полковник Хилингдън?

Едуард Хилингдън излезе от сянката на дърветата зад нея и застана до трупа.

— Откъде разбрахте, че съм там?

— Хвърляте сянка — отговори мис Марпъл.

Двамата останаха мълчаливи за миг.

Накрая той проговори, сякаш мислеше на глас:

— Значи в края на краищата късметът ѝ изневери.

— Вие предполагате доволен, че е мъртва?

— Шокира ли ви това? Така да бъде. Няма да отричам. Радвам се, че е мъртва.

— Смъртта често решава проблемите.

Едуард Хилингдън бавно обърна глава. Мис Марпъл срецна погледа му спокойно и уверено.

— Ако смятате да... — той направи крачка към нея.

В гласа му неочеквано прозвуча заплаха. Мис Марпъл отговори тихо:

— Жена ви ще се върне с мистър Дайсън всеки момент. А също така Тим с доктор Грејм.

Едуард Хилингдън се отказа. Той се обърна и погледна мъртвото тяло.

Мис Марпъл се отдалечи тихо и забърза към бунгалото си.

Малко преди да стигне до него тя спря. Там, на терасата недалеч откъдето стоеше сега, тя бе седяла и разговаряла с майор Палгрейв. Там той беше започнал да рови в портфейла си, за да намери снимката на човека, извършил убийство...

Тя си спомни как майорът вдигна поглед, как лицето му изведнъж почервя... „Толкова грозен — както се изрази Сеньора Де Касперо. — Той имаше лошо око“.

Лошо око. Гледа лошо... Око... Око...

**ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА
НЕМЕЗИДА^[1]**

I.

Каквите тревоги и беспокойства да бе имало през нощта, мистър Рафиъл не беше чул нищо.

Той спеше дълбоко в леглото си и от ноздрите му долиташе слабо хъркане. Изведнъж някой го улови за раменете и го разтърси силно.

— А?... Какво?... Какво, по дяволите, значи това?

— Аз съм — отговори мис Марпъл за първи път припряно. — Но ми се ще да съм нещо повече. Гърците са го наричали Немезида, ако не греша.

Мистър Рафиъл се изправи на лакти, доколкото можеше и се втренчи в нея. Мис Марпъл — осветена от лунната светлина, с увит около главата бледорозов шал — беше толкова далеч от представите му за Немезида, колкото би могъл да си представи.

— Значи си Немезида, а? — каза той с насмешка след малко.

— Надявам се да бъда... с ваша помощ.

— Имаш ли нещо против да ми обясниш ясно и разбрано за какво говориш, след като дойде да ме събудиш посред нощ?

— Струва ми се, че трябва да действаме колкото се може по-бързо. Много бързо. Аз бях глупава. Ужасно глупава! Още от самото начало трябваше да се досетя за какво става дума... Всичко е толкова просто...

— Кое е толкова просто и за какво говориш?

— А, да — отговори мис Марпъл. — Проспали сте много неща. Беше намерен труп. Отначало помислихме, че е Моли Кендъл, но се оказа, че е Лъки Дайсън. Удавена в потока.

— Лъки, а? Удавена, казваш? В потока? А сама ли се е удавила или някой ѝ е помогнал да го направи?

— Някой ѝ е удавил — отговори мис Марпъл.

— Разбирам. Поне си мисля, че разбирам. И затова каза, че всичко е толкова просто, нали? Грег Дайсън беше най-вероятният кандидат и се оказа, че наистина е той. Това ли искаш да кажеш? Това ли мислиш? И се боиш, че може да се измъкне безнаказано?

Мис Марпъл пое дъх дълбоко.

— Мистър Рафиъл, ще ми се доверите ли? На всяка цена трябва да предотвратим още едно убийство.

— Но нали каза, че то вече е извършено?

— Да, но е станала грешка. Сега всеки момент може да умре още един човек. Няма време за губене. Трябва да попречим. Веднага!

— Много хубаво е, че говориш така — каза мистър Рафиъл. — Казваш „ние“. А какво според теб мога да направя аз? Та аз дори не мога да ходя без чужда помощ. Как бихме могли двамата с теб да предотвратим убийство? Ти си на близо сто години, а аз съм стар недъгав грешник.

— Имах предвид Джаксън — отговори мис Марпъл. — Джаксън ще изпълни всичко, което му наредите, нали?

— Да, разбира се — каза мистър Рафиъл, — особено ако му спомена, че ще си струва усилията. Това ли искаш?

— Да. Кажете му да дойде с мен и да прави каквото му кажа, без да задава въпроси.

Мистър Рафиъл се вгледа в нея в продължение на около шест секунди и каза:

— Дадено. Предполагам, че това е най-големият риск в живота ми. Е, няма да ми е за първи път. — Той повиши глас: — Джаксън!

В същото време взе електрическия звънец, който беше до ръката му, и натисна бутона.

Джаксън се появи почти веднага на прага на вратата откъм съседната стая.

— Позвънихте ли, сър? — попита той сънливо. — Случило ли се е нещо?

Той се втренчи в мис Марпъл и мълкна.

— Слушай Джаксън и прави каквото ти кажа. Ще отидеш с тази дама, мис Марпъл. Ще отидеш, където ти каже и ще правиш точно каквото ти каже? Ще изпълняваш нареджданията й безпрекословно. Ясно ли е?

— Аз...

— Ясно ли е?

— Да, сър.

— А ако го направиш, никак няма да загубиш — продължи мистър Рафиъл. — Ще възнаградя усилията ти.

— Благодаря, сър.

— Хайде, мистър Джаксън — подкани го мис Марпъл и каза на мистър Рафиъл през рамо: — Ще кажем на мисис Уолтърс да дойде при вас. Накарате я да ви помогне да станете и да ви доведе.

— Къде да ме доведе?

— В бунгалото на Тим Кендъл — отвърна тя. — Струва ми се, че Моли ще се върне там.

II.

Моли се изкачи по пътеката откъм плажа. Тя гледаше втренчено пред себе си и от време на време стенеше почти нечуто.

Изкачи се по стъпалата на верандата, отвори френския прозорец и влезе в спалнята. Лампата светеше, но в стаята нямаше никой. Моли отиде до леглото и седна. Остана там няколко минути, като от време на време слагаше ръка на челото си и се мръщеше.

След това се огледа боязливо наоколо, мушна ръка под дюшека и извади скритата там книга. Наведе се над нея и започна да разлиства страниците.

Тогава отвън се чуха стъпки на тичащ човек и тя вдигна глава. Бързо, с чувство на вина, скри книгата зад гърба си.

Запъхтян, останал без дъх, влезе Тим Кендъл. Когато я видя, изпусна въздишка на облекчение.

— Слава Богу! Къде беше, Моли? Търсих те навсякъде!

— Отидох край потока.

— Отиде... — той мълкна.

— Да, отидох до потока, но не можех да чакам там. Във водата имаше някой... жена... беше мъртва.

— Искаш да кажеш... Знаеш ли, помислих си, че си ти! Едва преди малко разбрах, че е Лъки.

— Не съм я убила аз, Тим! Наистина не съм. Сигурна съм! Ако я бях убила... щях да помня, че съм го направила, нали?

Тим се отпусна бавно на края на леглото.

— Не си... сигурна ли си в това? Не... Не, разбира се, че не си го направила! — Последното беше почти крясък. — Не мисли такива неща, Моли! Лъки се е удавила сама. Разбира се, че сама! С Хилингдън бяха скъсали! Отишла е и се е самоубила...

— Лъки не би направила такова нещо. Никога не би го направила. Но не съм я убила аз... Кълна се, че не съм аз!

— Скъпа, разбира се, че не си!

Тим я прегърна през раменете, но тя се измъкна.

— Мразя това място! Тук би трявало да грее само слънце! И ми се струваше, че е така! Но не е! Има сянка... Голяма, черна сянка... И аз съм в нея... Не мога да изляза от нея...

Гласът ѝ се превърна във вик.

— Тихо, Моли! За Бога, тихо!

Той отиде в банята и се върна с пълна чаша.

— Изпий това. Ще ти помогне.

— Н-н-н-е мога да изпия нищо... Зъбите ми тракат така...

— Можеш, скъпа. Успокой се. Ето така. — Той отново я прегърна и приближи чашата до устните ѝ. — Ето така, изпий го.

Откъм прозореца се чу глас:

— Джаксън, иди и вземи тази чаша от ръцете му. — Мис Марпъл говореше силно и ясно. — Дръж я здраво и внимавай. Той е силен и в отчаянието си може да направи нещо непредвидено.

Джаксън имаше някои качества. Той изпитваше безмерна любов към парите, а работодателят му — човек с авторитет и влияние — му беше обещал пари. Освен това в резултат на тренировките, мускулите му бяха станали много силни. Не му беше работа да пита защо, а да действа.

Прекоси стаята само за миг. С едната си ръка улови чашата, която Тим държеше пред устните на Моли, а с другата стисна самия него. Леко извиване на китката и чашата остана в ръката му. Тим се обърна към него като обезумял, но Джаксън го държеше здраво.

— Какво, по дяволите... Пусни ме веднага! Да не си полудял?
Какво правиш?

Тим се опита да се измъкне.

— Дръж го, Джаксън — каза мис Марпъл.

— Какво става тук? Какъв е този шум?

Подкрепян от Естер Уолтърс, мистър Рафиъл влезе през френския прозорец.

— Питаш какво става? — изкрешя Тим. — Твоят слуга е полудял! Загубил си е ума напълно, ето какво става! Кажи му да ме пусне.

— Не — намеси се мис Марпъл.

Мистър Рафиъл се обърна към нея.

— Обясни, Немезидо — каза той шаговито. — Все пак трябва да знаем за какво става дума.

— Бях много глупава — каза мис Марпъл. — Но вече не съм. Обзалагам се срещу безсмъртната си душа, че когато съдържанието на тази чаша, която той искаше да накара жена си да изпие, бъде изследвано, ще се окаже, че в нея има смъртоносна доза наркотик. Виждате ли, всичко е както в историята на майор Палгрейв... Жена, изпаднала в депресия се опитва да сложи край на живота си, а мъжът ѝ я спасява навреме. Но втория път тя успява. Да, точно така. Майор Палгрейв ми разказва това, след това извади снимката, вдигна поглед и видя...

— Над дясното ти рамо — прекъсна я мистър Рафиъл.

— Не — поклати глава мис Марпъл. — Над дясното ми рамо той не е видял нищо.

— Как така? Нали ми каза, че...

— Казах, но съм се заблудила. Проявих невероятна глупост, просто не е за вярване. Само ми се е сторило, че майорът гледа над дясното ми рамо, че се е втренчил в нещо натам... но не би могъл да види каквото и да било, защото лявото му око беше стъклено...

— Сега си спомням — каза мистър Рафиъл. — Наистина имаше стъклено око. Бях забравил. Или съм престанал да му обръщам внимание. Искаш да кажеш, че не би могъл да види нищо, така ли?

— Разбира се, че е можел — възрази мис Марпъл. — Виждал е много добре, но само с другото си око. Можеше да вижда само с дясното си око. Значи е гледал към нещо или някого не вдясно от мен, а вляво от мен.

— А имаше ли някой вляво от теб?

— Да — отговори мис Марпъл. — Тим Кендъл и Моли седяха недалеч и правеха никакви сметки. На една маса край голям хибискус. И майорът вдигна поглед. Лявото му, изкуствено око беше изцъклено по посока на дясното ми рамо, но не с него, а с дясното си око той е видял един мъж седнал край хибискус... Лицето му се е сторило същото, разбира се, доста остаряло, но все пак същото като това на снимката. И също до хибискус. Тим Кендъл е чул какво разказва майорът и е разбрал, че го е познал. Така че, естествено, се е наложило да го убие. След това е трябвало да убие онова момиче Виктория, защото го е видяло да слага таблетките в стаята на майора. В началото Виктория изобщо не се е усъмнила, защото е съвсем нормално Тим Кендъл да влиза в стаите на гостите си, ако се наложи например, за да

върне нещо забравено в ресторанта. Само че след смъртта на майора се е замислила, започнала е да задава въпроси и Тим е трябало да се отърве от нея. Но най-важното убийство, което е планирал от дълго време, е сегашното... Той убива съпругите си...

— Какви безумни глупости са това... — изкрештя Тим Кендъл, но не успя да довърши.

Разнесе се силен писък — безумен и гневен. Естер Уолтърс се отскубна от мистър Рафиъл, като едва не го събори на пода, и изтича през стаята към Джаксън. Започна да го дърпа, но напразно.

— Пусни го! Пусни го веднага! Това не е вярно! Нито дума от този брътвеж не е вярна! Тим! Тим, скъпи, това не е вярно! Ти не би могъл да убиеш човек! Знам, че не би могъл! Че не би го направил. Всичко е заради тази ужасна жена, за която се ожени! Тя наговори куп лъжи за теб! Пълни лъжи! Всичките до една! Вярвам в теб! Обичам те и ти вярвам! Никога няма да се хвана на никакви лъжи... Ще...

Тогава Тим Кендъл изгуби контрол над себе си.

— Дяволите да те вземат, проклета кучко! Не можеш ли да мълчиш! Искаш да ме окачиш на въжето ли? Мълкни, чуваш ли! Затвори голямата си мръсна уста!

— Горката глупачка — каза мистър Рафиъл тихо. — Значи ето за какво било всичко това...

---

[1] Древногръцка богиня на възмездието и справедливостта. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЕТА МИС МАРПЪЛ ИЗПОЛЗВА ВЪОБРАЖЕНИЕТО СИ

— Значи ето за какво било всичко това — каза мистър Рафиъл.
Бяха се усамотили с мис Марпъл.

— Значи тя е имала любовна авантюра с Тим Кендъл, така ли? —
попита той.

— Едва ли е било само авантюра — отговори мис Марпъл
оживено. — По-скоро романтично увлечение с надежда за брак в
бъдеще.

— Така ли? И кога? След като жена му умре?

— Не мисля, че горката Естер Уолтърс е знаела, че Моли я
очаква смърт — каза мис Марпъл. — Предполагам, тя е повярвала на
приказките на Тим Кендъл... Че Моли е влюбена в друг мъж, който я е
последвал тук, на острова... Изглежда е смятала, че Тим ще се разведе.
Съвсем почтено и законно. Но го е обичала много.

— Е, това не е трудно да се обясни. Той е привлекателен тип...
Но какво го е накарало да й обърне внимание...

— Мистър Рафиъл, вие знаете отговора, нали? — попита мис
Марпъл.

— Е, мога да дам доста добро обяснение, но не мога да разбера
откъде ти си научила. И как би могъл да разбере Тим Кендъл.

— Е, мога да обясня тези неща с помощта на малко въображение,
макар че би било по-просто, ако ми кажете вие.

— Няма да ти кажа нищо. Ти ми кажи, след като си толкова умна.

— Струва ми се напълно възможно — започна мис Марпъл, —
прислужникът ви Джаксън, както пролича и от думите ви, да има
лошия навик от време на време да разглежда документите ви.

— Напълно възможно — съгласи се мистър Рафиъл. — Само че
освен това, ако не се лъжа, казах, че сред тях не би могъл да намери
нищо полезно за него. Погрижил съм се за това.

— Предполагам — каза мис Марпъл, — че е прочел завещанието ви.

— Да, да. Разбирам. Наистина имах копие от завещанието си.

— Казахте ми — продължи мис Марпъл, — казахте ми съвсем ясно и категорично, че в него няма нищо за Естер Уолтърс. Накарали сте я да повярва в това. А също и Артър Джаксън. И това е вярно, що се отнася до него. Не сте му оставили нищо, но сте оставили на Естер, макар и да не сте имали намерение да й съобщавате този факт. Нали съм права?

— Да, точно така е... Но не мога да си обясня как си разбрала.

— Е, начинът, по който настоявахте, че не сте й оставили нищо, беше достатъчно красноречив — обясни мис Марпъл. — Мога да кажа, че имам известен опит с хората, които лъжат.

— Предавам се — каза мистър Рафиъл. — Добре, права си. Оставил на Естер петдесет хиляди лири. Когато умра, смятах да я изненадам приятно. Предполагам, че след като е научил това, Тим Кендъл е решил да се освободи от сегашната си съпруга посредством подходяща доза едно или друго, и да се ожени за петдесет хиляди лири и Естер Уолтърс. И вероятно в подходящ момент е щял да се отърве и от нея. Но как е научил за тези петдесет хиляди лири?

— Казал му е Джаксън, разбира се — отговори мис Марпъл. — Двамата бяха доста близки. Тим Кендъл се държеше приятелски с него и предполагам, че за това не е имал никаква специална причина, просто му е бил симпатичен. А между другите клюки Джаксън му е споменал, че Естер Уолтърс ще наследи много пари, макар и да е в неведение за това, и дори, може би, че той самият се надява да я убеди да се омъжи за него, въпреки че досега опитите му да заплени въображението й са напълно безуспешни.

— Нещата, които си въобразяваш, изглеждат напълно правдоподобни — отбеляза мистър Рафиъл.

— Но аз проявих глупост — отговори мис Марпъл. — Голяма глупост. Всичко съвпадаше, наистина. Тим Кендъл е много умен, независимо че е морално деградиран. Беше много ловък в пускането на слухове. Половината от нещата, които чух тук, са тръгнали от неговата уста, предполагам. Говореше се за някакъв нежелан млад човек, за когото Моли щяла да се омъжва, но съм склонна да вярвам, че този млад човек е бил самият Тим Кендъл, макар и тогава да не е използвал

това име. Родителите ѝ вероятно са дочули нещо лошо за него, той е решил да се направи на обиден и да не се съгласи Моли да им го „покаже“ както му е редът. След това двамата са измислили малък заговор, който им се е сторил много забавен. В началото тя се е цупела и е тъгувала за него, но след това се появява някой си мистър Тим Кендъл, добре научил имената на множество стари приятели на родителите ѝ и те го приемат с отворени обятия, като приятният млад човек, който ще накара дъщеря им да забрави непрокопсаника... Сигурно с Моли са се смели дълго над плана си. Както и да е, те са се оженили и с парите ѝ са успели да купят този хотел от предишните собственици. Предполагам, че е довършил остатъка от парите ѝ доста бързо. След това попаднал на Естер Уолтърс и възможността да се сдобие с още пари...

— А защо не ме пречука направо? — попита мистър Рафиъл.

Мис Марпъл се изкашля.

— Предполагам, че първо е искал да бъде напълно сигурен за Естер Уолтърс. Освен това... Искам да кажа... — тя замълча, леко смутена.

— Освен това си е давал сметка, че няма да се наложи да чака дълго — каза мистър Рафиъл, — а е очевидно, че би било по-добре да умра от естествена смърт. Нали съм толкова богат... Смъртта на милионерите е обект на много по-голямо внимание, отколкото смъртта на една обикновена съпруга, нали?

— Да, много сте прав — отговори мис Марпъл. — И всичките тези лъжи, които наговори... Да вземем само това, в което е успял да убеди Моли... Тази книга за душевните болести под дюшека ѝ... Давал ѝ е наркотици, които са предизвиквали у нея халюцинации и кошмари. Вашият Джаксън наистина знае нещичко за тези неща. Струва ми се, че е разпознал някои от симптомите на Моли и се е досетил, че са предизвикани от наркотици. И онзи ден отиде в бунгалото ѝ, за да поогледа какво има в банята. Интересуваше го кремът ѝ за лице. Може би си е спомнил старите легенди за вещиците, които се мажели с мехлеми, в които имало беладона. Беладоната, поставена в крем за лице, би могла да предизвика точно такъв ефект. Чувство, че летиш, халюцинации, загуба на представа за времето и загуба на съзнание. Не е чудно, че Моли се страхуваше. Усещала е всичките симптоми на едно сериозно душевно заболяване. Джаксън е

бил на прав път. Може би идеята му е дошла благодарение на разказите на майор Палгрейв за индийките, които давали татул на съпрузите си.

— Майор Палгрейв! — възклика мистър Рафиъл. — Боже, какъв човек!

— Той сам предизвика съдбата си — каза мис Марпъл. — И съдбата на онова момиче Виктория... И едва не предизвика смъртта на Моли... Но успя да разпознае убиеца, няма съмнение в това.

— А как така изведенъж си спомни за стъкленото му око? — попита мистър Рафиъл с любопитство.

— Сеньора Де Касперо спомена нещо. Говореше някакви глупости, че бил грозен, че гледал лошо, че имал „лошо око“... Аз ѝ обясних, че окото му е стъклено и че той, горкият, не е виновен за това. После тя каза, че очите му гледали в различни посоки, бил кривоглед... е, така беше, естествено. Каза, че носел нещастие. А аз знаех... знаех, че онзи ден бях чула нещо важно... И снощи, малко преди смъртта на Лъки си спомних какво беше то. И си дадох сметка, че вече няма никакво време за губене...

— А защо Тим Кендъл е убил не тази, която е искал?

— Чиста случайност. Според мен планът му е бил следният... След като е успял да убеди всички, включително и самата Моли, че тя е психически неустойчива натура и след като ѝ е дал значителна доза от наркотика, който е използвал, той ѝ е казал, че двамата с нея трябва да разгадаят мистериозните убийства, но тя трябва да му помогне. След като всички заспят, те поотделно е трябвало да отидат при потока. Вероятно ѝ е казал, че знае много добре кой е убиецът и че трябва да му устроят капан. Моли се е подчинила, но е била объркана и замаяна от наркотика, което я е забавило. Тим е пристигнал пръв и е видял една жена, която много приличаше на Моли. Руса коса и светлозелен шал. Приближил се е отзад, запушил е устата ѝ и я е потопил във водата...

— Симпатичен приятел! — възклика мистър Рафиъл. — Само се чудя дали не би било по-лесно направо да ѝ даде смъртоносна доза и всичко да приключи?

— Това е много по-лесно, разбира се — отговори мис Марпъл, — само че би предизвикало подозрения. Спомнете си, че всички приспивателни и успокоителни бяха прибрани, за да не може Моли да се добере до тях. А ако отнякъде се беше снабдила с нови, най-напред

щяха да заподозрат мъжа ѝ. Но ако в пристъп на отчаяние отиде и се удави в потока, докато невинният ѝ съпруг спи сладко-сладко, цялата история щеше да се превърне в една романтична трагедия и никой не би предположил, че е убита. Освен това — добави мис Марпъл — убийците обикновено имат склонност да усложняват нещата. Просто не могат да не изработят никакъв сложен, пълен с подробности план.

— Изглежда смяташ, че знаеш всичко за убийците — вметна мистър Рафиъл. Значи смяташ, че Тим Кендъл не е разbral, че е убил не тази, която трябва?

Мис Марпъл поклати глава.

— Дори не е погледнал лицето ѝ. Избягал е колкото се може по-бързо. Изчакал е един час и е събудил хората, за да я търсят, играейки ролята на отчаян съпруг.

— А какво, по дяволите, е правела Лъки край потока посред нощ?

Мис Марпъл се прокашля притеснено.

— Струва ми се... Хм... Струва ми се, че е искала да се срещне с някого.

— С Едуард Хилингдън?

— О, не — отговори мис Марпъл. — С него всичко е било свършено... Чудех се дали... дали е възможно да е очаквала Артър Джаксън?

— Да чака Джаксън!

— Забелязах как го гледа един или два пъти — измърмори мис Марпъл в отговор.

Мистър Рафиъл подсвирна с уста.

— Моят женкар Джаксън! Няма да му го простя... Тим трябва доста да се е изненадал, когато е разbral, че не е убил тази, която е искал.

— Да, наистина. Бил е доста отчаян. Видял е Моли жива и здрава... А си е давал много добре сметка, че слуховете за душевното ѝ разстройство, които е разпространявал така усърдно, биха се спукали като сапунен мехур, ако я прегледа някой лекар специалист. А ако тя успееше да разкаже, че ѝ е казал да отиде при потока, какво щеше да стане с него? Единствената му надежда е била да приключи с нея колкото може по-бързо. След това е напълно вероятно всички да

появрват, че в пристъп на лудост Моли е удавила Лъки в потока и след това, ужасена от постъпката си, е отнела собствения си живот.

— И тогава — каза мистър Рафиъл — ти реши да се правиш на Немезида, а?

Той се отпусна на облегалката и изведнъж избухна в невъздържан смях.

— Това е дяволски добра шега! Ако само имаше представа на какво приличаше с този пухкав розов шал около главата! И да твърдиш, че си Немезида! Никога няма да го забравя!

ЕПИЛОГ

Времето напредваше и мис Марпъл очакваше самолета на летището. Доста хора бяха дошли да я изпратят. Семейство Хилингдън вече си бе тръгнало. Грегъри Дайсън беше заминал за някакъв друг остров и вече се носеше слух, че се е отдал на някаква вдовица от Аржентина. Сеньора Де Касперо се беше прибрала у дома.

Моли също беше на летището. Беше отслабнала и бледа, но беше успяла храбро да се преобри с последиците от разкритията и с помощта на един повикан от Англия помощник на мистър Рафиъл, някак си се справяше и с хотела.

— За теб ще е полезно да поработиш — беше й казал мистър Рафиъл. — Няма да имаш време да мислиш. Хубав хотел е този...

— Не мислите ли, че тези убийства...

— Хората обичат убийствата, когато всичко се изясни — увери я мистър Рафиъл. — Продължавай да се бориш, момиче, и горе главата. Недей да намразваш всички мъже само защото си попаднала на един нехранимайко.

— Говорите като мис Марпъл — каза Моли. — Тя непрекъснато ми повтаря, че един ден ще дойде мистър Праведник.

Мистър Рафиъл се усмихна при този спомен. Та, на летището бяха дошли Моли, пастор Прескът и сестра му, мистър Рафиъл и, разбира се, Естер — Естер, която сега изглеждаше състарена и потъжна, и към която мистър Рафиъл често проявяваше неочеквана доброта. Джаксън също беше на предна линия, уж зает с багажа на мис Марпъл. Напоследък усмивката не слизаше от лицето му — беше спечелил доста пари.

В небето се чу шум. Самолетът приближаваше. На това летище нещата бяха доста по-обикновени от другаде — нямаше „моля пътниците за еди-къде си да се насочат към изход 7“ или нещо подобно. Просто се излизаше от покрития с цветя навес и по асфалта се стигаше до самолета пеша.

— Довиждане, скъпа мис Марпъл! — каза Моли и я целуна.

— Довиждане, скъпа. Опитай се да ни дойдеш на гости някой път. — Мис Прескът стисна топло ръката ѝ.

— За мен беше удоволствие да се запозная с вас — каза пасторът.
— Повтарям поканата на сестра си с огромно удоволствие.

— Всичко хубаво, мадам — каза Джакън. — И не забравяйте, винаги когато почувствате нужда от безплатен масаж, можете да ме потърсите. Аз съм насреща.

Единствено Естер Уолтърс се обърна леко настрани, когато дойде ред да се сбогува с нея. Мис Марпъл не настоя. Последен беше мистър Рафиъл. Той пое ръката ѝ и каза:

— *Ave Caesar, nos morituri te salutamus.*
— Боя се — отговори мис Марпъл, — че не зная много латински.
— Но разбра какво ти казах?
— Да.

Тя не добави нищо повече. Знаеше много добре какво ѝ е казал мистър Рафиъл.

— Беше удоволствие, че се запознах с вас — каза тя.

След това прекоси пистата и се качи на самолета.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.